

Občina Ivančna Gorica
Sokolska 8
1295 Ivančna Gorica
T 01 781 21 00

Klasje

Prijetno domače. Občina Ivančna Gorica

Aktualno dogajanje v občini.
Vabljeni na internetne strani:
www.ivančna-gorica.si

Naš košček našega planeta

Iz teka se leto 2021, ki ga je znova zaznamovala »kuga« sodobnega časa. Epidemija bolezni COVID-19 ostaja glavna globalna tema na slehernem koncu našega planeta. Majhen, a zato nič manj pomemben košček tega planeta naseljujemo Slovenci, ki v tem našem »raju pod Triglavom« bojujemo svoj boj z epidemijo. O tem, kako uspešni oz. neuspešni smo pri tem, vsakodnevno poslušamo in bomo. Žalostno je, da nas bolezen v mnogih primerih kot družbo razdružuje, verjetno pa imamo vsi eno samo veliko željo; da bi spet prišel čas zdravja, da bi na tem našem koščku našega planeta spet zaživel normalno.

Take želje so primerne za praznični čas, v katerega vstopamo. Tudi v tem času moramo upoštevati ukrepe za zajezitev okužb, zato prazniki ostajajo nekoliko drugačni kot smo jih bili vajeni v preteklosti.

Drage bralke in bralci, v uredništvu Klasja smo se v letu 2021 trudili, da bi izpolnjevali svoje naloge in poslanstvo, ki nam je zaupano. Vaši pogosti odzivi nam sporočajo, da ste veseli naših novic in drugih prispevkov, ki vas informirajo, poučujejo, izobražujejo, krajšajo čas in spodbujajo k ustvarjalnosti. Prav tako nam, ko se zgodi, da nova številka Klasja zamuja, sporočate, da jo že nestrno pričakujete. To nas spodbuja, da se še naprej trudimo ustvarjati skupni časopis, ki ga boste radi vzeli v roke tudi v letu 2022.

Matej Šteh, urednik

str. 2

Občina Ivančna Gorica – Čebelam najbolj prijazna občina 2021

Blagoslovljen božič, srečno v novem letu 2022 in ponosno praznovanje dneva samostojnosti in enotnosti

Župan,
Občinski svet, Občinska uprava
občine Ivančna Gorica
in Uredništvo
Klasja

Vabljeni na SPLETNI OGLED

SVEČANOST OB DNEVU SAMOSTOJNOSTI IN ENOTNOSTI

S PODELITVIJO PRIZNANJ ŠPORTNIKOM OBČINE IVANČNA GORICA ZA LETO 2021

Na spletni strani www.ivančna-gorica.si in na Facebook strani Občine Ivančna Gorica.

V nedeljo, 26. decembra 2021, ob 18. uri.

ZVEZA ŠPORTNIH ORGANIZACIJ IVANČNA GORICA

Prijetno domače
Občina Ivančna Gorica

str. 5

Naš Jurčič, nova knjiga Domoznanske zbirke

str. 22-26

Spoštovane občanke in občani,

v teh dneh tudi v naši občini organiziramo dneve cepljenja, ki potekajo kot vseslovenska akcija za zaježitev širjenja okužb novega koronavirusa in zaustavitev bolezni COVID-19. Zaupamo, da sta cepljenje in spoštovanje ostalih ukrepov ključna za zaustavitev vala okužb in pritiska na naše bolnišnice. Najpomembnejše pa je, da s tem obvarujemo svoje zdravje.

Vsem, ki spoštujete ukrepe, se iskreno zahvaljujem.

Leto 2021 ni bilo samo leto skrbi in negotovosti. V občini Ivančna Gorica smo se tudi letos lahko razveselili številnih novih pridobitev na različnih področjih. Trudimo se, da enakomerno skrbimo za razvoj vseh delov naše prelepe občine. Tudi nedavno prejeti priznanji, naziv Prosto- voljstvu prijazna občina in Čebelam najbolj prijazna občina, sta odraz naših prizadevanj in truda, hkrati pa tudi nagrada za vse prebivalce naše občine. Vsako priznanje, vsaka pohvala je namreč rezultat dobre- ga sodelovanja ter medsebojnega razumevanja in spoštovanja.

Takšnega sodelovanja si želim tudi v novem letu 2022. Da bomo še na- prej skupaj ustvarjali uspešno podobo naše občine.

S to številko Klasja prejimate občanke in občani tudi darilo občine in uredništva, v obliki stenskega koledarja. Tematsko je koledar posvečen Hiši kranjske čebele, ki velja za enega največjih občinskih projektov zadnjih let. Seveda ta čudovita hiša niso le obnovljeni zidovi. V njej se skriva marsikateri zaklad naše bogate kulture in zgodovine. Vese- li bomo, če jo tudi vi kdaj obiščete in tudi vi v njej črpate navdih za ustvarjalno in požrtvovalno delo v svoji družini, vasi, društvu, službi ali širši skupnosti. Kot to znajo storiti čebele, ki so zgled sodelovanja in sobivanja.

Želim vam vesele in blagoslovljene božične praznike, ponosno pra- znovanje dneva samostojnosti in enotnosti in srečno v letu 2022.

Dušan Strnad, župan občine Ivančna Gorica

Občina Ivančna Gorica – Čebelam najbolj prijazna občina 2021

Tudi letos je Čebelarstva zveza Slovenije pripravila natečaj »Čebelam prijazna občina 2021« in v začetku decembra proglasila letošnje dobitnike priznanj. Na natečaju je sodelovala tudi Občina Ivančna Gorica, ki je osvojila prvo mesto, s tem pa tudi laskavi naziv »Čebelam najbolj prijazna občina 2021«.

Na letošnji natečaj »Čebelam prijazna občina 2021«, ki je potekal v mesecu oktobru, se je prijavilo 19 slovenskih občin. Sodelovale in prijavile so se občine, ki s svojimi aktivnostmi delujejo na področju ohranjanja čebel in okolja, ozaveš- čajo javnost o čebelah in čebelar- ski kulturni dediščini ter sodelujejo s čebelarskimi društvi. Čebelarstva zveza Slovenije je priznanja podelila na svečani podelitvi, ki je pote- kala 17. decembra v Središču ino- vativnih tehnologij APILAB – Hiša kranjske čebele v Višnji Gori. Kot že rečeno je prvo mesto na natečaju osvojila ivanška občina. Predsednik

ČZS Boštjan Noč in podpredsednik ČZS Marko Alauf sta na svečani podelitvi v Višnji Gori izročila prizna- nje in nagrado v obliki umetniške skulpture županu Dušanu Strnadu. Občina Ivančna Gorica je prejela tudi prehodno skulpturo – pokal, ki ga je županu Strnadu predal župan lanske letošnje zmagovalke, Občine Ormož, Danijel Vrtnjak. Podelitvi so prisostvovali tudi predstavniki domačih čebelarskih društev Stična in Krka-Zagradec.

Drugo mesto na natečaju je osvo- jila Občina Ravna na Koroškem, tretje mesto pa Občina Sevnica. Župan Dušan Strnad je po prejemu

priznanju povedal: »Izjemno sem ponosen, da sem priznanje prejel v imenu vseh čebelarjev iz občine Ivančna Gorica. To priznanje je za vse nas, ki se v občini trudimo, da bi bili prijazni do čebel in okolja. Navsezadnje živimo tudi v rojstnem kraju kranjske sivke in glede tega čutimo kar veliko obveznost in dol- žnost. Na nas pa je tudi, da delamo še bolje in nekoč ponovno postane- mo čebelam prijazna občina, pred- vsem pa je važno, da to, kar smo zdaj dosegli, v prihodnjih letih še nadgradimo.«

Gašper Stopar

Testiranje s hitrimi antigenimi testi za COVID-19

ZD IVANČNA GORICA:

PONEDELJEK in PETEK: 7.00-13.00

Lokacija: v steklenem prehodu med ZD Ivančna Gorica in Lekarno

AMBULANTA KOŠIR d.o.o.

Lokacija: Ljubljanska cesta 67, 1295 Ivančna Gorica

Kontakt: 040 188 210

PONEDELJEK, SREDA: 15.40 -18.00

TOREK, ČETRTEK, PETEK: 15.00 -18.00

SOBOTA, NEDELJA: 8.00 -10.00 in 18.00 -19.30

Lokacija: Parkirišče pred Trgovskim centrom MERCATOR Ivančna Gorica

PONEDELJEK-SOBOTA: 7.00 - 19.00

NEDELJA: 9.00-14.00

Kontakt: 069 998 0819

BOLNIŠNICA ZA OTROKE ŠENTVID PRI STIČNI (nekdanji CZBO):

TOREK -PETEK: 6.45 – 8.30

Naročanje po e-pošti: ambulanta@bos-sentvid.si; tel. št.: 01 788 74 67

Samoplačniško testiranje PCR: cena 65,00 EUR.

KLINIKA KRIŽAJ d.o.o.

PON-PET: 6.45-11.00 in 15.00-19.00

Lokacija: v objektu »Jurček« pred poslovno stavbo BOMAX Muljava

DNEVI CEPLJENJA

19. 12. - 23. 12. 2021

V tednu, od 19. 12. 2021 do 23. 12. 2021, se tudi v občini Ivančna Gorica pridružujemo vseslovenski cepilni akciji, da skupaj zaustavimo COVID-19. Cepilni center Ivančna Gorica bo v teh dneh odprt od 8.00 do 20.00 ure, v prostorih Zdravstvenega doma Ivančna Gorica. Cepljenje pa poteka tudi po terenu po posameznih kra- jevnih skupnostih.

CEPLJENJE SE PRIPOROČA:

- 1. in 2. ODMEREK: Vsem starejšim od 12 let.
- 3. POŽIVITVENI ODMEREK, vsem starejšim od 18 let. Presledek med osnovnim cepljenjem, ki je bilo opravljen s mRNA cepivi (Phizer, Moderna) je vsaj 6 mesecev. Ob cepljenju z vektorskimi cepivi (Astra, jansen) pa vsaj 2 meseca.
- Vsak občan bo lahko prišel na cepljenje brez naročanja, lahko pa se tudi naroči na tel. št. 01/7819-000.
- Na cepljenje s seboj prinesite kartico zdravstvenega zavarovanja, osebni dokument in potrdilo o doseda- njih cepljenjih proti covid-19.
- Osebe, ki bi se cepljenja rade udeležile in nimajo, se lahko naročijo v klicni center Prostoferja na številki 080 10 10.

TERMINI CEPLJENJA:

V torek 21. 12. 2021 je potekalo cepljenje v Ambrusu, Zagradcu, Krki, Muljavi in Višnji Gori. Preostali termini:

Sreda, 22. 12. 2021

Zdravstveni dom Ivančna Gorica: od 08.00 do 20.00

Temenica (Dom krajanov): od 14.00 do 14.45

Sobrače (gasilski dom): od 15.00 do 15.45

Dob pri Šentvidu (gasilski dom): od 16.00 do 16.45

Šentvid pri Stični (kulturni dom): od 17.00 do 17.45

Metnaj (gasilski dom): od 18.00 do 18.45

Četrtek, 23. 12. 2021

Zdravstveni dom Ivančna Gorica: od 08.00 do 20.00

Stična in Ivančna Gorica (v prostorih ZD Ivančna Gorica): od 11.30 do 13.00

Zdravstveni dom Ivančna Gorica

Kolofon

Klasje - Glasilo prebivalcev občine Ivančna Gorica; **Ustanovitelj časopisa**: Občinski svet Občine Ivančna Gorica; **Sedež uredništva**: Cesta II. grupe odredov 17, 1295 Ivančna Gorica, tele- fon: 781 21 30, faks: 781 21 31, e-pošta: klasje.casopis@siol.net, spletna stran: www.klasje.net; **Uredniški odbor**: Matej Šteh - glavni in odgovorni urednik, Simon Bregar, Magdalena Butko- vič, Irena Goršič, Leon Mirtič, Franc Fritz Murgelj, Dušan Štepec; **Lektoriranje**: Mateja D. Murgelj; **Oblikovna zasnova**: Robert Kuhar; **Priprava za tisk**: AMSET, d. o. o.; **Tisk**: Tiskarsko središče d.o.o., Časopis KLASJE izhaja v 6.500 izvodih mesečno in ga prejema vsa gospodinjstva v občini brezplačno.

Prispevke za naslednjo številko sprejemamo do 20. januarja.

Za nami je leto preizkušenj in uspehov

Pogovor z županom Dušanom Strnadom

Ob koncu leta smo pripravili pogovor z županom Dušanom Strnadom, v katerem smo se dotaknili aktualnih razmer v zvezi s potekom epidemije in cepljenja v občini Ivančna Gorica. Beseda je tekla tudi o iztekajočem letu, ki ga je zaznamovalo obeleževanje Jurčičevega leta in nekatere večje pridobitve, kot je Hiša kranjske čebele v Višnji Gori. Župana smo povprašali še o načrtih v letu 2022, pa tudi o njegovem pogledu na prehojeno pot slovenske države. Župan tudi razkriva, kako se na božično-novoletne praznike pripravljajo z domačini v Kriški vasi.

Letošnji božično-novoletni prazniki so ponovno zaznamovani z virusom. Kako komentirate podatke o številu okuženih in precepljenih v naši občini?

Pred enim letom smo bolezen/virus poznali bistveno slabše kot danes in vse upe polagali v znanstvenike oziroma cepivo, ki so ga pospešeno pripravljali. Verjeli smo, da bo cepljenje virus zaustavilo in da bomo v novem letu lahko zopet normalno zaživel ter se posvetili delu, druženju in prostočasnim aktivnostim brez omejitev. Cepivo smo dobili v zadostnih količinah, kljub temu pa smo sredi novega vala okužb. Bolnišnice so polne, ljudje hudo zbolevali, mnogi tudi umrejo. Razlog je v tem, da se je doslej premalo ljudi odločilo za cepljenje. Tudi v naši občini ni nič boljše. Upam, da bo oziroma je teden cepljenja bolj uspešen od dosedanjih povabil oziroma pozivov k cepljenju in da bomo končno dosegli zadostno precepljenost.

Kaj bi sporočili tistim občankam in občanom, ki še oklevajo in se še niso cepili?

Sam zaupam zdravstveni stroki in sem med prvimi že prejel tretji pozitivni odmev. Prav tako sem se cepil proti sezonski gripi. Vedno brez posebnih stranskih učinkov. Vesel sem, da sem imel to možnost in da na ta način prispevam k temu, da se bomo kot družba virusa rešili v bližnji prihodnosti. Občankam in občanom, ki ste se že cepili, se zahvaljujem in pozivam necepljene, da ovržejo strahove in se cepijo. Prav tako se zahvaljujem zdravnikom in drugemu medicinskemu osebju za požrtvovalnost in nesebično delo v tem težkem času.

Iztekajoče se leto je za našo občino prav posebno, saj je na vašo pobudo vlada razglasila vseslovensko leto Josipa Jurčiča, pred kratkim pa je v naši občini zaživel velika pridobitev, Hiša kranjske čebele. V ohranjanju naše kulturne dediščine torej tudi vi vidite velik potencial. Je to lahko razvojna priložnost?

Pobuda je pravzaprav prišla s strani ivanških kulturnikov in šolnikov ter domačinov z Muljave, ki so menili, da je treba pomembne obletnice iz Jurčičevega življenja in dela primerne obeležiti. Predvsem pa so s to pobudo želeli Jurčiča ponovno približati Slovincem in Slovenkam ter jih spomniti, kako pomemben je bil naš rojak za ohranitev slovenskega jezika, kulture in naroda. Pobudo sem seveda z veseljem sprejel in jo prenesel odločevalcem. Vesel sem, da sta nam Ministrstvo za kulturo RS in Vlada Republike Slovenije prisluhnila in leto 2021 razglasila za vseslovensko Jurčičevo leto. Vsi pobudniki smo presenečeni in izjemno veseli številnih aktivnosti, ki so se že zgodile tako v domači občini kot v domovini in zamejstvu v spomin in na čast Josipa Jurčiča.

Za stavbo opuščene osnovne šole v mestnem jedru Višnje Gore smo dolgo iskali vsebino, ki bi nadalje-

vala njeno dolgoletno poslanstvo obenem pa pomagala k ohranitvi starodavnega mesta in vrnila življenje vanj. Menim, da nam je s Hišo kranjske čebele – Apilab središčem sodobnih tehnologij to v celoti uspelo. Obenem pa smo iz pozabe iztrgali po krivici zamolčano družino Rothschild, ki je za slovensko in svetovno čebelarstvo izjemno pomembna in je delovala v bližnjem gradu Podsmreka ter ima velike zasluge za odkritje in prepoznavnost kranjske sivke, druge najbolj razširjene vrste čebel na svetu. Dejstvo, da je torej Višnja Gora »rojstni kraj« kranjske sivke, pa želimo izkoristiti tako v turističnem kot tudi v gospodarskem smislu. Podjetniške priložnosti so torej velike, nekaterih sodobnih veščin in novih pristopov pa se bodo sedanj in bodoči podjetniki lahko naučili prav v tej hiši.

Grad Podsmreka je po drugi svetovni vojni doživel številne krivice in udarce, ki so pripomogli k temu, da je danes razvalina. Kljub temu na občini iščemo rešitve, da bi ga prenovili in obudili. Nekaj idej imamo, morda pa kakšna uspe tako uspešno kot je uspel projekt Hiše kranjske čebele.

Verjetno vam novih izzivov ne manjka. Ključno pri realizaciji takšnih projektov pa je tudi zagotavljanje potrebnih finančnih sredstev. To se je izkazalo tudi pri projektu Hiše kranjske čebele, prav tako je bila sofinancirana tudi izgradnja kolesarskih povezav in še bi lahko naštevali.

Menim, da je bila odločitev za samostojno Občino Ivančna Gorica zelo dobra odločitev. Občina Ivančna Gorica je začela praktično iz nič, zgraditi je bilo potrebno skoraj vso infrastrukturo in vzpostaviti organe odločanja in upravljanja. Hitro se je vzpenjala po lestvici najbolj razvitih slovenskih občin, danes je med prvih dvajset z odličnimi izgledi za nadaljnji vzpon po tej lestvici. Pošteni opazovalci bodo pritrčili, da smo velike razvojne korake naredili ravno v zadnjih enajstih letih, odkar vodim to občino. Zasluge seveda še zdaleč ne pripisujem samo sebi, saj mi je v teh letih uspelo okoli sebe zbrati sposobne ljudi, ki hočejo delati v dobro skupnosti. V prvi vrsti občinska uprava, takoj nato člani svetov krajevnih skupnosti, pa številni prostovoljci v društvih in zvezah društev. Zelo dobro sodelujemo tudi s šolami in vrtcem pa tudi s kmeti, obrtniki in podjetniki ter Stiškim samostanom in župnijami.

Brez denarja seveda ne gre, zato veliko truda vlagamo tudi v zagotavljanje potrebnih sredstev za izvajanje programov in za nove investicije. S sredstvi ravnamo gospodarno in smo še vedno skoraj nič zadolženi. Še nedolgo nazaj je bilo finančno stanje slovenskih občin bolj slabo, saj je oblast na nas gledala kot na strošek in ne kot na partnerje. Na naše veliko veselje se je to v vlado Janeza Janše bistveno spremenilo in občine smo dobile precej več denar-

ja tako za izvajanje programov kot tudi za investicije. Olajšan pa je tudi dostop do evropskih in državnih sredstev za projekte in investicije.

Kakšni projekti pa pridejo na vrsto v prihajajočem letu 2022 oz. se še kje nadejate sofinanciranja države in EU?

V letu 2022 bodo v občini Ivančna Gorica v ospredju tri velike investicije. Za novi vrtec v Šentvidu pri Stični smo pred kratkim že dobili gradbeno dovoljenje. Upam, da pri izbiri izvajalcev ne bo zapletov in da se bo gradnja začela zgodaj spomladi. Tik pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja je tudi izgradnja centralnega občinskega športnega parka pri šolskem centru v Ivančni Gorici, tik pred izbiro izvajalca pa smo tudi za izgradnjo zahodne obvoznice Ivančne Gorice. Začeli bomo tudi z gradnjo vodovodov Ravnih Dol, Obolno in na Viru pri Stični ter kanalizacije v Spodnji Dragi. V načrtu je še veliko drugih, manjših projektov po celotni občini. V januarju 2022 bo občinski svet sprejel rebalans proračuna, ki bo rekorden tako po odhodkih kot tudi po prihodkih. Da bo temu v primeru prihodkov res tako, se bomo potrudili s prijavi na številne najavljene razpise in verjamem, da bomo uspešni. Pri prijavi na razpise poleg lastnih moči v občinski upravi računamo tudi na sodelavce iz skupne občinske uprave G5.

Leto 2021 je bilo tudi leto spominjanja na 30 let slovenske samostojnosti. Tudi Občina Ivančna Gorica je ta jubilej dostojno obeležila. Sami vedno poudarjate pomen nastanka samostojne in demokratične Slovenije. Kako jo pa doživljate danes, po 30 letih?

Spomin na čas izpred tridesetih let, ko smo Slovenci končno dosanjali tisočletne sanje in si priborili samostojno in neodvisno državo Slovenijo, je zame eden najmočnejših in najlepših spominov v življenju. Kako smo bili veseli in hvaležni ljudem, ki so nam to omogočili. Potrebna je bilo veliko poguma, sposobnosti in znanja teh ljudi, da so stopili v prve bojne vrste in v vojni za Slovenijo zmagali. Kar nekako žalosten sem, da se danes na te svetle čase slovenske zgodovine ne gleda z dovolj spoštovanja in hvaležnosti. Vseeno verjamem, da se bo tak odnos spremenil in da bo to obdobje slovenske zgodovine dobilo ustrezno mesto tudi v šolskih učbenikih in programih. V občini Ivančna Gorica smo 30. letnico proslavili s tradicionalno prireditvijo in mašo za domovino pri cerkvi Sv. Duha na Polževem. V trajen spomin na prvo sveto mašo na bojnih položajih, ki je bila 4. julija 1991 med Zgornjo Drago in Malim Hudim, pa smo skupaj z Ministrstvom za obrambo in Vojaškim vikariatom slovenske vojske postavili spominsko obeležje pri cerkvi Svetege Jožefa v Ivančni Gorici. Tako kot za odločitev o samostojni Občini Ivančna Gorica sem tudi glede odločitve o samostojni in neod-

visni državi Sloveniji prepričan, da smo Slovenci takrat sprejeli pravo odločitev. V Sloveniji se živi bolje kot kadarkoli doslej, naša država pa spada med najbolj varne za življenje na svetu.

Dovolite, da malo pokukamo še v vaše delo takrat, ko niste v službi. V vaši domači Kriški vasi ste bili minule tedne s sovaščani zelo pridni. Nam lahko poveste, kaj ste pripravili?

V današnjem času je tempo življenja tako hiter in pester, da se skoraj nimamo več časa ukvarjati niti z družinskimi člani, kaj šele s sosedi in prijatelji. V Kriški vasi na to gledamo malo drugače in organiziramo različne dogodke, da se lahko vsaj občasno srečamo in pogovorimo. Enega takih smo se lotili pred tremi leti in postavili prve jaslice na prostem v središču vasi. Odziv vaščanov in drugih obiskovalcev je bil izjemen, zato smo se odločili nadaljevati. Že lani smo jaslice precej nadgradili, letošnje pa so še večje in vsebinsko bogatejše. Pri pripravi so sodelovale vse družine iz vasi. Po tradiciji se bomo ob jaslicah prvič zbrali 23. decembra zvečer, ogled pa bo mogoč do svečnice. Vabljeni.

Naj vam na tem mestu v imenu uredništva in naših bralcev izrečem tudi čestitke ob nedavnem rojstnem dnevu in okroglem življenjskem jubileju. Obletnice so nekakšne prelomnice, ko delamo neke vrste »obračun«. Kaj pa raz-

kriva vaš pogled naprej?

Hvala za čestitke. Vesel sem, da sem jih prejel res veliko. Iskrenih in prijaznih. Na žalost ali pa na srečo je tako, da nihče od nas ne more ustaviti časa. Čim starejši je človek, čas teče še hitreje. Tudi pri meni je tako. Če bi mogel, bi kakšno stvar verjetno napravil drugače kot sem jo, vendar ničesar ne obžalujem. Najbolj sem vesel svoje družine in treh otrok, ki so si vsi tudi že ustvarili lepe družinice in so v življenju uspešni. Zadnjih pet let vsako leto v našo razširjeno družino pride vnukinja ali vnuk, kar me zelo veseli. Nič nimam proti, če se bo to še nekaj let nadaljevalo. Tudi aktivnih delovnih let se mi je že kar precej nabralo. Kjer koli in kar koli sem delal, pa naj bo to službeno ali prostovoljno, sem se vedno trudil delati v skupno dobro, v dobro kolektiva ali skupnosti. V prihodnost gledam z optimizmom. Pri tem imam seveda še kar nekaj ciljev in želja, vendar o tem kdaj drugič.

Spoštovane občanke in občani. Kljub vsem tegobam v zvezi z epidemijo sem prepričan, da v naslednjem letu prihajajo za vse nas dobri časi. Le vsi skupaj se moramo potruditi, da bo temu tako. Si pomagati in delati v skupno dobro. Želim vam vselej božične praznike, ponosno praznovanje dneva samostojnosti in enotnosti in srečno v letu 2022.

Pogovor pripravil Matej Šteh

Nagrada Zlata čebela iz Višnje Gore »poletela« v Argentino

V ponedeljek 20. decembra 2021 je v Središču inovativnih tehnologij Apilab – Hiša kranjske čebele v Višnji Gori potekala prva podelitev mednarodne nagrade Zlata čebela. Prejemnika nagrade je razglasil minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in predsednik Odbora za podelitev nagrade Zlata čebela dr. Jože Podgoršek. Nagrado pa je iz rok predsednika republike Boruta Pahorja, v imenu nagrajenca, Argentina prof. dr. Lucas Alejandra Garibaldija, prevzel predstavnik Veleposlaništva Argentine. Zaradi zaključka redakcije tokratne številke Klasja, bomo obširnejše poročilo objavili v prihodnji številki. (Matej Šteh)

S prižigom prazničnih luči in obiskom Miklavža smo vstopili v pravljični božični čas

Občina Ivančna Gorica je s prižigom prazničnih luči v centru Ivančne Gorice in v ostalih večjih krajih po občini vstopila v letošnji božični čas.

Praznično osvetlitev je 4. decembra pred občinsko stavbo simbolično prižgal župan Dušan Strnad. Ob tem je povedal, da leto, ki se počasi izteka, ni bilo lahko in enostavno, a smo s skupnimi močmi in sodelovanjem veliko naredili. »Naša občina raste, se razvija, epidemija je še posebej pokazala, kako pomembno je skrbeti drug za drugega, da smo uvidevni in strpni drug do drugega. Hvaležen sem vsem, ki se trudite in na najrazličnejše načine pripomorete, da je živeti v naši občini prijetno in domače. In vsem otrokom, staršem, starim staršem in učiteljem, ki skrbite, da naši najmlajši odrasčajo v dobre ljudi,« je povedal župan in prav zato z veseljem tudi letos povabil svetega Miklavža v našo občino. Vse občanke in občani pa vabljeni, da se v tem prazničnem decembru sprehodite po ulicah Ivančne Gorice in drugih krajih ter na varen način uživate v

soju tisočerih lučk.

Poleg praznične okrasitve pa je Občina Ivančna Gorica kljub posebnim časom poskrbela za otroški nasmeh na obrazih naših najmlajših. Tokrat je Višnja Gora zasijala v družbi Miklavža in njegovih spremljevalcev angelčkov. V starem mestnem je-

dru je vse pridne otroke, pa čeprav samo skozi avtomobilsko okno, pozdravil sveti Miklavž. Takole je otroke nagovoril Miklavž: »Slišal sem, da ste tudi v letošnjem letu pridno ubogali in pomagali svojim staršem, dedkom in babicam, se pridno učili in opravili še marsikatero dobro

delo. Opažam tudi, da otroci rastejo, ne le v centimetrih, ampak tudi v dobroti srca. Zato smo z angeli prišli, da vam predamo darila. Dragi otroci, ostanite dobri, pogumni in pazite drug na drugega. In ostanite še naprej lučke veselja za vse okrog vas.« Miklavž je otrokom iz vse občine razdelil preko 800 daril. Da so starši varno pripeljali otroke v staro mestno jedro in je Miklavž lahko

delil darila mimo vozečim avtomobilom, gre zahvala tudi višnjanskim gasilcem.

Miklavž je še povedal, da se zelo rad vrača v prijetne in domače kraje, v občino, kjer so pridni in marljivi ljudje, kot čebele. Prav zato je letošnje obdarovanje otrok izpeljal kar v Višnji Gori, kjer je nedavno »svojo hišo« dobila kranjska sivka.

Gašper Stopar

Naša občina Prostovoljstvu prijazna občina

5. decembra obeležujemo mednarodni dan prostovoljstva, praznik vseh prostovoljcev in prostovoljk, ki opozarja na njihov prispevek k družbeni blaginji. Letošnji dan prostovoljstva poteka pod naslovom Prostovoljni zdaj za našo skupno prihodnost.

Omenjeni praznik ima letos še poseben pomen za prostovoljce v naši občini, saj je občina Ivančna Gorica prav v letošnjem letu prvič prejemnica naziva »Prostovoljstvu prijazna občina«. Ob dnevu prostovoljstva se je župan Dušan Strnad zahvalil vsem prostovoljcem in prostovoljskim organizacijam, ki v naši občini aktivno spodbujajo prostovoljstvo in s pomočjo katerih je družabno življenje bogato in ponuja številne priložnosti za preživljanje prostega časa, medsebojne pomoči

in solidarnosti.

V znak zahvale vsem prostovoljcem in prostovoljskim organizacijam iz občine Ivančna Gorica je na drogu

pred stavbo Občine izobešena zastava Prostovoljstvu prijazne občine.

Gašper Stopar

Občina Ivančna Gorica prejela kolesarski dres šampiona Tadeja Pogačarja

Spominsko kolesarsko majico s podpisom letošnjega zmagovalca Dirke po Sloveniji Tadeja Pogačarja, je v začetku decembra županu Dušanu Strnadu predal direktor dirke Bogdan Fink. Pogačarjev kolesarski dres je svojevrstna simbolna zahvala Občini Ivančna Gorica za sodelovanje pri izvedbi kolesarske Dirke po Sloveniji. Občina Ivančna Gorica je namreč ena izmed tistih slovenskih občin, po kateri skoraj vsakoletno poteka največja kolesarska dirka na slovenskih tleh. Kolesarska karavana je letos v našo občino vstopila v Višnji Gori, nadaljevala čez center Ivančne Gorice, mimo Šentvida pri Stični in proti Radohovi vasi ter od tu naprej pot nadaljevala proti Trebnjem in Novemu mestu. Skoraj zagotovo pa dirka našo občino

obišče tudi v prihodnjih letih, kar je tudi doprinos k prepoznavnosti občine in njenih kulturno-zgodo-

vinskih znamenitosti.

Gašper Stopar

Čebelarski projekt v Višnji Gori prepoznala tudi produkcijska ekipa oddaje Ambienti

Hiša kranjske čebele in njena notranja ureditev je pritegnila tudi produkcijsko ekipo oddaje Ambienti na Televiziji Slovenija. Snemalna ekipa se je skupaj z voditeljem oddaje Boštjanom Romihom, konec novembra mudila v prostorih Hiše kranjske čebele. Pripravili so zanimivo reportažo muzejskih prostorov in predstavitev inovativnih nastanitvenih kapacitet v obliki lesenih satnih celic. Oddaja je bila že na sporedu TV Slovenija, lahko pa si jo še vedno ogledate v spletnem arhivu ali na spletni strani Občine Ivančna Gorica.

Gašper Stopar

Naš Jurčič, nova knjiga Domoznanske zbirke

V torek, 7. decembra, le dan po godu svetega Miklavža, smo se razveselili nove knjige v Domoznanski zbirki občin Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobropolje. Na predstavitvi v prostorih občinske sejne sobe sta o njenem nastanku in vsebini spregovorila avtorja, domačin dr. Mihael Glavan in akademski slikar Damijan Stepančič.

Mestna knjižnica Grosuplje v okviru svojega programa aktivno neguje in razvija domoznansko dejavnost, med drugim od leta 2010 tudi izdaja domoznanska dela v okviru t.i. Domoznanske zbirke. V zbirki letno izhajajo knjige oz. publikacije, ki se vsebinsko navezujejo na dogodke, prebivalce in kraje iz območja občin Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobropolje. Vse omenjene občine dejavnost Domoznanske zbirke tudi finančno podpirajo in v letu 2021, ki je po sklepu Vlade RS vseslovensko leto Josipa Jurčiča, je uredniški odbor Domoznanske zbirke podprl nastanek in izid knjige Naš Jurčič 1844-1881.

Na predstavitvi sta avtorja, dr. Mihael Glavan in akademski slikar Damijan Stepančič, podrobneje predstavila knjigo in njeno nastajanje. Dr. Mihael Glavan je kot izjemen poznavalec življenja in dela pisatelja Josipa Jurčiča tokrat predstavil Jurčičevo življenjsko pot in literarno ustvarjanje na nekoliko drugačen način, zlasti pa v želji, da bi bralci spoznali Jurčiča, ne le kot izjemnega pisatelja, literata, pač pa tudi njegovo plodno časnikarsko delo in narodno zavedno, politično udejstvovanje. Kot je povedal dr. Glavan, je tokratna knjiga Domoznanske zbirke drugačna in poseb-

na tudi zato, ker je pisana in likovno opremljena na nekoliko inovativen način in je nekakšen strip oz. »risoroman«. Besedilo razdeljeno v deset vsebinskih in kronoloških obdobij je bogato opremljeno z ilustracijami akademskega slikarja Damijana Stepančiča. Dobro sodelovanje avtorja besedila in ilustratorja se vidi v knjigi sami. Po besedah umetnika Stepančiča, je bilo pri njegovem delu ključno, da je res temeljito spoznal Jurčiča, poleg avtorjevega besedila pa mu je pri ustvarjanju koristilo tudi razno drugo arhivsko gradivo, ki ga je prav tako zbral dr. Glavan.

Knjiga bi torej po svoji vsebini in podobi lahko pritegnila tako mlajše kot odrasle bralce.

Slovesne predstavitve se je udeležil tudi župan Dušan Strnad, ki je izrazil zadovoljstvo, da je obeleževanje leta Josipa Jurčiča prineslo zelo plodovito ustvarjanje, tako na lokalni kot državni ravni. Temu sledi tudi naslov najnovejše knjige iz Domoznanske zbirke. Kot je župan poudaril je pisatelj Jurčič res naš. V prvi vrsti je muljavski, saj njegovi rojaki zvesto negujejo Jurčičevo izročilo, je tudi ivanški, saj je tesno vpleten v življenje občine Ivančna Gorica danes in vsekakor je tudi slovenski, saj že vse leto po vsej državi potekajo različni dogodki in projekti, tako na ljubiteljski kot znanstveni ravni. Ob tej priložnosti je Mestna knjižnica Grosuplje dr. Mihaelu Glavanu podelila tudi priznanje za »Domoznanskega ambasadorja«, v sejni sobi Občine Ivančna Gorica pa bila ob tej priložnosti postavljena likovna razstava Stepančičevih ilustracij, ki jo je pripravila enota knjižnice v Ivančni Gorici v sklopu projekta Srečava se v knjižnici. Del razstave je na ogled tudi v Knjižnici Ivančna Gorica.

Matej Šteh

10 let občinske blagovne znamke »Prijetno domače«

11. novembra 2021 je minilo 10 let, odkar je Občina Ivančna Gorica predstavila javnosti novo celostno grafično podobo in blagovno znamko »Prijetno domače«.

Namen vzpostavitve lastne občinske blagovne znamke je bil združiti vse, kar se v naši občini dogaja in pomaga občanom, da obogatijo ponudbo na področju turizma, kulture, športa, obrti, podjetništva in kmetijstva. Celostna grafična podoba omogoča tudi boljšo prepoznavnost ponudnikov, izdelkov, dogodkov, ki izvirajo iz območja naše občine. Danes je domala vsaka naša prireditelj, številni izdelki domačih obrtnikov in turističnih ponudnikov ter kopica promocijskih aktivnosti, predstavljenih pod znamko »Prijetno domače«.

Župan Dušan Strnad je ob 10. obletnici blagovne znamke povedal: »Prijetno domače je več kot znamka. Je slogan, pod katerim živimo in delamo v občini Ivančna Gorica. Povezuje nas in nam daje identiteto. Občani smo jo sprejeli in postala je del nas, našega razmišljanja, našega delovanja. S krožno potjo in simboli povezuje vseh dvanajst krajevnih skupnosti v homogeno celoto, ki stremi k boljšemu jutri za vse. Pred nami je izziv, kako bomo ravnali v naslednjih 10-ih letih.«

Robert Kuhar, avtor vidne podobe Prijetno domače in priznani slovenski oblikovalec: »Učinkovito prepoznavnost občine Ivančna Gorica vseprisotna znamka stopnjuje s svojo brezčasno svežino in ikonografsko sporočilnostjo. K temu idealu jih regijsko in nacionalno stremi vedno več.«

Gašper Stopar

Ambasadorka Občine Ivančna Gorica Dragica Šteh je svoje vtise ob obletnici strnila v naslednje misli:

Brez dvoma se je prijel.

Ko ga slišimo, se na obrazu nariše nasmešek in nekaj mehkega se ovije okrog srca.

Poistovetili smo se z njim, zato ker na nek način posebej tisto, kar nas določa, kar nam daje vrednost, kar nas spodbuja k napredku in nam hkrati ponuja toplo, varno zavetje.

Njegov odmev in odsev presega naš prostor in čas. Po njem nas prepoznajo in prikimajo njegovi pristnosti.

Ob njem smo se marsičesa naučili, marsikaj ustvarili, marsikaj prenovili, preuredili, na novo zasnovali.

Ob njem smo našli navdih za številne dogodke in prireditve, za zgodbe in pesmi in skupaj z njim v minulih letih tlakovali poti neštetim spominom.

Ja, danes praznuje svojih prvih 10 let -

*naše in vaše
Prijetno domače.*

Stični mladih državno priznanje za naj mladinski dogodek v letu 2021

Tudi letos so bila v okviru Nacionalnega posveta mladinskega sektorja, ki je potekal letos preko spleta, podeljena državna priznanja za izjemne dosežke v mladinskem sektorju za minulo leto. Med dobitniki priznanj tudi festival Stična mladih. Državno priznanje v mladinskem sektorju je najvišje priznanje Republike Slovenije za dosežke na področju mladinskega dela oziroma njegove popularizacije, prejmejo pa jih najzaslužnejši posamezniki, organizacije in projekti s področja mladinskega dela. Ministrica za izobraževanje, znanost in šport prof. dr. Simona Kustec, pristojna tudi za področje mladine, je podelila pet priznanj, med katerimi je državno priznanje za izvedbo izredno uspešnega oziroma odmevnega in koristnega projekta v mladinskem sektorju prejel Zavod za vzgojo, versko, kulturno in izobraževalno dejavnost mladih Katoliška mladina za projekt Stična mladih. V obrazložitvi so zapisali: »Stična

mladih je enodnevni festival slovenske katoliške mladine, ki tradicionalno poteka tretjo soboto v septembru v cistercijski opatiji v Stični, v povprečju se ga vsako leto udeleži od 4.000 do 5.000 mladih. Letošnji je bil v jubilejni 40. izvedbi. Kljub epidemiji se je letos v Stični zbralo 2.400 mladih iz celotne Slovenije. Tema festivala je bila, kako se mladi vsakodnevno spopadajo s svojimi strahovi, še posebej s strahom, kako biti kristjan v sodobni družbi, kako se soočiti s posledicami epidemije. Pri organiziranju festivala je sodelovalo več kot 200 mladih prostovoljcev.

Stična mladih nagovarja in odgovarja na aktualne potrebe in vprašanja mladih, z namenom pomagati pri njihovem osebnem razvoju, poleg tega pa je festival mladih imel in še ima pomembno vlogo pri vzgajanju državnosti mladih in jim ponuja priložnost, da razvijejo svoje usposobljenosti ter znanje, in sicer ob podpori in vodstvu mentorjev,

med katerimi imata dva tudi certifikat mladinskega delavca. Z razvojem usposobljenosti in različnimi dejavnostmi, kot so delavnice in predstavitve različnih organizacij, se mladim omogoča lažji dostop do

trga delovne sile. Na Stični mladih pa sodelujejo tudi izvajalci delavnic, ki so strokovno usposobljeni, s čimer je mladim omogočeno neformalno izobraževanje. Z aktivno promocijo prostovoljstva jim je

uspelo pridobiti tudi mlade z manj priložnostmi v družbi. S prepovedjo točenja in uživanja alkoholnih pijač se na dogodku spodbuja mlade k odgovornemu in zdravemu načinu življenja. Mladi so ključni deležniki pri snovanju idejne zasnove in vsebine festivala, tako da aktivno prispevajo s svojimi svežimi predlogi, pogledi in rešitvami za smelo uresničevanje poslanstva festivala. Prek raziskovanja in sodelovanja z usposobljenimi mentorji so v Katoliški mladini iskali in našli inovativne predloge, kako tvorno odgovoriti na vprašanja in potrebe mladih. Pri letošnji 40. izvedbi festivala Stična mladih je sta kot soorganizatorja sodelovala tudi Občina Ivančna Gorica in Zavod za kulturo in turizem Prijetno domače Ivančna Gorica. Župan Dušan Strnad pa se je organizatorjem za jubilejno izvedbo festivala zahvalil s spominskim kovancem Prijetno domače.

Gašper Stopar

Grad Podsmreka zaživel v virtualnem okolju s pomočjo projekta EMOUNDERGROUNDS

Če smo pred dobrim letom in pol večkrat zapisali, kaj bomo v Občini Ivančna Gorica naredili v okviru evropskega projekta Emoundergrounds, danes s ponosom pogledamo na prehojeno pot in otipljive rezultate, ko se ozremo proti letos jeseni slavnostno odprtemu Središču inovativnih tehnologij ApiLab – Hiša kranjske čebele. Občina Ivančna Gorica je s pomočjo projekta EMOUNDERGROUNDS uspešno digitalizirala grad Podsmreka in obiskovalci si ga lahko ogledajo v virtualnem okolju.

Za domačo javnost in turiste

Občina Ivančna Gorica je partnerica projekta Emoundergrounds (Emotional technologies for the cultural heritage valorisation within cross-border undergrounds – Čustvena tehnologija za valorizacijo kulturne dediščine znotraj čezmejnega področja) programa INTERREG ADRION. Partnerstvo občini prinaša priložnost za uresničitev potenciala za razvoj pametnega turizma in novih turističnih produktov. Domači javnosti in turistom s projektom približujemo zgodovino gradu Podsmreka, z uporabo novih interaktivnih in inovativnih orodij je bila uspešno narejena predstavitev gradu Podsmreka v sklopu Hiše kranjske čebele v Višnji Gori s celostno predstavitev zgodovina ene najbolj razširjene vrste čebel na svetu, ki prihaja prav z gradu Podsmreka. Z edinstveno izkušnjo v virtualni resničnosti, pametnimi mobilnimi aplikacijami, hologrfskimi predstavitvami in interaktivnimi projekcijami je Občina Ivančna Gorica oblikovala model turistične ponudbe, ki temelji na izkoriščanju in inoviranju kulturne dediščine, večanju privlačnosti in dostopnosti lokalnega okolja ter razvoju dodatne, na dediščino gradu Podsmreka vezane turistične ponudbe. V projekt so vključene občine iz Italije (nosilec projekta je občina Nardo), Grčije, Hrvaške, Slovenije, Albanije, Črne Gore ter Bosne in Hercegovine.

Pred otvoritvijo Središča inovativnih tehnologij ApiLab – Hiše kranjske čebele smo pripravili izobraževanje.

Piko na i postavili z premiero digitaliziranega filma Deseti brat

Z aktivnostmi v evropskem projektu Emoundergrounds je Občina Ivančna Gorica uspelo obuditi Grad Podsmreka. Grad, kjer je živela družina Rothschild, danes živi v digitalni obliki.

Tako s pomočjo digitalizacije kot ostalih modernih tehnik smo uspeli obuditi tudi največji zaklad, ki ga premore grad Podsmreka. V 19. stoletju je grad doživel razcvet. Lastnik gradu je bil Emil Rothschild, ki je leta 1866 na gradu ustanovil čebelarstvo podjetje, ki je razpošiljalo čebelarstvo orodje in panje s kranjsko čebelo po vsej Evropi, Podsmreka pa velja za dom svetovno priznane kranjske čebelice. V okviru projekta Emoundergrounds pa gradu nismo le obudili in digitalizirali, ampak smo pripravili tudi izjemne unikatne posnetke iz panja kranjske čebelice, pri tem nam je bil v veliko pomoč Boštjan Noč, predsednik Čebelarstva Slovenije. Zgodovino gradu Podsmreka smo spravili tudi na film, se sprehodili skozi čas, zbrali podatke o lastništvu gradu in prebivalcih. Digitalizacija gradu je bila zahteven projekt, ki smo se ga lotili sistematično, k sodelovanju

filmski center Jurčičevo leto sklenila s premiero digitalno restavriranega filma Deseti brat. Filmska premiera restavrirane inačice filma je potekala 10. 12. v Višnji Gori, v pred kratkim odprtem Središču inovativnih tehnologij ApiLab – Hiša kranjske čebele, v domači pokrajini Jurčičevega Desetega brata. Občina Ivančna Gorica je idealna lokacija premiere tako zaradi geografske lege kot lastne digitalne inovativnosti, saj je občina z aktivnostmi v evropskem projektu Emoundergrounds uspela obuditi grad Podsmreka, ki danes živi v digitalizirani obliki. Prvi skupni imenovalec dveh partnerjev, Občine Ivančna Gorica in Slovenskega filmskega centra (SFC) je zagotovo pisatelj Josip Jurčič, rojak občine

ohranjanje bogate kulturne dediščine je bilo tudi vodilo Občine Ivančna Gorica, ki je bila stabilen partner evropskega projekta Emoundergrounds. »Vizija občine Ivančna Gorica glasi: »s podjetnostjo, znanjem in tradicijo do skupne blaginje«. Prav gotovo projekt digitalizacije filma Deseti brat in gradu Podsmreka v celoti zaobjame to, za kar si prizadevamo. Z znanjem smo ohranili tradicijo, sedaj pa preostane še, da s podjetnostjo ustvarimo blaginjo. Verjamem, da je to lahko tudi priložnost za ustvarjanje zaslужka in ohranjanje delovnih mest,« je ob tem dogodku v Višnji Gori dodal Dušan Strnad, župan občine Ivančna Gorica.

Virtualna resničnost in izobraževanje

Središče inovativnih tehnologij ApiLab – Hiša kranjske čebele v svoje prostore sprejema številne, ki si želijo ogledati – nov prostor interaktivnega spoznavanja čebelarstva dediščine in kranjske sivke, kjer se spoznajo s Hišo kranjske čebele (HKČ), njene edinstvene nastanitve, ponudbo TIC-a in gostinsko ponudbo. A to ni vse, kar je pripravila Občina Ivančna Gorica v sodelovanju z Zavodom Prijetno domače. Ljubitelji bogate slovenske kulturne dediščine lahko podrobneje spoznajo zbirko, ki je na ogled v HKČ, in preizkusili VR očala, ki obiskovalca popeljejo v virtualno resničnost gradu Podsmreka v času, ko je tam živela družina Rothschild, njihov edinstven čebelnjak in prostor, od koder so kranjske sivke pošiljali v svet. Pri tem pa so jim v pomoč, jih spremljajo, nudijo razlage in pojasnila posebej za to usposobljeni vodiči, ki so konec oktobra opravili celostno izobraževanje, ki smo ga pripravili, strokovno izvedli in tudi vodili v okviru evropskega projekta Emoundergrounds, ki je Središče inovativnih tehnologij ApiLab – Hiša kranjske čebele obogatil s svojim poslanstvom, s svojo primarno nalogo, misijo – digitalizacijo gradu Podsmreka. V sklopu projekta Emoundergrounds je bilo v Središču inovativnih tehnologij ApiLab Hiše kranjske čebele testirana vsa tehnologija, preverjena in pripravljena vsa multimedija, opravljena in izvedena pa izobraževanja tako

Slavnostne otvoritve Središča inovativnih tehnologij ApiLab – Hiše kranjske čebele se je udeležil tudi predsednik vlade Janez Janša, ki je s svojo ministrijsko ekipo pozorno spremljal predstavitev.

pa povabili najboljše strokovnjake na tem področju, opravljene so bile znanstvene analize, študije, laserska merjenja. Opravili smo tudi fotografiranje pohištva z gradu Podsmreka, ki je del zbirke Narodnega muzeja Slovenije, za katerega smo med poglobljeno raziskavo ugotovili, da se nahaja na eni izmed muzejskih razstav na gradu Rajhenburg v Brestanici pri Krškem. Ker kulturna dediščina niso le zidovi, smo spomin na bogato kulturno dediščino (in jo s tem tudi ohranjali) obujali na več načinov. Skozi čas preteklosti in spominov sta na sloves gradu Podsmreka spomnila operni pevec Matej Vovk in klaviristka Aleksandra Naumovski Potisk. Na Domačiji Grofija smo spoznali zgodovino gradu Podsmreka, ki nam jo bo predstavila univerzitetna diplomirana etnologinja in kulturna antropologinja Tjaša Zidarič. Skozi okuse tradicije pa nas je popeljala Domačija Grofija z bogato kulinarčno ponudbo, piko na i sta dodala Folklorna skupina Vidovo iz Šentvida pri Stični ter Društvo likovnikov Ferda Vesela. V tem duhu nadaljujemo in prihajamo v sklepno fazo projekta. Del bogate kulturne dediščine v občini Ivančna Gorica predstavlja tudi bogata zapuščina pisatelja Josipa Jurčiča, ki je leta 1856 napisal prvi slovenski roman Deseti brat. Letošnje leto 2021 je Vlada Republike Slovenije razglasila za Jurčičevo leto. Zato se je rešitev za tretji dogodek, kjer bomo opozorili na našo bogato kulturno dediščino, ponudila kar na dlani. Kot hvalnica letu, hvalnica narejenemu na projektu. Tako sta Občina Ivančna Gorica in Slovenski

Ivančna Gorica, SFC pa je uspel digitalizirati film Deseti brat, ki je nastal po pisateljevi literarni predlogi. Letošnje leto 2021 je Vlada Republike Slovenije razglasila za Jurčičevo leto, kar je SFC spodbudilo, da je na spisek za digitalno restavracijo vključil tudi film Deseti brat (1982) režiserja Vojka Duletiča. To bo štirinajsti (14) digitalno restavrirani slovenski celovečerni igrani film, ki bo tako dostopen tudi v digitalni obliki. Tako kot je uspelo SFC-ju digitalizirati film s pomočjo sodobne tehnike, pa je v okviru evropskega projekta uspelo Občini Ivančna Gorica digitalizirati grad Podsmreka. Tako se bosta ohranila pomembna segmenta kulturne dediščine, film in grad, tako ohranjena pa bosta na voljo zanamcem. Digitalizacija in

S pomočjo digitalizacije kot ostalih modernih tehnik smo uspeli obuditi tudi največji zaklad, ki ga premore grad Podsmreka, to pa je kranjska čebela. Pri tem nam je bil v veliko pomoč Boštjan Noč, predsednik Čebelarstva Slovenije.

S pomočjo VR očal in umetne inteligence je možen skok v bogato zgodovino gradu Podsmreka.

Občina Ivančna Gorica in Slovenski filmski center sta Jurčičevo leto sklenila s premiero digitalno restavriranega filma *Deseti brat*. S pomočjo digitalizacije je obema partnerjema uspelo ohraniti bogato kulturno dediščino: občini grad, SFC-ju pa film.

za zaposlene kot vodiče. Oprema, vključno z digitalnimi kioski, je bila pripravljena v okviru projekta Emoundergrounds.

»Osrednjo vlogo na izobraževanju je prevzel predsednik Čebelarke zveze Slovenije Boštjan Noč, ki je sodelavcem Zavoda Prijetno domače omogočil podrobnejšo razlago življenja čebel v prav posebnih panjih, ki so na ogled v HKČ. Predsednik čebelarke zveza Slovenije Boštjan Noč je udeležencem izobraževanje podal informacije o kranjski čebeli. Udeleženci so lahko tako spoznali zanimivosti iz življenja čebel, kot tudi rokovanja s čebelo. Cenjeni in spoštovani strokovnjak Boštjan Noč je dodal, da je kranjska čebela najmanj invazivna in zelo pridna delavka, zato je med čebelarji po svetu zelo priljubljena. Udeleženci izobraževanja so поблиže spoznali tudi edinstvene panje, ki so nameščeni v Hiši kranjske čebele, katere je skonstruiral prav naš gostitelj Boštjan Noč ob pomoči mizarja iz njegove okolice. Predsedniku čebelarke zveza Slovenije se ob tem zahvaljujemo za njegovo

pripravljenost sodelovanja pri izobraževanju in deljenje prenekaterih izkušenj, ki jih je dobil kot izkušen čebelar,« o poteku izobraževanja pove Primož Jeralič, ki vodi projekt Emoundergrounds v imenu Občine Ivančna Gorica.

Z izobraževanjem pa nadaljujemo

»V okviru izvedbe izobraževanj v

Zbrane je skozi dogodek, premiero digitaliziranega filma *Deseti brat*, popeljala moderatorica Dragica Šteh.

prihodnje, ko bodo epidemiološke razmere boljše, načrtujemo še tri dogodke – za lokalne turistične vodnike in ponudnike, ki jim želimo približati HKČ, njene vsebine ter doživetja, ki jih le-ta ponuja. Na enem od dogodkov bomo osvetlili zgodovino gradu Podsmreka ter izjemno čebelarstvo dediščino družine Rothschild, na četrtem dogodku pa bomo izpostavili bogato čebelarstvo tradicijo širšega območja občine Ivančna Gorica in aktualno čebelarstvo ponudbo. Ob izobraževanjih nastaja tudi priložnostna brošura, ki bo vsebinsko povzela posamezne tematske sklope,« pa pristavi Janja Novoselc iz podjetja Kaspr, ki v okviru projekta Emoundergrounds organizira izobraževanja.

Občina Ivančna Gorica kot primer dobre prakse

Svoje aktivnosti, rezultate iz projekta Emoundergrounds smo v okviru dogodka ADRION Annual & Capitalization predstavili širši mednarodni javnosti, ki je vključena v projekt. Ivančna Gorica je bila pozicionirana kot eden od dveh primerov dobre prakse v projektu. Dogodek je bil osredotočen na geslo »Skupaj za prožno jadransko-jonsko regijo«, da bi označili prispevek programa k ci-

Središče inovativnih tehnologij ApiLab – Hiša kranjske čebele – Izjemna pridobitev, ki se povsem sklada z vizijo občine Ivančna Gorica, ki se glasi: »s podjetnostjo, znanjem in tradicijo do skupne blaginje«.

ljem zelenega dogovora EU. Projekt EMOUNDERGROUNDS je imel priložnost predstaviti svoje cilje, partnerstvo, večplastne vplive rezultatov glavnega projekta, v praksi pa sta bila predstavljena dva, ponosni

smo, da tudi Grad Podsmreka. Dogodek je omogočil tudi razkritje nekaterih novosti v zvezi z naslednjim programskim obdobjem 2021-2027 in značilnosti novega programa IPA ADRION.

Zlata srca prostovoljcev v Zlati mreži projekta PROSTOFER

Ob zaključku leta je Združenje šoferjev in avtomehaničnikov (ZŠAM) Ivančna Gorica v sodelovanju z Občino Ivančna Gorica in Svetom za starosti prijazno občino organiziralo krajše srečanje prostovoljcev - šoferjev, ki so skozi vse leto izvajali brezplačne prevoze prostovoljskega projekta za mobilnost starejših - PROSTOFER.

Na srečanju, ki je potekalo v prostorih ZŠAM Ivančna Gorica so prisotne nagovorili predsednik ZŠAM Ivančna Gorica Franc Bivic, predsednica Sveta za starosti prijazno občino Milena Vrenčur in podžupan občine Ivančna Gorica Tomaž Smole. Podžupan se je prostovoljcem storitve Prostofer iskreno zahvalil za vse ure voženj, ki so jih prostovoljno namenili pomoči potrebnim občanom. Teh ur in voženj tudi v letu 2021 ni bilo malo. »Marsikateri od starejših mi je že izrazil hvaležnost, da so jim v naši občini omogočeni brezplačni prevozi. Pred tem so bili odvisni od drugih sorodnikov ali sosedov, ki so jih morali prositi, čakati, spreminjati termine pregledov, zdaj pa enostavno pokličejo, najavijo termin in pomoč s strani naših prostovoljcev pride. Kot pravijo niste samo odlični šoferji, ampak tudi prijetni sogovorniki«. Podžupan je sklenil nagovor z besedami: »Tudi sam sem vesel in ponosen, da sem lahko član tako velike družine kot je ZŠAM, v kateri ste s prostovoljnimi delom vzor vsem ostalim.«

Vse od začetka izvajanja projekta Prostofer (junij 2020) je bilo v naši občini opravljenih preko 360 prostovoljskih prevozov. Po besedah predsednice Sveta za starosti prijazno občino Milene Vrenčur je bilo večino voženj opravljenih na relaciji zdravstvenih ustanov v Ljubljani in Novem mestu, sledijo prevozi do bank, upravnih enot, domov za starejše in podobno. Povedala je še, da so se brezplačni prevozi vseskozi, ob upoštevanju vseh zaščitnih ukrepov, izvajali tudi v času epidemije. Prevoze izvajajo predvsem starejši aktivni vozniki, ki so člani ZŠAM iz Ivančne Gorice, nekaj pa je tudi drugih voznikov – občanov prostovoljcev.

Gašper Stopar

Naj bo prihajajoče leto priložnost za nove odločitve, nove ideje in nove uspehe.

Naj nas vodi pogum, strpnost in odgovornost za skupnost.

Vesel Božič in srečno, zdravo, uspešno leto 2022

ELVEZ 30

Iz občinskih gradbišč

Prenovljena cesta na Golem Vrhu v Šentvidu Pri Stični dobiva končno podobo

razsvetljuje in postavitve prometne signalizacije. V času gradnje so bili ob trasi obnovljeni tudi hišni vodovodni priključki. Spomladi, ko bodo

Občina Ivančna Gorica je v Krajevni skupnosti Šentvid pri Stični, z namenom izboljšanja varnosti v cestnem prometu letos izvajala prenovo lokalne ceste »Goli Vrh – Mandrga«. Tik preden je zima zares pokazala zobe in je zapadel prvi sneg, so izvajalci del uspešno zaključili polaganje grobe asfaltne podlage na območju celotnega odseka lokalne ceste v dolžini 600 metrov. Projekt Občine Ivančna Gorica, ki ga izvaja podjetje Komunalne gradnje Grosplje, je poleg izgradnje pločnika za pešce zajemal še zamenjavo celotnega spodnjega ustroja cestišča z razširitvijo ceste, ureditev odvodnjavanja meteornih vod, izgradnjo optično omrežje in postavitve opornih zidov ob brežinah stanovanjskih hiš. V sklopu prenove je izvedena namestitve svetil za potrebe javne

primerne temperature, pa bodo asfalterji položili še zaključni sloj asfalta.

Ureditev območja med osnovno šolo in gasilskim domom v Višnji Gori, kjer se bo v prihodnosti širila šola

Število prebivalcev v KS Višnja Gora stalno narašča, vsako leto je večji tudi vpis otrok v osnovno šolo. Leta 1999, ko smo odprli novo šolo, je bila ta dovolj velika za tedanje število otrok, po dobrih dvajsetih letih pa je postala premajhna. Pred nekaj leti je Občina Ivančna Gorica dogradila šest učilnic, potrebe po širitvi drugih prostorov pa so še vedno velike. V občinski razvojni strategiji je predvideno, da sedanja podružnična šola Višnja Gora postane v bližnji prihodnosti samostojna osnovna šola. Da se bo to lahko uresničilo, je potrebno zagotoviti tudi ustrezne prostorske pogoje. Zagotoviti je treba tudi dodatne športne površine za izvajanje pouka, ki pa se bodo koristile tudi za rekreativno dejavnost krajanov. Iz teh razlogov je Občina Ivančna Gorica začela s pridobivanjem idejnih zasnov za širitev šole in ureditev športnih in zelenih površin (parka), ki bodo podlaga za ustrezno načrtovanje in pridobivanje dokumentacije za gradnjo. Za ureditev športnih in zelenih površin je že izdelana projektna naloga in oddano naročilo za izdelavo IDZ načrtov ureditev. Širitev šole je prioriteta naloga, zato se bo z načrtovanjem športnih in zelenih površin nadaljevalo, ko bodo znani okvirji širitve šole. Glede na to, da je bilo območje

predvidene širitve in ureditve zaraščeno in neugledno ter leži med dvema vodotokoma, ga je potrebno najprej za silo urediti in pripraviti za nadaljnje meritve in načrtovanje. Občina je delo zaupala državnemu koncesionarju za urejanje vodotokov podjetju Hidrotehnik d. o. o. iz Ljubljane, ki je pred nekaj tedni izvedel sečnjo in urejanje zaraščanih površin.

Sanacija mostu »pri Šerku« v Višnji Gori

Direkcija RS za vode je letos junija začela s sanacijo struge potoka Višnjice v Višnji Gori, pri čemer se je izkazala tudi potreba po obnovi dotrajanega in prometno neustreznega mostu čez Višnjico »pri Šerku«. Občina Ivančna Gorica se je takoj zavzela za prepotrebno obnovo mostu in je zato pristopila k urejanju projektne dokumentacije.

Gradbena dela, ki jih izvaja podjetje Hidrotehnik vodnogospodarsko podjetje d. o. o., so se v začetku decembra začela s preusmeritvijo struge. Nov most bo po sanaciji razširjen na širino 8 metrov, kar bo omogočalo srečevanje dveh vozil na mostu, urejen pa bo tudi hodnik za pešce.

Zaključek potrebnih del na samem objektu je predviden do konca januarja 2022, sočasno pa bo v januarju potekala še izvedba širitve vozlišča na severni oziroma desni strani mostu.

V času gradnje je vzpostavljena popolna zapora lokalne ceste Cesta na Polževo. Obvoz je preusmerjen po okoliških občinskih cestah in regionalne ceste, za pešce pa je bil ob gradbišču varno urejen prehod preko nadomestne brvi.

Gašper Stopar

Obnova lokalne ceste čez Polževo

V decembru je podjetje Mapri Proasfalt d. o. o. začelo z obnovo odseka lokalne ceste med Novo vasjo in Hotelom Polževo.

*Spoštovane krajanke in krajani,
drage občanke in občani.*

*Vesele in blagoslovljene božične praznike!
Novo leto pa naj bo izpolnjeno
s srečo, ljubeznijo,
zdravjem in obiljem!*

Svet Krajevne skupnosti Ivančna Gorica

Vse za vaš vrt, dom in gradnjo

Z vami že **30 let**

MERKUR AGROGRAD

Cenjenim strankam in poslovnim partnerjema se zahvaljujemo za sodelovanje in se priporočamo tudi v letu 2022!

Trgovsko podjetje **AGRO GRAD** d.o.o.

Stantetova ulica 21 • 1295 Ivančna Gorica • Tel: 01 786 97 16

Stroj, ki iz strupene in onesnažene vode »proizvede« do 2.000 litrov pitne vode na uro, je nastal v občini Ivančna Gorica

Morda si pri nas malo težje predstavljamo, da bi z naših pip kar naenkrat za dlje časa prenehala teči pitna voda. Ali pa, da bi tekla in bila zelo onesnažena in neprimerna za pitje in kuhanje. Mnogo bližje so nam scenariji iz tujine, ko zaradi izrednih razmer, kot so poplave, potresi, požari, dolgotrajne suše, regionalno onesnaženje podtalnih bazenov pitne vode, ljudje dlje časa brez pitne vode. Če si poskusimo zamisliti take razmere pri nas, bi bili že v prvih dneh brez pitne vode najverjetneje priča situacijam, ko bi ljudje v paniki povsem pozabili na vse moralne in etične norme in bi s svojimi dejanji povzročili še dodaten kaos.

In prav za takšne razmere imamo v občini Ivančna Gorica prvič preizkušen mobilni sistem za pripravo pitne vode iz praktično kakršnega koli oporečnega vira vode. Pa naj bo to reka, močvirsko jezero, kala ali voda iz odpadnih industrijskih voda. AquaPillar, kot so ga poimenovali razvijalci, uporablja za pripravo pitne vode iz mikrobiološko in kemično onesnaženih vodnih virov inovativne pristope k čiščenju brez uporabe kemičnih sredstev in drugih dodatkov. Sistem poskrbi za fizično odstranjevanje patogenih

Pri razvoju inovativne filtrirne naprave je sodelovalo tudi podjetje Inox Žnidaršič iz Radohove vasi. Na fotografiji testiranje naprave na lokaciji dirkališča »Cukarca«.

kontaminantov, koloidnih delcev ter mehanskega in kemijskega onesnaženja. Potrebuje le priklop na električno omrežje, za hitre intervencije na oddaljenih lokacijah pa lahko nekaj časa deluje tudi s pomočjo vgrajenih akumulatorjev. Da gre za resnično zmogljiv sistem, naj navedemo, da lahko v eni uri »proizvede« do 2.000 litrov pitne vode oziroma do 48.000 litrov na dan. To pomeni, da lahko en sam takšen sistem oskrbuje s pitno vodo vsaj

10.000 ljudi.

Mobilni filtracijski sistem AquaPillar je bil razvit za pripravo vode v izrednih razmerah. Pri tem seveda odpadejo tudi zelo dragi helikopterski prevozi na območja izrednih razmer. Ko so poplave ali potresi, je pitna voda zelo šibek člen in zelo hitro ostanemo brez nje. Brez pitne vode ljudje ne moremo živeti in funkcionirati, pa tudi higiena postane zelo vprašljiva. Zelo hitro namreč lahko pride do okužb in zaradi tega in drugih vzrokov tudi do smrtnih žrtev. Sistemi za pripravo pitne vode v izrednih razmerah bi morali po mnenju razvijalcev postati osnovna oprema vojaških logističnih centrov ter centrov za civilno zaščito in gasilskih brigad.

Delovanje filtrnega sistema AquaPillar je zelo kompleksno. Voda, ki je lahko onesnažena s pesticidi, težkimi kovinami, bakterijami in virusi, se naprej očisti mehansko prek samočistilne predfiltracije. Nato potuje v reaktor, ki vsebuje posebne samočistilne membrane. Z generatorjem ozona se v reaktor vpihuje dozo ozona. Ozon je močan oksidant in je zelo dobro dezinfekcijsko sredstvo. Nato vodo z ustvarjanjem podtlaka sistem prečrpa skozi membrane, ki imajo poro velikosti vsega 0.01 mikrona. Voda se nato zbira v rezervoarju, ki je namenjen za povratno izpiranje membran. Iz rezervoarja se del vode črpa prek večmedijskega filtra, ki služi vpijanju kemičnih kontaminantov. Nato voda potuje še skozi nano filtre in naprej do porabnika. Sistem porabi zelo malo energije in je samočistilen, lahko deluje tudi, če je vodni vir zelo močno obremenjen s kontaminanti. Med delovanjem se filtri samostojno čistijo in dezinficirajo. Zaradi elektro pozitivnega naboja v nano filterih je možno ujeti tudi najmanjše viruse, ne da bi se zmanjšal pretok vode. To pomeni evolucijo na področju filtracije vode.

Inovativna filtrirna naprava je tudi sad naših strokovnjakov V naši občini sistem ni bil samo prvič preizkušen, domače podjetje Inox Žnidaršič iz Radohove vasi je sodelovalo pri konstrukcijskem razvoju sistema, ki ga je razvil stro-

Spar v Ivančni Gorici podprl delovanje treh lokalnih organizacij

3.000 evrov trem lokalnim organizacijam, ki so jih izbrali Sparovi zaposleni, z glasovanjem pa višino donacije posamezni organizaciji določili kupci v novem hipermarketu Spar v Ivančni Gorici. Sredstva so prejele Bolnišnica za otroke Šentvid pri Stični (prejšnji Center za zdravljenje boleznih otrok Šentvid pri Stični), Prostovoljno gasilsko društvo Ivančna Gorica in Knjižnica Ivančna Gorica.

Ob odprtju novega hipermarketa Spar v Ivančni Gorici so zaposleni izbrali tri lokalne organizacije, ki so jim kupci v prvih dneh po otvoritvi hipermarketa namenili svoje glasove in s tem višino donacije, ki jo je prejelo posamezna ustanova oz. društvo. Največ glasov in donacijo v višini 1.500 evrov so kupci namenili Bolnišnici za otroke Šentvid pri Stični, ki bo sredstva namenila za nakup otroških oblačil, donacijo v višini 1.000 evrov je prejelo Prostovoljno gasilsko društvo Ivančna Gorica za nakup nove zaščitne opreme, 500 evrov pa knjižnica v Ivančni Gorici, ki bo donacijo namenila izvedbi dogodkov za otroke.

Gašper Stopar

kovnjak za razvoj filtrnih sistemov Hakim El Khair, ki trenutno živi in deluje v Kopru, sicer pa izhaja iz mešane slovensko-maroške družine. Hakim se profesionalno ukvarja z razvojem in izdelavo prototipov filtracijskih sistemov za različne specialne aplikacije in z industrializacijo filtrirnih sistemov. Med drugim je že razvil filtracijske sisteme za naše Ministrstvo za obrambo, Združene narode, NATO, podjetja Iskra, PlanetCare, Mlekarno Planika, Speed Queen. Pohvali se lahko tudi z nekaj mednarodnimi patenti. Pravi, da za njegove inovacije in izdelavo prototipov skrbijo skrbno izbrani in zanesljivi partnerji, kot je tudi podjetje Inox Žnidaršič. Ob tem

dodaja, da imajo lastnik in direktor Andrej Žnidaršič in njegova ekipa zelo veliko znanja in izkušenj. Zelo kreativno pristopijo k izdelavi prototipov na podlagi ročno narisanih skic, razvijajo in sproti izboljšujejo proces izdelave do polno delujočega kompleksnega izdelka. Prvič so sodelovali pri razvoju stroja za reciklažo odpadne sirotke za eno od slovenskih mlekarin.

Glede na razmere v svetu in zaradi vse boljše ozaveščenosti glede varovanja obnovljivih virov postaja reciklaža odpadnih industrijskih voda v industrijskih pralnicah, hotelih, ribogojnicah in težki industriji zelo pomembno področje.

Franc Fritz Murgelj

O vojni za vodo ter slovenski in vesoljski realnosti

V številnih delih sveta resnično živijo scenarije, kot smo jih zapisali v uvodu. Za dostavo pitne vode skrbijo tovornjaki z velikimi cisternami, za kolikor toliko pravičen sistem distribucije te dragocene dobrine pa oboroženi vojaki in policisti. Z orožjem se varujejo redki neonesnaženi izviri pitne vode. V teh državah voda predstavlja valuto in politično represivno sredstvo lokalnih in nacionalnih oblasti za uresničevanje političnih in osebnih interesov po sistemu korenčka in palice. Morda se kdo še spomni celovečernega dokumentarnega filma Dar Fur - vojna za vodo slovenskega avtorja Toma Križnarja, ki je leta 2006 osvetlil primer krvavih spopadov za obvladovanje redkih dostopov do virov vode, ki bi ga skoraj stal življenja in je povzročil obsežno mednarodno diplomatsko reševalno akcijo ...

Pitna voda je v Sloveniji dobre kakovosti povsod tam, kjer z njo upravljajo mestni vodovodi. Problem je, da ima Slovenija več kot 3.500 manjših vodovodov oz. črpališč, ki niso pod strokovnim nadzorom. Gre za črpališča v manjših zaselkih. Tu je voda večkrat oporečna. Po vsakem večjem deževju ali suši se kakovost vode poslabša. Voda postane motna in v veliki večini mikrobiološko oporečna. Največji problem pitne vode v Sloveniji so pesticidi v Prekmurju in fekalna onesnaženja na kraških območjih, kar pa predstavlja polovico slovenskega ozemlja. Zaloge pitne vode pa se tudi pri nas zmanjšujejo. V prihodnosti bomo morali zato v industrijskih obratih čim več vode reciklirati in jo spet uporabiti. Na takšen način bomo manj posegali po dragocenih zalogah pitne vode.

Ena od rešitev za manjšo uporabo pitne vode bi bil tudi zakonski predpis, ki bi zavezal projektante in investitorje pri načrtovanju in izvedbi novogradenj k zbiranju in uporabi deževnice za splakovanje WC-jev, pranje perila, avtomobilov in zalivanje vrta. Dejstvo je, da v razvitem delu sveta porabimo preveč vode na osebo. Samo za splakovanje stranišča naj bi zapravili kar četrtno pitne vode na mesec, kar je precejšen strošek. Povprečni stanovalec splakne straniščno školjko petkrat na dan, kar pomeni, da bo v času svojega življenja splaknil školjko kar 140.000-krat. Sami lahko izračunate, koliko je to pitne vode ob podatku, da WC kotlički pri eni samo uporabi »spustijo« od 4 do 9 litrov vode. Pitna voda postaja tudi zelo draga. V zadnjih 20-ih letih se je glede na odstotke podražila več kot vsa goriva. Cene bencina so se v tem obdobju dvignile za približno 150 odstotkov, cena pitne vode pa za kar 350 odstotkov. S približno 130 litrov porabe vode na dan po osebi je to kar precejšen strošek in velika obremenitev za okolje.

Vas zanima, kako pridobivajo pitno vodo na vesoljskih postajah? Ker tam ni vodovodnega omrežja in tudi deževnice ne morejo loviti, se vsa pitna voda pridobiva z reciklažo vode iz vesoljskih WC-jev in tušev.

Franc Fritz Murgelj

Iz deževnice pomešane z muljem priteče očiščena pitna voda.

Prihajajo praznični dnevi, gradimo Slovenijo!

Svetniška skupina SDS v Občinskem svetu Občine Ivančna Gorica v sestavi Janez Mežan, Magdalena Butkovič, Uroš Dežman, Silvo Praznik, Martina Hrovat, Alojz Šinkovec, Anja Lekan, Robert Kohek, Franc Koželj, Irma Lekan, Irena Brodnjak in Tomaž Smole se kolegom in zaposlenim občinske uprave zahvaljuje za dobro sodelovanje v letu, ki se izteka in z veseljem pričakuje

zadnjo sejo v letu 2021, ki bo praznično obarvana.

Zadovoljni smo tudi z dogajanjem v občini Ivančna Gorica ter se veselimo napredka in številnih dosežkov pod vodstvom župana Dušana Strnada. Letošnje leto je bilo v znamenju čebele. V tem duhu se tudi zaključuje saj je občina Ivančna Gorica postala Čebelam najbolj priznana občina v Sloveniji, v nedavno

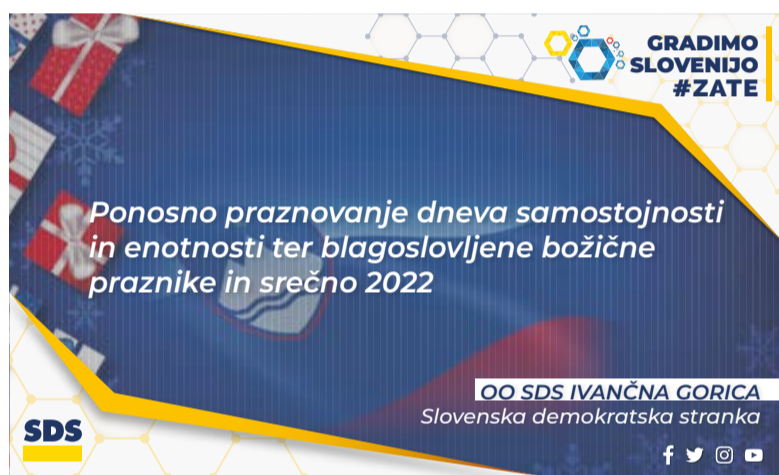
odprti Hiši kranjske čebele pa bo 20. 12. 2021 predsednik države podelil mednarodno priznanje Zlato čebelo.

Prav čebele so lep vzor sodelovanja marljivosti in enotnosti. Želimo si, da bi se v prihodnje dobro sodelovanje različno politično usmerjenih svetnikov Občinskega sveta Ivančna Gorica preneslo tudi širše, v državni zbor in druge državne institucije, kjer trenutno eni gradijo in drugi razdirajo.

Vsem občankam in občanom v imenu svetniške skupine in občinskega odbora SDS želim:

VESEL BOŽIČ, PONOSNO PRAZNOVANJE DNEVA SAMOSTOJNOSTI IN ENOTNOSTI TER SREČNO NOVO LETO!

Tomaž Smole, predsednik OO SDS

Ustanovljen lokalni odbor stranke Naša dežela

V torek, 30. 11. 2021, smo se člani stranke NAŠA DEŽELA sestali z namenom, da ustanovimo lokalni odbor (LO) Dobrepolje-Ivančna Gorica-Grosuplje. Začutili smo potrebo, da izpostavimo in prinesemo v politični prostor strpno komunikacijo, brez izključevanja kogarkoli. Na ustanovno sejo strankinega lokalnega odbora NAŠA DEŽELA (ND) smo povabili predsednico stranke dr. Aleksandro Pivec ter koordinatorko in podpredsednico ND Osrednjeslovenske dežele Dejana Krajačiča in še nekaj somišljenikov.

Na ustanovni seji smo člani razpravljali o razvoju naših občin, s poudarkom na gospodarjenju z gozdom, saj so le-ti naša velika naravna danost. Člani smo po večini prvič srečali predsednico v živo, zato je bila razprava raznolika. Posebej nas je navdušila s svojo neposredno komunikacijo, s katero ni nikogar blatila. Kljub temu, da je doživela tudi temne trenutke, ko je še bila ministrica za kmetijstvo, na tisti čas gleda kot na izkušnjo, ki se je morala zgoditi, da lahko osebno raste. Saj vsi poznamo rek: »Kar nas ne zlomi, nas okrepi.«

Predsednica in ostali predstavniki so novo izvoljenemu vodstvu odbora podali usmeritve in poudarili, da

je največje poslanstvo prav delo na terenu.

NAŠA DEŽELA je sredinska stranka. Vsak je dobrodošel, dokler deluje skladno z vrednostnim sistemom in programskimi izhodišči stranke. Politična pretoklost ga pri stranki ne obremenjuje, razen, če je ne izkorišča proti stranki ali če v stranki ni zaradi lastnih interesov. Naše prioritete so:

- Priprava predloga za regionalizacijo Slovenije, opredelitev nalog, ki se prenašajo iz države na regije, oblikovanje regij na podlagi mnenja lokalnega okolja, zgodovinskih in kulturnih značilnosti.
- Vzpostavitev Ministrstva za demografijo, učinkovito upravljanje državnega premoženja, katerega dobiček polni pokojninsko blagajno.
- V zdravstvu zagovarjamo predvsem večjo stroškovno učinkovitost javnega zdravstvenega sistema, kar dosežemo tudi s sistemom neposrednega naročanja - brez posrednikov.
- Zdravstveni sistem bo s posebnimi nadstandardnimi programi poskrbel, da pri otrocih in družinah, ki se soočajo z izzivi posebnih potreb, invalidnosti ali težkih bolezni, preprečimo še dodatne travme z zbiranjem sredstev za zdravljenje, pripomočke ter ostale potrebe.
- Ministrstvo za javno upravo bo bolj učinkovito pri zagotavljanju

digitalizacije javne uprave. Postopki, ki jih lahko opravimo na spletu, bodo enostavni, jasni in hitri.

- Športniki so največji ambasadorji Slovenije in eden največjih gradnikov narodne in državljanske samozavesti ter povezujejo, ko smo razklani. Zato bomo okrepili odnos do športa in predvsem športnikov, čim bolj neposredno.
- V kulturi bomo večjo pozornost namenili transparentnemu financiranju. Uredili bomo sistem avtorskih pravic, kjer vsi avtorji na podlagi Evropske direktive sami odločajo o zaščiti svojih avtorskih del (pisatelji, pesniki, slikarji, samostojni novinarji, arhitekti, oblikovalci ...) ter prenosu materialnih avtorskih pravic.
- V šolskem sistemu bomo spremenili pravilnik o ocenjevanju, ki poudarja ocene pred dejanskim znanjem, krepimo model formativnega ocenjevanja. Uvajamo in izvajamo nadstandardne programe za nadarjene učence ter krepimo učno pomoč učencem, ki to potrebujejo.
- Uvajamo, da šolske naloge postajajo individualno delo, šole pa se spet vrnejo k učenju, razlaganju in ne samo pregledovanju in ocenjevanju. Srednje šole krepimo za deficitarne poklice, krepimo njihovo kompetentnost usposabljanja večščin in

N.Si ZA VSE LJUDI. Nov veter v občinskem odboru NSi Ivančna Gorica

V torek, 5. 10. 2021, smo člani odbora OO NSi Ivančna Gorica izvedli zbor članstva. O aktualnih zadevah na občinskem nivoju je vse prisotne člane stranke seznanil naš svetnik Milan Jevnikar. Na zboru smo volili tudi novega predsednika odbora. Na to funkcijo je bil soglasno izvoljen Žiga Erčulj iz Stične.

Za dolgoletno predsedstvo se zahvaljujemo bivšemu predsedniku odbora Antonu Černivcu, ter se nadejamo njegove nadaljnje pomoči pri delovanju in vodenju odbora. V soboto, 27. 11. 2021, je stranka NSi izvedla 15. kongres, ki je tudi letos potekal digitalno. Na kongresu smo sprejeli predlog novega vladnega programa Verjamemo v sodelovanje, za obdobje 2022–2026. Velikega dogodka smo se, poleg več kot 400 predstavnikov stranke iz celotne Slovenije, udeležili tudi predstavniki OO Ivančna Gorica in ga zastopali v sestavi: Žiga Erčulj, Gašper Novak in Janez Bijec. Kongres je bil izpeljan na zares visokem nivoju.

Pohvaliti želimo celotno ministrsko ekipo NSi za uspešno dosedanje delo v vladi.

Celoten program, vse novosti in aktualne novice stranke lahko spremljate na spletni strani <https://nsi.si/>. Vabimo tudi vse nove člane k sodelovanju in soustvarjanju boljšega okolja za vse ljudi.

Želimo vam blagoslovljene božične in novoletne praznike ter ponosno praznovanje dneva samostojnosti in enotnosti. Novo leto naj zaznamujejo zdravje, sreča in zadovoljstvo.

Vse dobro v letu 2022!

Žiga Erčulj
Občinski odbor NSi Ivančna Gorica

Glavni tajnik NSi Robert Ilc in novi predsednik Žiga Erčulj

znanj za trg dela ali pripravi na nadaljnji študij.

- Absolutna sprememba davčne politike v segmentu razbremenitve stroškov dela (plače). Prav tako po vzoru evropskih držav se uvede večja fleksibilnost na trgu dela - še posebej v času reorganizacije gospodarstva po »covid krizi« ter rasti nezaposlenih, predvsem v segmentu delovnih mest z nižjo dodano vrednostjo. Podpiramo davčne spremembe na segmentu krepitve razvoja in vlaganj, s čimer bomo ustvarjali delovna mesta z višjo dodano vrednostjo, prav tako pa za deficitarna delovna

mesta.

Samo združeni in s skupnimi močmi lahko najdemo učinkovite in hitre rešitve ter na tak način postavimo našo Slovenijo na pot uspešnih držav. To je glavni cilj članov, zbranih v stranki NAŠA DEŽELA in predsednice dr. Aleksandre Pivec. Vabimo vas, da se nam pridružite na www.nasadezela.si, da skupaj soustvarjamo zgodbo o uspehu, zadane cilje in vizijo, da omogočimo boljše življenje prebivalcem NAŠIH DEŽEL in Slovenije.

Jolanda Mihelič,
predsednica LO Dobrepolje-Ivančna Gorica-Grosuplje

**NAJ BO V PRIHAJAJOČEM LETU
 VAŠ KORAK ODMEVEN, BESEDA POGUMNA,
 ŽIVLJENJE ISKRIVO, USTVARJALNO
 IN POLNO TOPLIH TRENUTKOV.**

SLS
 Slovenska ljudska stranka

Vsem članom, simpatizerjem in občanom občine Ivančna Gorica želimo, da bodo dnevi v novem letu srečni in zdravi, poti uspešne in nasmehi zadovoljni.

VESEL BOŽIČ IN SREČNO 2022!

Zanosno praznujte tudi dan samostojnosti in enotnosti naše države.

OO SLS Ivančna Gorica

*Mimo nas bežijo očitne stvari, skrite v naključjih.
 Opazimo očitno in ustvarjamo pristna naključja.
 Mirne božične praznike in srečno ter zdravo 2022.*

Marjan Šarec s sodelavci

Imš
 Lista Marjana Šarca

**ŽELIMO VAM BLAGOSLOVLJENE
 BOŽIČNE IN NOVOLETNE PRAZNIKE
 TER PONOSNO PRAZNOVANJE
 DNEVA SAMOSTOJNOSTI IN ENOTNOSTI.**

**NOVO LETO NAJ ZAZNAMUJEJO
 ZDRAVJE, SREČA IN ZADOVOLJSTVO.
 VSE DOBRO V LETU 2022!**

**OBČINSKI ODBOR NSI
 IVANČNA GORICA**

NSi

SD

Novo leto, nov začetek. Naj vam leto 2022 prinese prijetne, dragocene in vesele trenutke.

Vsem občankam in občanom želimo vesele božične praznike, ZDRAVO ter USPEŠNO NOVO LETO 2022.

Hkrati pa vam ob državnem prazniku DNEVU SAMOSTOJNOSTI IN ENOTNOSTI iskreno čestitamo in želimo lepo praznovanje.

SREČNO 2022

OO SD Ivančna Gorica

DOM
 DOMOVINSKA LIGA

Slovenija Slovencem DOM.

Stranka DOM - Domovinska liga

Vam želi blagoslovljen Božič in srečno 2022.

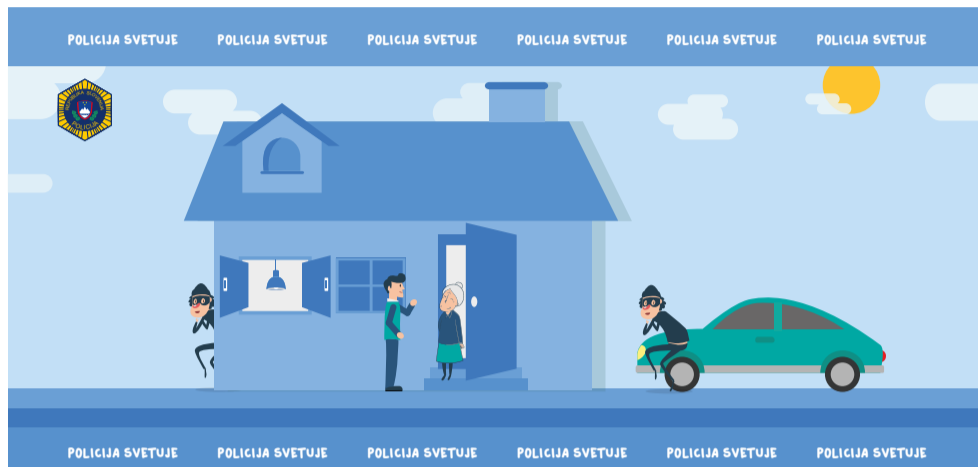
REPUBLIKA SLOVENIJA
 MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE
 POLICIJA

Policisti opozarjamo na drzne tatvine v vaših domovih

Kako delujejo drzni tatovi?

- Žrtve so pogosto starejše osebe na osamljenih krajih, tatvine pa se največkrat zgodijo dopoldne.
- Tatovi delujejo v skupinah.
- Eden izmed tatov vas zamoti z različnimi pretvezami (sprašuje za pot; poižveduje, ali ste sami doma; pove, da je iz komunalnega ali telekomunikacijskega podjetja, elektropodjetja ipd. in da bo v okolici vašega doma napeljeval kable, kopal jarke; razlaga, da zbira staro železo; prosi za vodo ipd.) in poskuša zvoniti stran od doma.
- Drugi tatovi medtem vstopijo v vaš dom ter kradejo denar in vrednejše predmete.

Kako ukrepati, da ne postanete žrtev tatov?

- Bodite pozorni na sumljiva vozila in osebe v okolici svojega doma ter o tem obvestite policijo na telefonsko številko 113.
- Vedno zaklepajte vrata, zapirajte okna in doma ne hranite večjih vsot denarja.
- Neznancev ne spuščajte v svoj dom.
- Pogovor z njimi opravite na varni razdalji (skozi okno, z balkona ipd.).
- V pogovorih s sumljivimi osebami vzbudite prepričanje, da niste sami doma.
- Na pojav takšnih oseb opozorite sosede.
- Ko vas ni doma, imejte v hiši oziroma stanovanju prižgano luč in se dogovorite s sosedi, naj bodo pozorni tudi na vaš dom.

Kako ukrepati, če postanete žrtev tatov?

- Obvestite policijo na telefonsko številko 113.
- Zapomnite in zapišite si čim več podatkov o tatovih (opis zunanega videza, uporabljeno vozilo, smer odhoda ipd.).
- Do prihoda policistov ne hodite tam, kjer so se gibali tatovi, in ne premikajte predmetov, s katerimi so bili ti v stiku.

Recimo STOP PIROTEHNIKI!

Kaj pravijo o škodljivosti uporabe pirotehničnih sredstev dejstva, dognanja, statistika in zakonodaja:

- Proizvodnja in uporaba pirotehniko ima večstranski zelo škodljiv vpliv na okolje in živa bitja!
- NIJZ (Nacionalni inštitut za javno zdravje) med drugim opozarja, da pirotehniko pripomore k SPLOŠNI ONESNAŽENOSTI ZRAKA. Strupeni, prašni delci v zraku so za mnoge zelo nevarni, še posebej za pljučne bolnike, za bolnike z boleznimi srca in ožilja, sladkorne bolnike. Okrog novega leta se njihova koncentracija v zraku zelo poveča.
- Razpadle snovi pirotehničnih sredstev se usedajo na rastline, tla, v vodo, za pirotehnični sredstvi ostajajo odpadki.
- Hudo onesnaževanje okolja se pojavlja tudi v okolici tovarn, kjer izdelujejo pirotehnične izdelke.
- Predvsem v Aziji so potrjeni primeri »otroškega dela« v tovarnah, kjer izdelujejo pirotehniko. Otroci v težkih delovnih razmerah delajo tudi po več kot 10 ur na dan zato, da »bogati« del našega planeta lahko zastruplja okolje.
- Pri uporabi pirotehniko gre pogosto za prekomeren HRUP.

Poleg fizične bolečine (ušesa) lahko pusti tudi psihične posledice (vznemirjenost, strah, nespečnost ...), prav tako je moteča tudi SVETLOBA v obliki bliskanja. Hrup povzroča domačim in prostoživečim živalim velike težave (ptice izgubijo orientacijo in se zaletavajo, divje živali iščejo varno zavetje, domače živali se strgajo s povodcev, preskočijo ograje ...), kar se odraža na velikem številu tavajočih živali in masovnem sprejemu domačih živali v zavetišča.

- V Sloveniji se zadnja leta okrog novega leta zgodi manj »pirotehničnih« nesreč kot nekoč, a vendar preveč. Večinoma gre za površinske opekline in manjše razpočne rane. TRI NESREČE LETNO PA PUSTIJO TRAJNO SKAŽENOST ALI CELO INVALIDNOST.
- Prodaja, posest in uporaba ognjemetnih izdelkov kategorije F2 in F3, katerih glavni učinek je pok (npr. petarde), je v Republiki Sloveniji od leta 2008 STROGO PREPOVEDANA.
- Za kršitev določb o uporabi pirotehničnih izdelkov je v Sloveniji za posameznike predvidena globa od 400 do 1200 evrov.
- Na opozorila o nevarnostih in pozive k prenehanju prodaje so se zadnja leta odzvali tudi večji trgovci. Lidlu, ki je leta 2019 prvi iz ponudbe izločil pirotehnične izdelke, je lani sledil Mercator, letos pa še Hofer in Spar. Eurospin jih pri nas nikoli ni prodajal.

- Statistični podatki kažejo, da prodaja pirotehničnih izdelkov iz leta v leto upada, in sicer zaradi vse večji ozaveščenosti ljudi o škodljivih vplivih in stroškom nabave pirotehniko.

- Bodimo sočutni, poklonimo vsem nam malce več miru, prihranimo vznemirjenje, saj nikoli ne vemo, kdaj se lahko znajdemo v koži ranljivih.

Ne glede na zakonodajo bi nam že zdrava pamet morala povedati, da se pirotehniko odrečemo. Popolnoma in v celoti - tako petardam, ki samo pokajo, kot tudi raketam, fontanam in podobnim izdelkom. Če so slednji manj nevarni in njihov glavni učinek ni pok, imajo prav tako škodljive posledice za okolje in živa bitja.

Uredništvo

Iz poročila Policije

Na novembrski seji Občinskega sveta so se svetniki in svetnice seznanili tudi s poročilom o delu Policijske postaje Grosuplje v letu 2020. Poročilo prinaša nekaj zanimivih podatkov, ki se navezujejo na prekrške storjene na območju naše občine, zato smo pripravili kratek povzetek. Sicer pa je zdaj tudi uradno, da je v letu 2023 predviden začetek delovanja samostojne policijske postaje v Ivančni Gorici.

Področje kaznivih dejanj

Na območju občine Ivančna Gorica je bilo v letu 2020 obravnavanih 309 kaznivih dejanj, skupaj je bil ona celotnem območju PP Grosuplje obravnavanih 962 kaznivih dejanj. V primerjavi z letom 2019 je to kar 22,8 % manj kaznivih dejanj. Delež preiskavnosti pa znaša 29,8 % kar je tudi nekoliko manj od preiskavnosti kaznivih dejanj leto pred tem.

Od vseh obravnavanih kaznivih dejanj so policisti obravnavali v naši občini 244 kaznivih dejanj s področja premoženjske kriminalitete, 125 velikih tatvin, 16 goljufij, 3 primere izsiljevanja in 19 kaznivih dejanj poškodovanja tuje stvari.

Pri kaznivih dejanjih zoper zakonsko zvezo družino in otroke je bilo zabeleženih 25 takih dejanj, na področju neupravičene proizvodnje in prometa s prepovedanimi drogami pa štirje primeri. Obravnavali so tudi tri primere nasilništva in osem primerov grožnje.

Področje javnega reda in miru

Na tem področju so v naši občini policisti obravnavali 189 primerov. Leto pred tem 138. To pomeni kar 36,95 % rast ugotovljenih kršitev javnega reda in miru. Kot najpogostejša kršitev je zabeležena kršitev zakona o nalezljivih boleznih, 88 primerov. To je seveda posledica epidemije. Zaznanih je bilo še 59 primerov kršitev Zakona o varstvu javnega reda in miru ter posamezni primeri kršitev Zakona o proizvodnji in prometu s prepovedanimi drogami, Zakona javnih zbiranjih, Uredbe o odpadkih, Zakona o zaščiti živali, Zakona o orožju, Zakona o osebnih izkaznicah, Zakona o varstvu kulturne dediščine, Zakona o omejevanju porabe alkohola in Zakona o eksplozivih in pirotehničnih izdelkih.

Prekrški iz področja javnega reda in miru so se najpogosteje zgodili ob sobotah, drugi najpogostejši dan pa bil četrtek. Policisti so v večini primerov kršiteljem izrekli tudi globo.

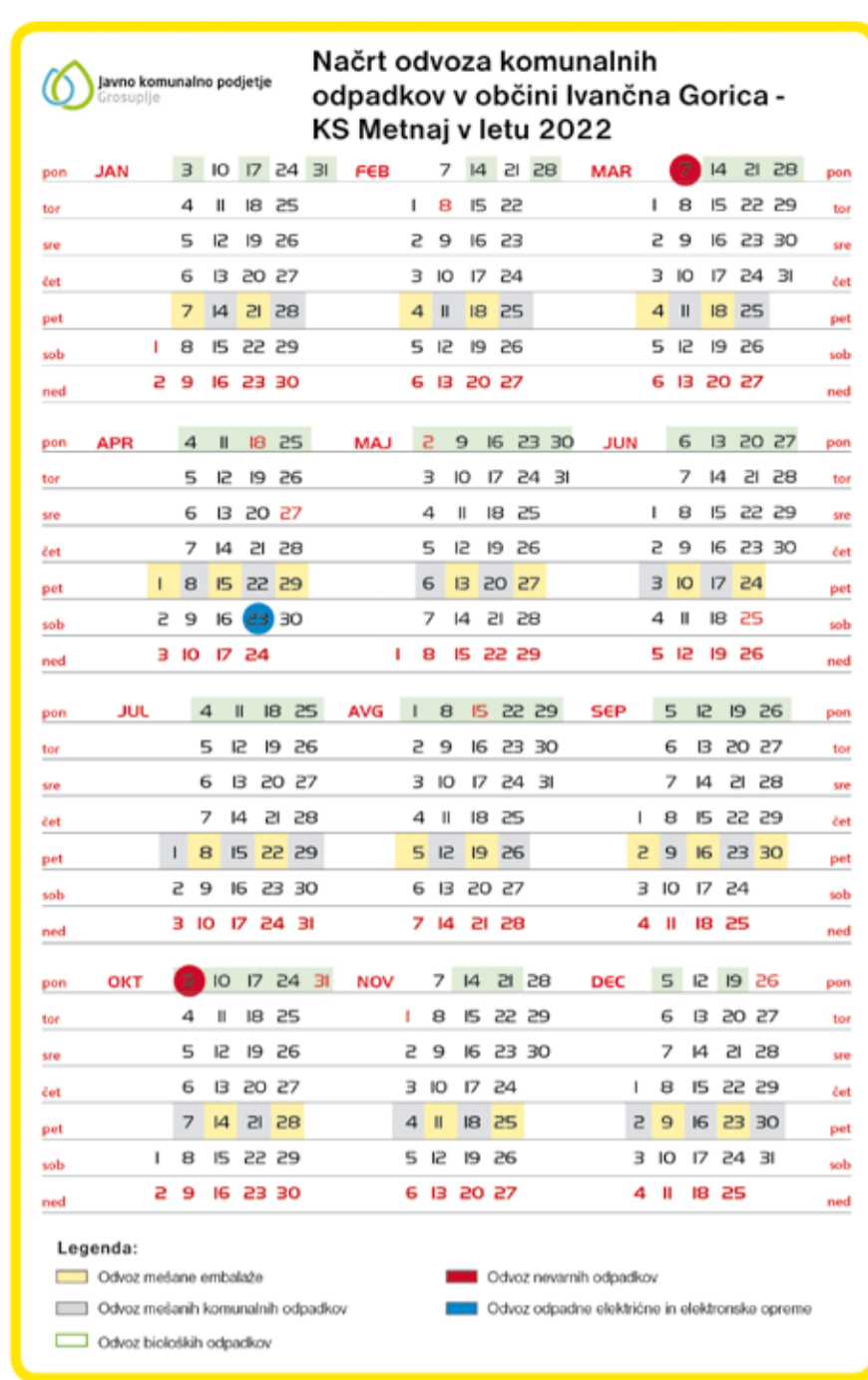
Področje cestnega prometa

Na območju občine Ivančna Gorica so policisti v letu 2020 obravnavali 99 prometnih nesreč kar je kar 42,8 % manj kot leto pred tem. Tudi to je seveda posledica ukrepov v času epidemije. Najpogostejši vzrok za prometne nesreče so bili nepravilni premik vozila in neprimerno hitrost, sledijo nepravilna stran in smer vožnje, neupoštevanje pravil prednosti, neustrezna varnostna razdalja, nepravilno prehitavanje. V enajstih primerih so povzročitelji vozili tudi pod vplivom alkohola, povprečna stopnja alkoholiziranosti povzročiteljev prometni nesreč pa je znašala 1,27 grama alkohola na kilogram krvi.

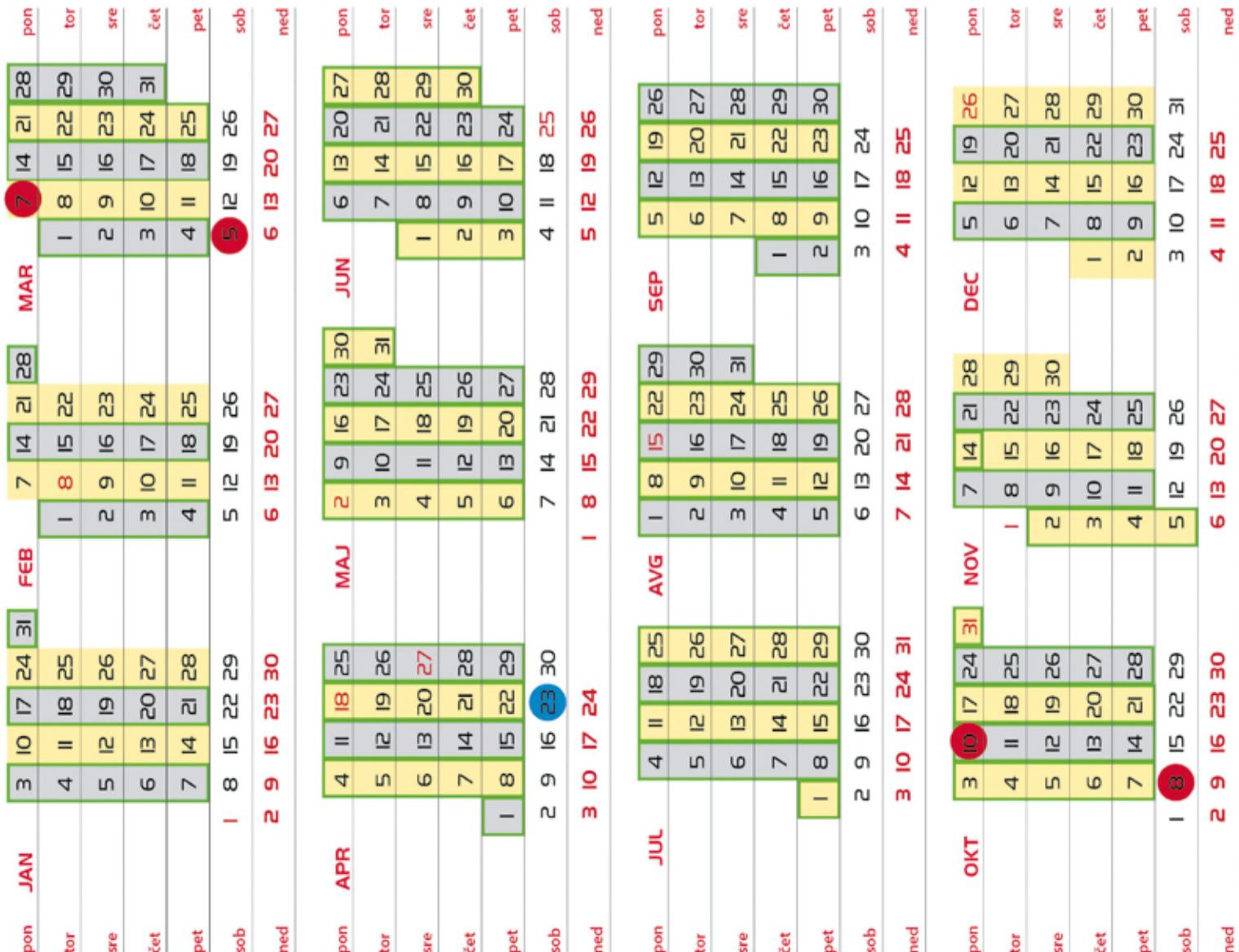
Glede na posledice prometnih nesreč je bilo največ prometnih nesreč zgolj z materialna škoda, štirje primeri so bili s hudo telesno poškodbo in 18 z lažjo telesno poškodbo.

Policisti so v letu 2020 obravnavali 728 kršitev cestno prometnih predpisov, kar je nekoliko manj od prejšnjega leta. Na območju vseh treh občin na območju PP Grosuplje je bilo vseh kršitev cestno prometnih predpisov 2394. V naši občini je bilo največ ugotovljenih prekršitev dovoljene hitrosti (327), neuporabe varnostnega pasu (50), sledijo vožnja pod vplivom alkohola (42), nepravilnost na tovoru, nepravilni premik z vozilom in nepravilnosti pešcev. V zvezi s prekrški so policisti izdali 530 plačilnih nalogov.

Matej Šteh

Načrt odvoza komunalnih odpadkov v občini Ivančna Gorica v letu 2022

Legenda:

- Odvoz mešane embalaže
- Odvoz mešanih komunalnih odpadkov
- Odvoz bioloških odpadkov
- Odvoz nevarnih odpadkov
- Odvoz odpadne električne in elektronske opreme

NAČRT ODVOZA KOMUNALNIH ODPADKOV V LETU 2022 V OBČINI IVANČNA GORICA

I. ODVOZ MEŠANIH KOMUNALNIH ODPADKOV IN MEŠANE EMBALAŽE

Mešane komunalne odpadke in mešano embalažo se bo odvažalo vsak dan od ponedeljka do petka ne glede na praznike, izmenično na 14 dni razen praznika »Dan mrtvih« 1. 11. odpadkov ne bomo odvažali. Odvoz bomo nadomestili s prvo soboto po prazniku, to je 5.1.1. (dne 3. 1. 2022 se začne odvoz mešanih komunalnih odpadkov – črni zabojnik).

Izjema je KS Metnaj, ki se bo odvoz skozi celotno leto izvajal v obratnem vrstnem redu, kot velja za odvoz odpadkov v občini Ivančna Gorica (dne 7. 1. 2022 se začne odvoz mešane odpadne komunalne embalaže).

Ponedeljek:	KS IVANČNA GORICA, brez naselja Spodnja Draga
Torek:	Naselje Spodnja Draga, KS AMBRUS, KS KRKA, KS VIŠNJA GORA, KS ZAGRADEC, KS MULJAVA – brez naselij: Bojanji Vrh, V. in M. Kopolje, Sušica, Trebež
Sreda:	KS DOB, KS SOBRAČE, KS TEMENICA, KS MULJAVA – naselja: Bojanji Vrh, V. in M. Kopolje, Sušica, Trebež
Četrtek:	KS ŠENTVID – brez naselij: Artiža vas, Glogovica, Velike Pece, Vrhpolje
Petek:	KS METNAJ, KS STIČNA, KS ŠENTVID – naselja: Artiža vas, Glogovica, Velike Pece, Vrhpolje

II. ODVOZ BIOLOŠKO RAZGRADLJIVIH ODPADKOV

Biološko razgradljive odpadke se bo, ne glede na praznike (izjema je enaka kot pri točki I.), v poletnem času odvažalo enkrat na teden, v zimskem času (od 15. 11. do 15. 3.) enkrat na 14 dni.

Ponedeljek:	KS DOB, KS ŠENTVID, KS STIČNA, KS METNAJ, KS MULJAVA, KS KRKA, KS ZAGRADEC, KS AMBRUS, KS SOBRAČE, KS TEMENICA, KS VIŠNJA GORA – OKOLICA, brez naselja Višnja Gora (prvi odvoz 3. 1. 2022)
Sreda:	KS IVANČNA GORICA, KS VIŠNJA GORA – naselje Višnja Gora (prvi odvoz 5. 1. 2022)

III. ODVOZ LOČENO ZBRANIH ODPADKOV

Torek:	steklo (odvoz na 14 dni, z začetkom 4. 1. 2022)
Sreda:	papir in karton (tedenski odvoz)

IV. ODVOZ KOSOVNIH ODPADKOV IZ GOSPODINJSTEV

Naročilo odvoza kosovnih odpadkov lahko naročate na naši spletni strani: <http://odpadki.jkpg.si/zbiranje-in-odvoz/kosovni-odpadki/narocilo-odvoza-kos-odpadkov>.

V. PREVZEM NEVARNIH ODPADKOV IZ GOSPODINJSTEV

POMLADANSKI PREVZEM

sobota	5. 3. 2022	Temenica	parkirišče pri trgovini	7.30 – 8.00
		Radohova vas	parkirišče pri železniški postaji	8.15 – 8.45
		Dob	na avtobusni postaji	9.00 v 9.30
		Šentvid pri Stični	parkirišče pri OŠ	10.00 – 11.00
		Stična	parkirišče pri samostanu	11.30 – 12.30
		Ivančna Gorica	parkirišče pri Zdravstvenem domu	13.00 – 14.00
		Muljava	parkirišče pred kulturnim domom	14.30 – 15.30
		Višnja Gora	parkirišče pri »Cestnem podjetju«	16.00 – 17.00
ponedeljek	7. 3. 2022	Ambrus	parkirišče pred družbenim domom	14.30 – 15.30
		Zagradec	parkirišče pri trgovini KZ	16.00 – 17.00
		Krka	parkirišče pri Gostišču Krka	17.30 – 18.30

JESENSKI PREVZEM

sobota	8. 10. 2022	Temenica	parkirišče pri trgovini	7.30 – 8.00
		Radohova vas	parkirišče pri železniški postaji	8.15 – 8.45
		Dob	na avtobusni postaji	9.00 – 9.30
		Šentvid pri Stični	parkirišče pri OŠ	10.00 – 11.00
		Stična	parkirišče pri samostanu	11.30 – 12.30
		Ivančna Gorica	parkirišče pri Zdravstvenem domu	13.00 – 14.00
		Muljava	parkirišče pred kulturnim domom	14.30 – 15.30
		Višnja Gora	parkirišče pri »Cestnem podjetju«	16.00 – 17.00
ponedeljek	10. 10. 2022	Ambrus	parkirišče pred družbenim domom	14.30 – 15.30
		Zagradec	parkirišče pri trgovini KZ	16.00 – 17.00
		Krka	parkirišče pri Gostišču Krka	17.30 – 18.30

VI. PREVZEM ODPADNE ELEKTRIČNE IN ELEKTRONSKE OPREME (OEEO), v

soboto, 23. 4. 2022, po

naslednjem vrstnem redu:

NASELJE:	ČAS ZBIRANJA:
Skupina 1:	
SOBRAČE – pri gasilskem domu	7.30 – 7.45
TEMENICA – pri trgovini	8.00 – 8.30
ŠENTPAVEL NA DOLENJSKEM- pri trgovini Agrograd	8.45 – 9.00
PETRUŠNJA VAS – pri ekološkem otoku	9.15 – 9.30
ŠENTVID PRI STIČNI – pri gasilskem domu	9.45 – 10.15
RADOHOVA VAS – na železniški postaji	10.30 – 10.45
DOB- na avtobusni postaji	11.00 – 11.30
HRASTOV DOL – sredi naselja	11.45 – 12.00
MLEŠČEVO – pri ekološkem otoku	12.15 – 12.30
METNAJ – pri gasilskem domu	12.45 – 13.15
STIČNA – na glavni avtobusni postaji	13.30 – 14.00

Skupina 2:

AMBRUS – pred Kmetijsko zadrugo	7.30 – 8.00
ZAGRADEC – pri šoli	8.30 – 9.00
VELIKE LESE – pri cestni bazi	9.15 – 9.45
KRKA – parkirišče Rebolj	10.00 – 10.30
MULJAVA – pred družbenim domom	10.45 – 11.00
IVANČNA GORICA – pri stanovanjskih blokkih ob Ljubljanski cesti	11.15 v 11.45
MALO HUDO – pri gasilskem domu	12.00 – 12.15
VRH NAD VIŠNJO GORO – pri gasilskem domu	12.30 – 13.00
VIŠNJA GORA – na železniški postaji	13.15 – 13.45
KRIŠKA VAS – pri gasilskem domu	14.00 – 14.15

Med odpadno električno in elektronsko opremo sodijo:

- Veliki gospodinjski aparati: pomivalni stroji, pralni stroji, štedilniki na električno ipd.
- Hladilniki, zamrzovalne omare, klime ipd.
- Monitorji, televizorji.
- Mali aparati: sesalniki, likalniki, mlinčki za kavo, naprave za striženje las, osebni računalniki z vso opremo (miška, tipkovnica, procesor, tiskalnik ...), telefoni, radijski sprejemniki ipd.
- Plinske sijalke: varčne žarnice ipd.

VII. CENTER ZA RAVNANJE Z ODPADKI ŠPAJA DOLINA

Odpiralni čas

POLETNI DELOVNI ČAS (1. 3. – 31. 10.)

pon - pet 7.00 – 19.00

sob 8.00 – 14.00

ZIMSKI DELOVNI ČAS (1. 11. – 28. 02.)

pon - pet 8.00 – 16.00

sob 8.00 – 14.00

nedelje in prazniki ZAPRTO

Občani lahko v zbirnem centru brezplačno oddajo:

- papir in kartonsko embalažo (zvezki, knjige, revije, časopisni papir, kartonasta embalaža ipd.);
- mešano embalažo (plastenke, pločevinke, tetrapak, razne folije, kovinska embalaža, embalaža iz plastike ipd.);
- stekleno embalažo (steklenice, kozarci od vlaganja ipd.) in ravno steklo (okenska stekla ipd.);
- odpadne avtomobilne gume (dovoljeno 50 kg/gospodinjstvo/leto)
- kovine (drobne kovine, večji kosi, kot so radiatorji, peči ipd.);
- kosovne odpadke (pohištvo, sedežne garniture, vzmetnice, preproge, peči, športni rekviziti ...);
- odpadno električno in elektronsko opremo (veliki gospodinjski aparati, hladilniki in zamrzovalne skrinje, televizorji, monitorji, mali gospodinjski aparati ipd.);
- nevarne odpadke (akumulatorji, baterije, odpadna zdravila, pesticidi, odpadna olja, manjša električna in elektronska oprema v dolžini do 25 cm ipd.);
- odpadni tekstil – za ponovno uporabo (oblačila, obutev);
- PVC rolete (okenske plastične rolete);
- odpadno plastiko (plastične igrače, večje plastične kose ...);
- odpadno azbestno kritino (potrebni podatki ob oddaji: ime in priimek lastnika, naslov, rojstni datum, parcelna številka, katastrska občina);
- inertne gradbene odpadke (beton, opeka, ploščice) – manjše količine (do 350 kg/dan, do 5000 kg/leto/gospodinjstvo);
- lesne odpadke z vrto in gospodinjstev (do 500 kg/leto).

Občani lahko proti plačilu v zbirnem centru oddajo:

- preostanek komunalnih odpadkov;
- biološko razgradljivi odpadki;
- lahke izolacijske odpadke;
- mešane gradbene odpadke (do 350 kg/dan oziroma do 5000 kg/leto/gospodinjstvo).

Vse pravne osebe, ki se ukvarjajo s proizvodno in storitveno dejavnostjo, lahko v zbirnem centru odpadke oddajo pod enakimi pogoji kot fizične osebe, razen odpadne azbestne kritine in odpadni les (proti plačilu) ter mešanih ali inertnih gradbenih odpadkov, ki jih v zbirnem centru ne morejo oddati.

O vseh morebitnih spremembah načrta odvoza mešanih ali ločeno zbranih komunalnih odpadkov in o drugih novostih vas bomo obveščali preko lokalnega časopisa, naše spletne in Facebook strani ter lokalnega radia Zeleni val.

Želimo si, da bi tudi v prihodnje skupaj z vami zagotavljali čisto in zdravo okolje.

VSEM OBČANOM IN POSLOVNIM
PARTNERJEM VOŠČIMO
VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO 2022.

Podjetniški kotiček z Območno obrtno – podjetniško zbornico Grosuplje

PRIHAJAJOČI DOGODKI NA OOOZ GROSUPLJE (na www.ooz-grosuplje.si preverite pogoje subvencionirane udeležbe):

- Spletni strokovni seminar »RAČUNOVODSKI IN DAVČNI OBRAČUN ZA LETO 2021«, četrtek, 3. 2. 2022. Udeležba na seminarju je za upravičena podjetja brezplačna, je pa potrebna predhodna prijava, najkasneje do 28. 1. 2022. Predavateljica Jasmina Malnar Molek, davčna svetovalka OZS.

NA OOOZ GROSUPLJE SMO ZAKLJUČILI Z IZVEDBO PROGRAMA ZA SPODBUJANJE RAZVOJA MALEGA GOSPODARSTVA V LETU 2021: Podobno kot v letu 2020 je bila tudi letošnja izvedba izobraževanj in poslovnih dogodkov v okviru Programa spodbujanja razvoja malega gospodarstva na OOOZ Grosuplje, zaradi koronavirusa precej otežena. Veseli nas, da so bili seminarji, ki so potekali preko spleta, lepo sprejeti, na kar kaže dobra obiskavnost. Izvedli smo 12 večjih dogodkov, od tega jih je več kot polovica potekalo v živo, seveda ob upoštevanju vseh aktualnih zaščitnih ukrepov. Vseh naših izobraževanj se je udeležilo preko 250 lokalnih podjetnikov in podjetnic ter njihovih zaposlenih, veliko tudi iz občine Ivančna Gorica. Po letu premora smo oktobra ponovno organizirali Srečanje lokalnih podjetnic in poslovnih žensk, ki je vedno dobro obiskana prireditelj. Zaradi omejenega števila udeležencev smo morali usposabljanje voznikov za kodo 95 izvesti kar dvakrat. V letu 2021 smo na OOOZ Grosuplje izvedli webinarje (spletne seminarje) o zaključnem računu, o poročanju o embalaži, o zaposlovanju delavcev, o orodju Zoom ter o rodu »Google my bussines«, učili smo se o programu Autocad ter o napredni rabi Excela. Promovirali smo zdravo delovno okolje ter s sodelovanjem s SPOT Osrednja Slovenija redno izvajali davčna in računovodska svetovanja. Na naši spletni strani si lahko ogledate foto utrinke iz naših preteklih dogodkov ter preverite naša prihajajoča izobraževanja. Podjetniki in podjetnice iz občine Ivančna Gorica, vljudno vabljeni, da se udeležite katerega izmed njih.

Na OOOZ Grosuplje ves čas epidemije odgovarjamo na številna vprašanja podjetnikov in podjetnic ter aktivno pojasnjujemo sprejete vladne ukrepe. Delili smo tudi brezplačno zaščitno opremo, v obdobju november 2020 – maj 2021 smo med lokalna podjetja z do štirimis zaposlenimi v imenu Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo razdelili preko 200.000 zaščitnih mask, celotna OZS skupaj pa kar približno 10 milijonov kosov zaščitnih mask.

DELOVANJE OOOZ GROSUPLJE: Vse svoje člane in stranke obveščamo, da je obisk pisarne OOOZ Grosuplje zaradi preventivnih ukrepov za preprečevanje širjenja virusa COVID-19 možen ob izpolnjevanju PCT pogoja in po predhodnem dogovoru. Vsa komunikacija poteka preko elektronske pošte ooz.grosuplje@ozs.si in preko telefona 01 786 51 30. Na OOOZ Grosuplje, skupaj z OZS, ves čas epidemije spremljamo aktualne razmere v gospodarstvu. Vse pomembne informacije ažurno objavljamo na spletni strani OZS, www.ooz.si, pod zavihkom KORONAVIRUS.

VSEM BRALCEM KLASJA, PREDVSEM PA PODJETNIKOM IN PODJETNICAM, ŽELIMO ČIM BOLJ MIREN ZAKLJUČEK LETA TER LEPE PRAZNIKE, V NOVEM LETU PA ČIM VEČ OSEBNIH IN POSLOVNIH USPEHOV. SREČNO. VAŠA OBMOČNA OBRITNO – PODJETNIŠKA ZBORNICA GROSUPLJE.

Janez Bajt, univ. dipl. oec.,
sekretar OOOZ Grosuplje

BODOČI ČEBELARJI, POZOR!

Razmišljate o čebelarjenju in bi se želeli včlaniti v enega izmed dveh čebelarskih društev? Takšna priložnost je le enkrat letno, in sicer na občnem zboru posameznega društva.

ČD Krka in Zagradec: Drugi teden v januarju 2022 (Marjan Volaj, 030 996 007)

ČD Stična: 22. januar 2022: (Joži Pevec, 031 351 121)

Vabljeni v čebelarske vrste!
Naj med!

Čebelarji ČD Stična ter ČD Krka in Zagradec

Stiški čebelarji s ponosom zrejo v iztekajoče se leto

Na prvo decembrsko nedeljo smo v baziliki Žalostne Matere božje praznovali že deseto Ambroževo mašo. Vodil jo je opat Maksimilijan File skupaj s somaševalcema, patrom Avguštinom Novakom in župnikom Brankom Petaurejem. Kljub težki čebelarski sezoni in vsem omejitvam smo se lahko zahvalili za veliko dobrega, saj je za nami izredno uspešno društveno leto.

Ob Svetovnem dnevu čebel smo se zahvalili vsem, ki so nam pomagali pri tem, da smo leta 2020 ob OŠ Stična dobili učni čebeljak. Na dogodek smo povabili predstavnike Občine Ivančna Gorica, predsednika Čebelarske zveze Slovenije in predstavnike Prve osebne zavarovalnice d. d. ter jim podelili društveno priznanje Emila Rothschütza.

Letošnje leto je posvečeno praznovanju 300. obletnice rojstva Petra Pavla Glavarja. Ob tej priložnosti smo se udeležili dobrodelnega Glavarjevega pohoda, ki se je začel v Komendi in zaključil na Lanšprežu. Prav na Lanšprežu, kjer je Peter Pavel Glavar tudi pokopan, se je nato odvila velika slovesnost in podelitev Glavarjev odličij, ki so jih prejeli tudi nekateri naši člani. Na Lanšprežu pa smo v nastajajočem drevoredu lip postavili spominsko obeležje Emilu Rothschützu.

Naša letošnja društvena ekskurzija je letos potekala po Primorski, kjer smo spoznavali obalo ter navezali nove prijateljske vezi s čebelarji iz Ilirske Bistrice.

Zahvala Občini Ivančna Gorica, Čebelarski zvezi Slovenije in Prvi osebni zavarovalnici d. d. za postavitve učnega čebeljaka pri OŠ Stična

Dan odprtih vrat slovenskih čebelarjev je bil iz pomladnega pomaknjen na jesenski čas. Krožkarje matične šole OŠ Stična je sprejel čebelar Toni Ceglar, jim razkazal svoje čebelarstvo in jim za konec podaril kozarčke medu.

Jesen je zaznamovala tudi postavitve Učne poti ob učnem čebelnjaku, ki je nastala v sodelovanju s Čebelarsko zvezo Slovenije. Postavili smo 15 tabel s poučno vsebino o kranjski čebeli in čebelarstvu, v prihodnjem letu pa načrtujemo še nadgradnjo le-te.

Slovenski tradicionalni zajtrk tudi letos ni potekal tako, kot smo vajeni. Čebelarji vrtcev in šol nismo obiskali, je pa v ta namen na matični šoli nastala lepa razstava naših čebelarjev, ki so otrokom približali

delček našega dela.

Z oktobrom se je zaključil tudi evropski projekt Štartaj kot čebelar, pri katerem smo aktivno sodelovali. Zagotovo pa je bilo največ pozornosti usmerjeno v odprtje Hiše kranjske čebele, kjer nastaja novo slovensko čebelarsko središče. Veselimo se dogajanja v hiši ter vseh izobraževanj in ostalih dohodkov, ki sledijo.

Ob koncu Ambroževe maše, na kateri smo prosili za boljša čebelarska leta za svoje čebele in zase, pa čebelarji z optimizmom zrejo v prihodnost in se veselimo toplih mesecev, ki jih bomo preživljali v družbi svojih malih prijateljev.

Naj med!

Za ČD Stična Petra Peunik Okorn

Tržnica bo pred prazniki obratovala po spremenjenem delovnem času

Organizator ponudbe na Tržnici Ivančna Gorica sporoča, da bo tržnica obratovala pred prazniki po spremenjenem obratovalnem času, in sicer v četrtek, 23. 12. 2021, in v četrtek, 30. 12. 2021, v času od 10.00 do 16.00. Obiskovalcem in strankam bo na voljo vsa redna ponudba, med katero najdete tudi novo ponudbo penečih vin, s katerimi boste nazdravili novemu letu 2022. Ponudniki na Tržnici Ivančna Gorica redno zagotavljajo ponudbo lokalnih pridelkov in živilskih izdelkov. Tudi na predprazničnih dneh bodo ponudniki pripravili običajno ponudbo domačih pridelkov ter potic in prazničnega peciva.

Vabljeni k obisku in nakupu na tržnici v Ivančni Gorici, v četrtek 23. 12. in v četrtek 30. 12., med 10.00 in 16.00. Še vedno pa veljajo ukrepi NIJZ, zato prosimo vse, da upoštevajo navodila za kupce in ponudnike na tržnici v Ivančni Gorici:

- Obisk tržnice se priporoča le zdravim osebam.
- Pred vstopom na tržnico je obvezno razkuževanje rok.
- Vsak ponudnik mora tudi na stojnici zagotoviti uporabo razkužila.
- Upoštevati je treba varnostno razdaljo, in sicer vsaj 2 metra med strankami ter prodajalcem.
- Zaradi zagotavljanja preventivnih ukrepov se priporoča obisk tržnice brez spremstva.

Popolnoma električen IONIQ 5.
Vaš novi ponos.

Bodite ponosni na svoja dejanja. Zagotovite si čisto sedanost in brezkrbno prihodnost. Popolnoma električni IONIQ 5 vas bo popeljal do 481 km daleč in to popolnoma brez emisij. Baterijo boste napolnili le v 5 minutah za 100 km, ali v 18 minutah z 10 % na 80 %. Bodite del brezemisijske prihodnosti. Hyundai je na poti, da do leta 2045 postane podnebno nevtralen podjetje. Nevtralizirali bomo izpuste CO₂ vseh procesov vključno s proizvodnjo.

Bodite naš ponos!

HYUNDAI

5 GARANCIJE
za motor

Poraba goriva: 0,0 l/100 km; emisije plinov CO₂: 0,0 g/km.

8 GARANCIJE
za baterijo

Emisije onesnaževal zunanega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. Slike so simbolne. Pogoji garancije in podatki o specifični porabi goriva in emisijah CO₂ so na voljo na www.hyundai.si.

Srečno vožnjo v novem letu 2022 vam želi kolektiv Avto Kavšek, Ivančna Gorica

Okrepimo se s čebeljimi pridelki in izdelki iz čebeljih pridelkov

Čebelji pridelki in izdelki iz čebeljih pridelkov, vir: arhiv ČZS

Med in cvetni prah sta živili, ki sta nepogrešljivi za preventivno krepitev imunskega sistema v jesenskem in zimskem času, ko je večja možnost pojava in širjenja virusov, prehladov in drugih zdravstveni nevarnosti. Ljudje smo bili že v preteklosti inovativni pri oblikovanju in izražanju idej, ki so se odražale na raznovrstnih izdelkih iz medu in čebeljih pridelkov. Poznamo tradicionalno izdelavo lectovih src in medenjakov. Čedalje bolj je priljubljen kremni med, ki mu dodajajo raznovrstne sestavine, kot so cvetni prah, propolis, matični mleček, liofilizirano sadje, kakav, oreščki in podobno. Nekateri izdelujejo propolisovo tinkturo, medeni kis in raznovrstne medene pijače, kot so medica, medeno žganje, medeni liker, medeno pivo in peneča medica.

MED – SLADILO NAMESTO SLADKORJA

Vsaka vrsta medu ima svojevrstne značilnosti in daje jedi ali pijači posebno aromo. Lahko ga uporabimo v različnih kombinacijah in pri vseh dnevnih obrokih kot nadomestek sladkorja ali kot dodatek k jedem. Svojo hrano lahko popestrimo z nakupom različnih vrst medu. Temne vrste medu, kot so kostanjev, gozdni, smrekov in hojev med, so primernejše za medenjake in močnejše jedi, kot so obare in mesne jedi. Kostanjev med vsebuje obilo cvetnega prahu, zaradi katerega ima tudi bolj grenko aromo in posebno vrednost. Svetlejšje vrste medu, kot so lipov, cvetlični in akacijev med pa so primerne za nežnejše pecivo v kombinaciji z mandlji, lešniki, marcipanom, za zavitke, sadne solate, zelenjavne juhe, zelenjavne jedi, solate in medene napitke. Med deluje protibakterijsko, vsebuje minerale, beljakovine, encime, organske kisline, aminokisline in je vir antioksidantov, ki krepijo imunski sistem in povečujejo odpornost. Poleg čaja lahko sladkamo tudi druge pijače, kot so kava, limonada, le-

deni čaji in sadni sokovi. Pri sladkanju jedi in pijač z medom moramo biti pozorni na to, če jih želimo zgolj osladiti. V tem primeru jim dodamo cvetlični ali akacijev med. Kadar jim dodamo kostanjev ali gozdni med, pa bodo imele jedi in pijače posebno aromo.

Pomembno je, da v kuhinji uporabljamo lokalno pridelan med, ki smo ga vajeni. Pri nakupu lokalnega medu ne gre le za podporo slovenskemu čebelarju, ampak tudi za manj možnosti za razvoj alergij, ki so reakcija ob zaužitju tujih snovi, ki jih naš organizem ni vajen.

CVETNI PRAH – NEPOGREŠLJIV PREHRANSKI DODATEK

Poleg nektarja ali mane, ki jo v mednem želodčku čebele prinašajo v panj in nato predelajo v med, pa se ob obisku cveta na dlačice čebele oprime tudi cvetni prah različnih rastlin. Med poletom ga čebela s pomočjo sprednjih nog prečeše in shrani v posebnih koških na zadnjih nogah. Cvetni prah je raznolikih barv. Barva je odvisna od rastline, na kateri ga je čebela nabrala. Cvetni prah je lahko dodatek naši vsakodnevni prehrani. Vsebuje idealno razmerje vseh sestavin, ki jih organizem potrebuje za delovanje, povečanje odpornosti in ohranjanje zdravja. Uživajo ga lahko tako zdravi kot tudi bolni ljudje. Pred uživanjem cvetnega prahu se je treba prepričati, da nismo nanj alergični. Pri zdravih ljudeh je priporočljivo uživanje cvetnega prahu v prehodnih obdobjih leta, torej na prehodu iz poletja v jesen in na prehodu iz zime v pomlad. Cvetni prah lahko uživamo samostojno, lahko pa ga namakamo in zaužijemo v kombinaciji s čajem, naravnim sokom, jogurtom, mlekom ali medom, saj s tem dosežemo boljši izkoristek hranilnih snovi, ki jih vsebuje cvetni prah.

Med in drugi čebelji pridelki in izdelki iz čebeljih pridelkov so kori-

Pijmo kavo in čaj z medom, vir: arhiv ČZS

stni, naravni ter obujajo slovensko tradicijo in kulturno dediščino. Poleg tega, da jih uživamo in vključujemo v vsakodnevno prehrano, so tudi lično in uporabno darilo ob prihajajočih praznikih, tako za prijatelje in sorodnike kot tudi za poslovne partnerje.

Zaživela kartica pomagam čebelam in ostalim opravevalcem

Kartica »Pomagam čebelam in ostalim opravevalcem« je namenjena splošni javnosti in podjetjem kot poslovno darilo. Projekt je usmerjen k spodbujanju sajenja medovitih rastlin in posledično zagotavljanja večje količine hrane za čebele in ostale opravevalce. Hkrati je namenjen ozaveščanju javnosti o pomenu čebel in ostalih opravevalcev ter njihove ekosistemske storitve opravevanja, ki je ključna za prehransko varnost. Z nakupom kartice bodo imeli posamezniki in podjetja možnost, da pripomorejo k izboljšanju stanja. Ob nakupu podporne kartice v vrednosti 20 € bo del sredstev namenjen nakupu ter sajenju sadik medovitih dreves in semen medovitih rastlin, posameznik pa bo prejel tudi darilo, ki je naravnano trajnostno v skladu z ohranjanjem narave in sajenjem medovitih rastlin.

Ob nakupu kartice posameznik prejme e-potrdilo Posvojitelj medovitega drevesa, USB-kartico Pomagam čebelam in ostalim opravevalcem za podpornike čebel in ostalih opravevalcev, vrečko semen medovitih rastlin, ki so vir hrane za čebele in ostale opravevalce, ročno izdelano trajnostno nakupovalno vrečko, izdelano na način ponovne uporabe, knjigo o učinkoviti rabi čebeljih pridelkov – Zdravnik svetuje, avtorja prim. Petra Kapša, dr. med., nogavice Brez čebel ni življenja in svinčnik za podpornike čebel in ostalih opravevalcev.

Kartico lahko naročite s skeniranjem QR kode, ki je na fotografiji, ali na el. naslovu tina.zerovnik@czs.si.

Vabljeni posamezniki, društva in podjetja, da z nakupom kartice postanete podporniki čebel in ostalih opravevalcev!

Tina Žerovnik, svetovalka za ekonomiko pri JSSČ

Vrste slovenskega medu, vir: arhiv ČZS

Z Š A M Ivančna Gorica

Vsem svojim članicam in članom ter njihovim družinam, občanom Občine Ivančna Gorica, ter vsem udeležencem v cestnem prometu, želi vesele božične praznike ter srečno in uspešno novo leto 2022, na cestah pa želimo predvsem veliko več strpnosti, humanosti, solidarnosti in varno vožnjo. Ob tej priložnosti se zahvaljujemo Občini Ivančna Gorica in delovnim organizacijam v naši Občini za uspešno sodelovanje in podporo v odhajajočem letu.

UO ZŠAM Ivančna Gorica

DAVNO POSEJANO SEME JE STOKRAT VZKLILO, DA BI OB LETU ZNOVA SEJALI.

Kmetijska zadruga Stična

želi svojim članom, delavcem, strankam, kooperantom, poslovnim partnerjem in občanom VESEL BOŽIČ in SREČNO LETO 2022.

Radost in toplina prihajajočih božičnih dni naj vas spremlja skozi vse dni v letu. Naj bo leto 2022 uspešno, zdravo in spomina vredno.

Vsem se zahvaljujemo za dosedanje sodelovanje, in vas in vaše najbližje vabimo, da v letu, ki prihaja, vzajemno sodelovanje še nadgradimo.

Kmetijska zadruga Stična

Imejmo oči, da vidijo najboljše; srce, ki odpušča najslabše; um, ki pozablja slabo in dušo, ki nikoli ne izgubi vere. Življenje je lepše, ko vidimo cilje.

Tudi v letu 2022 bomo gledali za vas, gledali z vami in z vami videli cilje!

SREČNO 2022!

Društvo invalidov Grosuplje

Izzive, ki nas čakajo, zmoremo. Razmislijmo pozitivno in uspelo nam bo!

Vesele praznike in srečno novo leto 2022!

Društvo upokojencev Ivančna Gorica

Praznični čas je čas povezovanja, druženja, veselja, ki je tudi v letošnjem posebnem letu ponovno drugačen. Je čas, ko se še bolj zavemo, koliko nam pomenijo ljubezen, sočutje, prijaznost, hvaležnost. Tudi na daljavo.

Ta močna energija naj prevzame vse, naj bo kot luč, ki osvetljuje vsak naš korak in nam kaže pravo pot.

Naj vam novi čas prinese vse in še več, kar smo v starem letu zamudili. Prijazne in blagoslovljene božične praznike in zdravja, miru, veselja, srčnosti in drobnih radosti v vas in povsod okoli vas.

SREČNO 2022

vsem želimo

članice in predsednica Društva podeželskih žena Ivanjščice Renata Čebular

Štorklje niso odletele v tople kraje

Zagotovo je marsikateri občan v našem občinskem središču opazil, da kljub zimi štorkljino gnezdo ne sameva. Letos bodo ivanške štorklje očitno prezimile doma in marsikoga je to že skrbelo, saj že od nekdaj velja, da se ptice selivke pozimi umaknejo v toplejše kraje. Tudi naše štorklje že nekaj let, pred jesenjo zapustijo Ivančno Gorico in se vrnejo spomladi.

Bela štorklja (*Ciconia ciconia*) je ptica selivka, ki se navadno že v mesecu avgustu odpravi na več 10.000 km dolgo pot do svojih prezimovališč v podsaharski Afriki. V zadnjih letih pa so raziskovalci po večjem delu Srednje Evrope začeli opažati, da nekatere štorklje jeseni ne odletijo, ampak prezimujejo kar v bližnji okolici gnezd.

Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, ki deluje že od leta 1979, je še posebej zaslužno za boljše poznavanje in zaščito ptic pri nas. Gospa Tjaša Zagoršek je o spremembah glede prezimovanja povedala naslednje: »Skupaj z dvigovanjem temperatur in pogostimi milimi zimami je v večini slovenskih krajev med hladnejšo polovico leta snega malo ali pa ga sploh ni. Tega pa nismo opazili samo mi, temveč tudi marsikatera štorklja. In tako dandanes ni nobena redkost videti belo štorkljo pri nas v zimskem času. Mraz ptice dobro prenašajo, pomembna je hrana. V zimskem času lovijo miši ali ribe in verjetnost, da preživijo zimo tukaj, je večja od verjetnosti preživetja med selitvijo. Zavedati se moramo, da predstavlja selitev za vsako vrsto veliko tveganje. Tako na poti kot tudi na prezimovališču veliko ptic

pagine od izčrpanosti, zastrupitev ali pa so žrtev plenilcev, krivolovcev itd. Tveganje, da preživijo selitev je nenadoma večje, kot pa tveganje, da ostanejo pri nas v zimskem času. Spremembe pri selitvenih vzorcih bele štorklje opažajo tudi drugod po Evropi. Na primer španska populacija belih štorkelj se je včasih redno selila čez Gibraltar v Afriko. Danes se praktično ne seli več, štorklje čez zimo ostanejo v Španiji in se prehranjujejo na smetiščih.«

Kot so še sporočili iz Društva za

opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, so letos na območju Slovenije zabeležili že kar 15 osebkov belih štorkelj, ki bodo prezimile doma. Poleg naše »ivanške« tudi v Račah, Stražgonjci, Sestrzah, Logatcu in Slovenj Gradcu. V društvu se zahvaljujejo tudi našim občanom, ki jih tedensko obveščajo o opazovanju bele štorklje. Podatkov o prezimovanju ptice bodo tudi v prihodnosti zelo veseli.

Matej Šteh

»Drive in« Miklavž v Hrastovem Dolu

Zaskrbljenost, da je Miklavža morda ujel COVID in da ga letos v Hrastov Dol sploh ne bo, je bila odveč. V soboto, 4. decembra, ob 17.00 uri je Miklavž prispel na vozu s konjsko vprego v Hrastov Dol in kot se zanj spodobi, z darili ter v spremstvu dveh angelčkov in dveh parkeljnov. Miklavž je letošnje obdarovanje izvedel na športnem igrišču pri šoli v Hrastovem Dolu. Tokrat na bolj moderen način, in sicer na »drive in« način. S pomočjo dveh angelčkov je otroke obdaroval kar v avtomobilih. Starši in stari starši so otroke na Miklavževo obdarovanje pripeljali iz celotne Krajevne skupnosti Dob. Miklavž je naštel preko 100 avtomobilov in je bil zelo vesel, da je za vse otroke pripravil ravno dovolj daril.

Za letošnje miklavževanje so poskr-

beli v Krajevni skupnosti Dob, za kar gre zahvala njenemu predsedniku

Andreju Pušlarju. Za organizacijo in izvedbo so poskrbele članice Odbora za družbene dejavnosti pri krajevni skupnosti: Simona Boh, Branka Kastelic, Suzana Šipek, Lidija Štrus, Anica Turk in Joži Virant.

Miklavža je na vozu s konjsko vprego vozil na okoli Stane Berčon iz Lučarjevega Kala. Gasilci iz Hrastovega Dola pa so poskrbeli, da je Miklavževo obdarovanje potekalo varno (v skladu s priporočili NIJZ), nemoteno in v zadovoljstvo vseh, še posebej najmlajših, ki se niso mogli načuditi Miklavžu na vozu s konjsko vprego, angelčkom in parkeljnom.

Dušan Štepec

Naši Foksnerji v praznični čas z novo melodijo

Ansambel Foksnerji, katerega večji del zasedbe prihaja iz naše občine, že nekaj let uspešno deluje, mnogi pa se ga morda spominjate še pod njihovim prejšnjim imenom Ansambel Hec. No, fantje že nekaj časa vedo, da ustvarjanje narodno zabavne in popularne glasbe ni hec in so se svojega hobija lotili zelo resno. Še toliko bolj je to pomembno v obdobju epidemije, ki močno vpliva na organizacijo družabnih dogodkov, veselic in koncertov. Naši Foksnerji, Matevž Kavšek, Dominik Kastelic, Matjaž Gorenc in Rok Šantej ustvarjajo že leto in pol in glede na trenutne razmere so tudi oni več časa posvetili ustvarjanju lastnih skladb. Poleti so posneli novo polko z naslovom V dobri družbi, za Miklavža pa so publiki predstavili svojo najnovejšo praznično polko z naslovom Ko lučke gorijo. Pesem je še kako primerna za decembrski čas in nas opominja, da si moramo vzeti čas drug za drugega, še posebej za svoje najdražje. Skladba je narejena v počasnem ritmu polke z dodanimi prazničnimi zvončki, da se še bolj zlije s prazničnim časom. Avtor besedila je Igor Pirkovič, avtor melodije pa še eno domače ime Primož Ilovar iz skupine Gadi, aranžma pa so fantje ustvarili sami. Dobri skladbi seveda sledi tudi ustvarjalno snemanje videospota, ki so ga za tokratno skladbo Foksnerji snemali v Kranjski Gori. En del je nastal v Hiši pod gorami, drugi del pa v t. i. Alpski vasici v centru Kranjske Gore. Nova skladba se že vrti po radijskih postajah, fantje pa vabijo tudi k ogledu njihovega YouTube kanala.

Matej Šteh

Več paketov, več prihranka!

Povežite več mobilnih ali fiksnih paketov v svojem gospodinjstvu in prihranite.

Že od
8,99 €
na mesec

Mobilni paketi

A1 Grosuplje
Brvace 1a, Grosuplje
M 040 979 788

Pomembno za pakete MIO lahko uporabljate vsi novi in obstoječi naročniki A1. Če imate sklenjeno Pogodbo o zagotovitvi posebne upodobljene pogodbe, paketi MIO med drugim vključujejo mesečno količino prenosa podatkov, pri kateri se do doseženih 10 GB prenosa podatkov v obdobju obdobju pri paketu miniMIO, 100 GB pri paketu midMIO in 500 GB pri paketu maxiMIO hitrost prenosa podatkov zniža na 256 kbit/s. Več o paketih MIO na A1.si. Za pakete MIO veljajo Splošni pogoji za izvajanje elektronskih komunikacijskih storitev za potrošnike oziroma pravne osebe in dodatniki. Posebni pogoji za izvajanje mobilnih storitev ter Opis paketov MIO, ki so skupaj s cenami ostalih storitev, so voljo na 040 979 40 40. A1.si in na predpisanih mestih A1 Slovenija, d. d. Ameriška cesta 4, SI-1000.

A1

Novosti v Bolnišnici za otroke v Šentvidu pri Stični

Vlada Republike Slovenije je dne 9. 11. 2021 sprejela Odlok o ustanovitvi novega javnega zdravstvenega zavoda Bolnišnica za otroke Šentvid pri Stični, skrajšano ime bolnišnice je BOŠ. Specialna bolnišnica že dolgo izvaja bolnišnično dejavnost na področju zdravljenja kronično obolenih otrok s prejšnjim imenom Center za zdravljenje bolezni otrok (CZBO).

Našo spletno stran najdete na spletnem naslovu: www.bos-sentvid.si, za e-poštno poslovanje uporabljamo el. naslov: info@bos-sentvid.si. Hkrati obveščamo, da je v zaključni fazi izbira izvajalca za gradnjo novega bolnišničnega objekta, ki bo rešil prostorsko stisko in tako zagotovil času primerne pogoje za zdravljenje otrok, kakor tudi boljše pogoje za delo za vse zaposlene. Začetek gradnje je predviden v januarju 2022, projekt pa je financiran s sredstvi EU kohezijske politike, in sicer: Evropski sklad za regionalni razvoj (80%) 4.419.122,21 EUR, slovenska udeležba (20%) 1.104.780,55 EUR, Proračunski sklad po Zakonu o investicijah 454.097,24 EUR in Bolnišnica za otroke Šentvid pri Stični 304.077,44 EUR.

Z mesecem decembrom 2021 začena delovati tudi Razvojna ambulanta z vključenim centrom za zgodnjo obravnavo, ki bo bistveno

Prikaz izgleda bodoče bolnišnice

skrajšala čakalne dobe obravnav loškimi okvarami. dojenčkov in večjih otrok z razvojnim zaostankom ter hujšimi nevro-

Tanja Smrekar, v. d. direktorice

Socialnim oskrbovalkam so se pridružili kar trije Miklavži

Ponedeljkovo popoldne, 6. 12. 2021, je na prav poseben način zaznamovala trojica svetih Miklavžev. S svojim spremstvom so se pri razvozu kosil pridružili socialnim oskrbovalkam storitve Pomoč na domu, ki deluje pod okriljem Doma starejših občanov v Grosupljem. V občinah Grosuplje, Ivančna Gorica in Loški Potok so se starejši občani, ki živijo na svojih domovih, razveselili drobne sladke pozornosti. Miklavžev prihod je mnoge razveselil, ganil do solz, obiski ob klepetu in skupni pesmi pa so kar prehitro minili.

Ena od gospa, ki jo je z obiskom presenetil sveti Miklavž, je zapisala takole: »V ponedeljek, 6.12.21, sem bila ganjena do solz. Kosilo iz vašega doma mi je prinesel sam Miklavž. Prijazni, lepi mož me je s spremljevalcem obiskal na mojem domu v Grosupljem. Za mene, onemoglo, betežno starčico je bil to sveti trenutek. Občutila sem čisto otroško radost, obudili so se spomini na moje detinstvo. Hvala tisočkrat vsem iz vašega doma, ki skrbite, da se tudi nam bolnim zgodijo praznični trenutki in občutki, da nismo sami.«

Hvaležno se je odzvala tudi ena od hčera, katere starši prejemajo kosilo: »Spoštovani delavci in soustvarjalci dobrega počutja vaših oskrbovancev v domu in na terenu! Moja mama in oče imata dnevno dostavo kosila iz vašega doma. Ob današnji dostavi pa sta bila vidno ganjena in nadvse vesela, saj jih je obiskal še sv. Miklavž. Ne znam vam opisati njunega veselja in veselega glasu že po telefonu. Mislim, da sta bila tega bolj vesela kot marsikateri današnji otrok, sploh pa v današnjih časih, ko so obiski že tako omejeni. Hvala vam vsem, ki skrbite za te naše starše za čas, ko smo mi v službi.«

Od naših najstarejših pa so marsikaj zanimivega izvedeli tudi dobri možje Miklavži: kako so prihod svetega Miklavža praznovali nekoč, kaj jim je prinesel, kako so ukanili parkeljne ... Naši starejši so prava zakladnica izkušenj in modrosti in takšni obiski so ne le bogastvo zanje, temveč tudi za vse nas, ki hodimo po njihovih stopinjah.

Maja Žagar

Pomoč na domu, DSO Grosuplje

Člani DU Šentvid pri Stični optimistično v novo leto

December je tu in z njim praznični utrip. Doživljamo ga drugače, ne zdi se nam tako vesel kot pretekla leta. V letu 2020 nas je zaznamovala pandemija in nam pustila neizbrisan spomin vse do danes.

DU Šentvid pri Stični deluje v omejenem obsegu. V letu 2020 in 2021 ni bilo možno organizirati občnega zbora, saj so bile prepovedane vse aktivnosti zaradi pandemije. Vse aktivnosti še vedno vodi stari upravni odbor. Kljub COVIDU-19 so naše pohodnice in pohodniki organizirali redne krajše in daljše, lažje in težje pohode. Tako so se lahko vsaj malo družili, hkrati pa tako krepili svoje telo. Tudi pevski zbor je začel s svojim delom, a zaradi poslabšanja razmer za nekaj časa prekinil delovanje. Pevci so optimisti in takoj, ko se bo stanje izboljšalo, bodo začeli z vajami. Želimo in vabimo vse, ki bi želeli peti in biti v naši družbi, da se pridružijo. Veseli bomo vsake pevke in pevca.

Ostalo nam je le druženje ob nedeljskih dopoldnevih v našem domu upokojencev pod COVID pogoji. V prijetni družbi se sprostimo s pogovori in preženemo vsakdanjo osamljenost. Upamo, da bomo polno zaživeli v prihajajočem letu. Glede na to, da imamo lep dom DU, želimo spodbuditi vse upokojence/ke, da se pridružijo članstvu in hkrati s svojimi idejami prispevajo k ohranitvi društva. Skupaj bomo imeli več priložnosti za načrtovanje novih poti. Prijave novih članov zbirata:

Ljuba: 041 471 633

Jelka: 070 872 011

Kljub trenutnim razmeram se veselimo prihajajočih praznikov. Zgodbe življenja so občutki sreče, radosti, zadovoljstva, solze, smeh, veselja. Na poti življenja je dobro, da znamo polno užiti in se veseliti drobnih trenutkov, ki nam lepšajo življenje.

Vsem članom DU, krajanom in krajanom Šentvida pri Stični želimo zdravo, zadovoljno, polno novo leto 2022.

Jože Kenda,
predsednik DU Šentvid pri Stični

Vesel božič in varno novo leto 2022

GASILSKA ZVEZA
IVANČNA GORICA

Slavko Zaletež
Poveljnik

Jure Strmole
Predsednik

jom! 10 let
prava kakovost zame

Jože Miklavčič s.p.
Stani trg 9
1294 Sl-Vrhnja Gora
m | +386 41 874 520
e | info@jom.si
poglejte na www.jom.si

Širok izbor BARV, LAKOV in OKOVJA za pohištveno in inox industrijo priznanih proizvajalcev.

POLISTUC
COATINGS

Fulterer
KESSEBÖHMER

**max srečno, zdravo
& uspešno 2022!**

Pokušina in izbor najbolj všečnih vin na Polževem 2021

Turistično društvo Polževo je 19. novembra organiziralo v prostorih hotela Polževo že 12. martinovanje s krstom mladega vina

Začetek večera so nam popestrili tamburaši iz Bele krajine s prijetnim petjem starih domačih pesmi. Bili smo razporejeni na varnostni razdalji po celi dvorani, zbralo se nas je približno 30. Poleg članov društva in glasbenikov, se nam je pridružilo tudi nekaj vinogradnikov, ki so se predstavili in predvsem pohvalili našo prireditev.

Organizacija prireditve je zahtevala obilo priprav. Vsako vino je bilo evidentirano in je dobilo svojo številko, za katero je vedel le organizator. Devet pridelovalcev je dalo na ocenjevanje najbolj všečnega vina kar 19 vzorcev iz naslednjih vinskih krajev: Vinska gorica Tali, Vinska gorica Stara Gora, Kitni Vrh, Debeli hrib, Dobrovo Brda, Brinova Gora, Vinske gorice Vrhe. Najprej smo začeli s pokušino belih, nadaljevali z rdečimi in končali s temnimi vini. Pokušali smo jih postopoma, vmes prigriznili sirček in kruh. Sledila je okusna večerja in seveda poleg nje tudi mlada vina, ki so ostala od pokušine.

Na koncu smo zbrali označene listke

s številkami vin, na katerih so bile ocene vin od 1 do 5. Izročili smo jih komisiji, ki je na podlagi vseh ocen ugotovila naslednje:

Najbolj všečno belo vino: RENSKI RIZLING – TATJANA PIŠKUR, TEMENICA, DEBELI HRIB

Najbolj všečno rdeče vino: ZWELGELT – SLAVKO BLATNIK, KITNI VRH

Najbolj všečno temno vino: MERLOT – MATJAŽ PRELOGAR, DOBROVO, BRDA

Tudi strokovna komisija, ki so jo sestavljali trije vinogradniki, je ocenjevala vina. Med vsemi vini je bila najboljše ocenjena MODRA FRANKI-NJA – DRUŽINA REMAR, ŠENTJANŽ,

VINSKE GORICE VRHE.

Vsi nagrajenci so prejeli lične kolajne.

Zahvaljujemo se vsem članom TD Polževo, prijateljem našega društva, vsem prisotnim članom drugih društev iz naše občine, posebej pa sodelujočim vinarjem. Pohvalo zasluži tudi hotel Polževo za gostoljubnost.

**ŽELIMO VAM SREČNO,
PREDVSEM PA ZDRAVO
LETO 2022!**

Lija Šušteršič, TD Polževo

V steni nad Jamo Poltarico izvedli skupno reševalno vajo

Na lepo sončno nedeljo, 17. oktobra so se pred izvirom Poltarice zbrali člani Jamarske reševalne službe, Reševalni center Novo mesto. Med njimi je bilo tudi nekaj novih obrazov, saj je Jamarska reševalna služba letos uspešno izpeljala tečaj Proteus, na katerem jamarji pridobijo znanje in opravijo izpit za jamarske reševalce pripravnik ali jamarske reševalce. Lahko se pohvalimo, da imamo letos tudi v Jamarskem klubu Krka novega jamarskega reševalca pripravnika, ki bo nadaljeval s tradicijo, da se ohranijo jamarski reševalci v klubu. Na željo dolgoletnega člana Jamarskega kluba Krka in hkrati zaposlenega v Zdravstvenem domu Trebnje, so člani Reševalnega centra Novo mesto skupaj z zaposlenimi iz Reševalne službe Trebnje organizirali manjšo prikazno vajo v steni nad Jamo Poltarico. Zjutraj so jamarski reševalci postavili nekaj manevrov (žičnica z odmikom, sistem protite-

že in »bernarda« ter opremili smer za tovariško pomoč), s katerimi se v jami na vajah in intervencijah največkrat srečujejo. Ob prihodu ekipe Reševalne službe in predsednika Jamarskega kluba Krka so jamarski reševalci najprej pokazali pakiranje poškodovanca v jamarska nosila in transport do mesta izvleka. Nato je sledil »izvlek« poškodovanca po postavljenih manevrih in prikaz tovariške pomoči. Zatem so se vsi prisotni razdelili v dve ekipi. Ena skupina zaposlenih Reševalne službe si je odšla v spremstvu ogledat Jamo Poltarico, ki se nahaja tik pod steno. Člani Reševalnega centra Novo mesto pa so imeli dve delavnici, ki so jih pripravili zaposleni v ZD Trebnje. Prikazali so jim reanimacijo z oskrbo dihalne poti z uporabo različnih pripomočkov (i-Gel, airway). Ekipi za ogled jame sta se nato zamenjali, nekateri zdravstveni tehniki so se lahko preizkusili tudi v plezanju in šlo jim je zelo dobro.

Sledilo je pospravljanje opreme in odhod v Gradiček na zaslužno kosilo. Na analizi, s katero so sklenili dogajanje, so bili mnenja, da lahko v prihodnje izpeljejo še kakšen skupen ogled jame in reševalno vajo.

Jamarski klub Krka
Tanja Podržaj

Fotografija: Leopold Bregar

Člani TD Šentvid pri Stični uspešno zaključujemo leto

Jubilejno Jurčičevo leto se izteka. Doživljali smo ga drugače, a se kljub trenutnim razmeram veselimo prihajajočih praznikov. Dokazali smo, da lahko z vestnim izvajanjem zaščitnih ukrepov z odgovornostjo in premišljenostjo ter pazljivostjo vsakega posameznika in skupine varno izpeljemo skoraj vse načrtovane aktivnosti Turističnega društva Šentvid pri Stični, v skladu s pogodbo Občine Ivančna Gorica o sofinanciranju dejavnosti na področju turizma in ob vzornem sodelovanju z Občinsko turistično zvezo. Izpostavili bi naslednja področja:

- ohranjanje naravne in kulturne dediščine,
- urejanje in vzdrževanje okrasnih kozolčkov s cvetjem,
- čistilne akcije,
- izobraževanje članov društva.

Naša dejavnost nima pridobitnih namenov, zato se zahvaljujemo občini za sofinanciranje delovanja društva in izvedbo programa. Nekaj sredstev nam prinese tudi članarina. Z dobro voljo in prizadevnimi člani nam uspe realizirati načrtovane aktivnosti. Prostovoljno urejamo in vzdržujemo kozolčke ter jih okrasimo s cvetjem. Skrbimo za cvetlični park ob cesti iz Šentvida proti Sv. Roku. Izvedli smo spomladansko čiščenje. Organizirali smo izobraževanje članov na strokovni ekskurziji, kjer smo se poklonili virtuozoma glasbe in poezije. Obiskali smo namreč Muzej Lojzeta Slaka in Toneta Pavčka v Mirni Peči. Gospa Ljudmila Bajc, strokovna sodelavka v muzeju, nas je poučila o doljenjskem virtuozu na diatonični harmoniki Lojzetu Slaku, človeku z izjemnim poslušom, ki je do popolnosti usvojil in obvladal diatonično harmoniko. Na posebnem odru smo ob Slakovi harmoniki tudi zapeli. V muzeju smo občudovali razkošno in poučno čebelarstvo razstavo z virtualnim ogledom paviljona Čebelji svet in izvedeli veliko zanimivega o čebelah. Samo štiri kilometre od Mirne Peči pa je spominska zbirka pesnika Toneta Pavčka, kjer smo si ogledali pesnikove slike, knjige ter tudi nekaj njegovih osebnih predmetov. Pred cerkvijo sv. Jurija, ki smo si jo tudi ogledali, stoji kamniti spomenik, posvečen Tonetu Pavčku. Do njega vodi 42 tlakovcev, kolikor je Pavčkovih objavljenih del.

Pot smo nadaljevali preko Šentjerneja do Kostanjevice na Krki, najmanjšega in enega najstarejših mest v Sloveniji, ki leži na rečnem otoku. Že sam sprehod skozi mesto je čudovit, saj so vse hiše obnovljene v istem slogu, poleg tega je povsod polno mostov, mostičkov in privezanih čolnov, kar dela mestece zelo fotogenično. Ogledali smo si Formo vivo, kjer je mogoče videti značilne skulpture iz avtohtonega krakovskega hrastovega lesa. Pot smo nato nadaljevali ob desnem bregu reke Krke, mimo Gadove Peči, vojaškega letališča v Cerkljah do Brežic in do toplic v Dobovi, ki so ene izmed mlajših term v Sloveniji. Zahvaljujemo se pripravljalnemu odboru za prijeten, poučen in zanimiv dan.

Člani društva smo ponosni na svoj kraj in nam ni vseeno, kako nas vidijo drugi, bodisi redni bodisi občasni obiskovalci. Želimo biti prijazni gostitelji. Prepričani smo, da bomo z delom nadaljevali tudi v prihodnje, z izkušnjami in zgledom pa mogoče spodbudili in navdušili mlade, da se nam pridružijo.

Naj leto 2021 ne bo zaznamovano samo s težavami, ampak tudi z zavestjo in hvaležnostjo, da imamo svojo besedo, svoje umetnike, svojo edinstvenost in izvirnost tudi po zaslugi našega pisatelja Josipa Jurčiča. Vzemimo si čas za praznike, nove želje in pričakovanja. Srečno in zdravo leto 2022!

Nuša Volkar, predsednica

Ponovno se borimo - tokrat proti nevidnemu sovražniku

Končuje se leto, kakršnega si sicer nismo želeli. Toda v življenju je že tako, da na vse nikoli ne moremo imeti vpliva. Od nas samih pa je vendarle odvisno ali se bomo na izzive ustrezno odzvali in jih po možnosti premagali.

Tudi članice in člani Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Grosuplje se tako kot leta 1991, tudi tokrat nismo predali. Spoprijemali smo se z izzivi, ki jih je prinesel »kovidni čas«. Svoje delo in aktivnosti smo prilagodili danim razmeram. Ob upoštevanju vseh ukrepov, ki jih je priporočila stroka, nam je uspelo uresničiti večino nalog, zapisanih v našem programu dela za leto 2021. Izkoristili smo krajše epidemiološko zatišje ter v prilagojenih pogojih, izpeljali tako redni letni zbor članstva kot tudi spominski pohod Viljema Podržaja. Slavnostno smo obeležili tudi 30. obletnico slovenske osamosvojitve in osamosvojitvene vojne.

Ker je skrb za zdravje naših članic in članov ena naših najpomembnejših nalog, smo izvedli tudi nekatere aktivnosti na področju športa in rekreacije. Poleg našega že tradicionalnega pohoda, smo se udeleževali tudi pohodov, v organizaciji drugih območnih združenj, članice in člani kegljaške sekcije so vneto trenirali ter se udeležili tudi tekmovanja. Strelci so organizirali na strelišču v Ivančni Gorici društveno tekmovanje v streljanju z malokalibrsko puško.

Udeleževali smo se različnih slovesnosti tako v naših treh občinah Dobrepolje, Grosuplje in Ivančna Gorica, kot tudi na ravni države. Zadnja takšna je bila udeležba naše delegacije na državni svečanosti ob

počastitvi tridesete obletnice odhoda zadnjega vojaka JLA iz Slovenije, ki je bila v mesecu oktobru v Kopru. Kot vsako leto do sedaj pa smo se poklonili spomenu na padle v osamosvojitveni vojni s krajšo komemoracijo in položili cvetja pred spominska obeležja v vseh treh občinah. Pred dnevom mrtvih pa smo obiskali tudi grobove vseh do sedaj umrlih članov našega združenja. V skladu z našo ekološko usmerjenostjo smo na grobove namesto sveč položili biorazgradljive zastavice z našim logotipom in napisom: »Soborci v vojni, prijatelji v miru. Spominjamo se vas.«

Tako kot pred tridesetimi leti, tudi danes bijemo boj s sovražnikom, ki pa tokrat ni viden. Posledice njegovega delovanja pa so strašljive. Zato vedno in povsod opozarjamo vse svoje članice in člane; »Upoštevajmo vse ustrezne ukrepe. Ne glede od koga ali kako so bili sprejeti ter tako zaščitimo tako sebe kot tudi svoje najdražje, kot tudi ter vse ljudi okoli nas, pred trenutno našim naj-

večjim sovražnikom, imenovanim covid.

Na koncu pa še iskrene čestitke vsem članicam in članom ter vsem občankam in občanom ob dnevu samostojnosti in enotnosti. Hkrati pa vam želimo tudi vesele in srečne praznične dni ter SREČNO NOVO LETO 2022!

Franci Zorko

Kaj imata skupnega razgibavanje in ogrevanje?

Snežinke bodo kmalu veselo zaplesale in prekrile pokrajino čez in čez. Še bolj hladno bo. Ne glede na mraz, sneg ali dež neki ljudje, oranžno oblečeni, vsako jutro ob 7.30 zjutraj telovadijo. To so vztrajni člani Društva Šola zdravja, ki zimo drugače doživljajo, saj redno telovadijo ob vsakem vremenu, zunaj, na prostem, tudi na snežnih površinah. Pravzaprav se snega veselijo. Telovadijo po metodi »1000 gibov« - preproste vaje, ki so primerne za vsakogar. Vaje za roke, noge, trup in glavo, gor-dol, levo-desno, vdih-izdih, počep, kroženje z glavo, stoja na eni nogi ..., vse v pol ure. Čisto dovolj. In ni jim mrzlo. Tudi, ko pridejo domov, niso premraženi, saj so začeli dan z razgibavanjem. In vsako jutro vajo ponovijo. Tako prihranijo tudi pri ogrevanju. V teh časih podražitve zmanjšano ogrevanje pride še kako prav. Pridružite se jim še vi. V tej veseli družini, ki se ne zmeni za mraz, vam bo prav prijetno. Razgibali se boste, družili z novimi prijatelji (seveda, v skladu s predpisanimi ukrepi), pa še znižali si boste račun za ogrevanje. Ni druge, le poiščite, kje v bližini telovadijo kakšni oranževci. Veseli vas bodo.

Na fotografiji so udeleženci vadbe na Krki. Šola zdravja pa poteka tudi v Ivančni Gorici, Šentvidu pri Stični, Stični, Metnaju in v Zagradcu.

Če bi v vašem kraju želeli imeti tako skupino, kontaktirajte društvo (059 932 066, info@solazdravja.si). Poskrbeli bodo, da tudi v vaši občini kmalu začne telovaditi skupina Šole zdravja. Na njihovi spletni strani lahko pogledate, kje so lokacije skupin Šole zdravja.

Neda Galijaš

Ivankine Spominčice

VAJA "STOPANJE NA PRSTE"

Roke damo ob telo, imamo raven hrbet, gledamo naravnost in se dvignimo na prste. Stojimo na prstih držimo vsaj 5 sekund ali, če zmoremo 10 sekund. Nato se spustimo na tla in čez 5 sekund se spet dvignemo na prste. Vajo ponovimo 10x.

Vajo izvajamo počasi in umirejno.

Pri tem globoko in počasi dihamo.

Vaja je dobra za krepitev ravnotežja.

Komu se vrtili ali ne more obstati na prstih si lahko pomaga, da se prime stene, ali stola.

Dragi prijatelji Spominčice!

Od letošnjega leta se poslavljamo s toplino in hvaležnostjo, da pri svojem delu sodelujemo s srčnimi ljudmi, ki imajo posluš za osebe z demenco in njihove svojce.

Z vašo pomočjo se bližamo skupnemu cilju – demenci prijaznemu okolju.

Želimo vam obilo trenutkov osebnega zadovoljstva, sočutja in upanja v trdne odnose, ki polnijo naša življenja.

Pripravila: Anja Žitnik, Ivankine Spominčice (031 670 337)

Vir: FB Spominčica – Alzheimer Slovenija

»Vse mine – razen dobrega, ki si ga storil.«

Francoski pregovor

Vesele božične praznike ter dan samostojnosti in enotnosti.

Naj bo novo leto 2022 zdravo in srečno!

Bodimo v teh časih preizkušnje prinašalci poguma in upanja.

Vsem, prostovoljcem, krvodajalcem in donatorjem iskrena hvala

za vsa dejanja dobrote v iztekajočem se letu!

RKS – Območno združenje Grosuplje
Anica Smrekar in Matjaž Marinček

PGD STIČNA

Vesele praznike!
Pogumno, solidarno in navdihujoče leto 2022!

Gasilke in gasilci Stične

LEVI SEDAJ PRI VOVKU

Novi prodajalec in serviser
Peugeot v TREBNJEM

PEUGEOT PRIPOROČA **TOTAL**

peugeot.si

Za več informacij se obrnite na pooblaščenega prodajalca in serviserja Avto center Vovk d.o.o., Trebnje.

VOVK AVTO CENTER VOVK D.O.O., Podjetniška ulica 7, 8210 Trebnje, tel. 041 480 664, www.acvovk.si

Znanje, kreativnost in ambicije dijakov

Kljub koroni z optimizmom naprej Šolski center Novo mesto izobražuje v okviru programa lesarstvo profile obdelovalca lesa, mizar in lesarski tehnik. Poleg tega pa, ko govorimo o praktičnem usposabljanju in izobraževanju, šola intenzivno sodeluje tudi s socialnimi partnerji kot so obrtniki in gospodarske družbe ter se na ta način prilagaja dinamiki sprememb in specifičnih potreb na področju tehnologije in temu primernih veščin in znanja.

Na Srednji gradbeni, lesarski in vzgojiteljski šoli Novo mesto zelo dobro sodelujejo z različnimi podjetji in obrtniki v občini Ivančna Gorica, kjer se praktično usposablja in izobražujejo dijaki različnih poklicev, ki so tradicionalno povezani z lesom. Šola skupaj s podjetji in obrtniki zagotavlja dijakom znanje in različne spretnosti, pomembne izkušnje in zmožnosti za delo, pa pridobijo tudi na praktičnem usposabljanju. Pohvale in zapisa vredno je tudi sodelovanje s podjetnikom in predsednikom Območne-obrtnice zbornice Grosuplje Milanom Saškom. Na področju lesarstva so zaključni izpiti in matura vedno dogodki, ki so polni adrenalina in pričakovanja. Nanjese učitelji in dijaki

pripravljajo celo obdobje šolanja, najbolj intenzivno v zaključnih letnikih. Pridobljeno znanje in kreativnost pa so pokazali tudi ob virtualnem dnevu odprtih vrat, ki so ga na šoli izvedli 17. novembra. Tudi minulo in letošnje šolsko leto, kljub težkim razmeram zaradi epidemije koronavirusa prinaša nove samostojne strokovne izzive, ki jih dijaki skozi ideje, realizirane v izdelkih iz lesa, s spretnostjo in mojstrstvom ter s sinergijo oblikovanja pokažejo prav pri zaključnih izdelkih. Učitelji postanejo mentorji, dijaki sodelavci ter v tem skupnem naporu ustvarijo zaključne izdelke, na katere so vsi skupaj ponosni.

Tako so v poletnih mesecih, po koncu šolskega leta, predstavili zaključne izdelke na šoli, izbor izdelkov pa so pokazali tudi na razstavi v podjetju Adria-Mobil. Izdelki, ki so bili razstavljeni v avli upravne stavbe, so odražali vse pridobljeno znanje, kreativnost, nesporni talent in ambicije, ki jih imajo dijaki. Dijaki so s svojimi izdelki sodelovali tudi na razstavi v atriju knjižnice Mirana Jarca v Novem mestu, kjer je 11. novembra potekalo odprtje potujoče razstave Bivanje z lesom. Razstava gostuje po vsej Sloveniji in širi zavest o prednostih bivanja z lesom, kakovostni leseni gradnji in dizajnu iz lesa. Pri razstavi, ki jo pripravlja SLOWOODLIFE d. o. o. partnersko sodelujeta tudi SPIRIT Slovenija in Direktorat za lesarstvo na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo.

Ob dejstvu, da je bilo letošnje leto zaradi epidemije še toliko bolj zahtevno, pa si posebno pohvalo za trud in predajo novih znanj zaslužijo tudi mentorji, obrtniki in podjetniki pri izvedbi praktičnega usposabljanja.

Slavko Mirtič
Foto: SGLVŠ Novo mesto

Zaključek leta 2021 v ŠK GROŠ

S finančno obarvanim vikendom smo se Groševci poslovili od meseca novembra in z zagonom vstopamo v prazničen konec leta.

Mesec november smo v ŠK GROŠ zasnovali v podjetniškem stilu. Za ogrevanje v podjetniško tematiko je 26. novembra potekalo Finančno izobraževanje za mlade, na katerem so bile predstavljene osnove varčevanja, različne možnosti investicij ter stanovanjska in pokojninska problematika. Po osvojenih finančnih osnovah je čas za vstop v svet podjetništva. S tem namenom je bila 27. novembra organizirana izobraževalna okrogla miza: Mladi v podjetništvu: od hobija do podjetja. Na njem so svojo izkušnjo spopadanja s podjetništvom predstavili blogerka Katja Grudnik, lokalna podjetnica Nina Bajec in Gal Billa, avtor profila in knjige Redkobesečno. Za zaključek smo se odločili, da ponovno finančno pomagamo lokalnim študentom in dijakom, ki prihajajo iz socialno ogroženih družin ali pa se jim je zaradi trenutne zdravstvene situacije spremenila finančna stabilnost. Tako je med 22. 11 in 6. 12. potekal razpis za Groševe štipendije, pri katerih se ustreznim kandidatom iz območja Upravne enote Grosuplje podelijo enkratne štipendije.

V praznični december smo vstopili z željo, da nam razmere omogočijo organizacijo naših tradicionalnih zimskih dogodkov, med katere štejemo izlet po božično okrašenem mestu, pohod na Magdalensko goro in seveda smučanja. Seveda leta ne bomo zaključili brez svežih dogodkov. Groševi dijaki planirajo izvedbo bowlinga z dijaki, ki bo v prvi vrsti namenjen vsem srednje-

šolcem, da se pred zaključkom ocenjevanja malo sprostijo. Vse informacije o dogajanju v Grošu, projektih in ugodnostih še vedno

Podružnična šola v Temenici je bogatejša za defibrilator

Minulo jesen se je zgodila še ena zgodba, ki je pravzaprav dokaz tega, kako nepredvidljivo je življenje. Včasih se namreč zgodi, da tudi neprijetni trenutki rodijo kakšno lepo in plemenito dejanje. Eden takšnih primerov je donacija defibrilatorja za podružnično šolo v Temenici.

Zgodilo se je letos januarja, ko je v sosednji občini Trebnje, v Biču, zagorel proizvodni objekt podjetja Treves d. o. o. V podjetju so izdelovali izdelke za notranjo opremo avtomobilov, njihov glavni partner oz. naročnik pa je bil novomeški Revoz. Žal so bile posledice nesreče tako obsežne, da so se francoski lastniki podjetja odločili, da proizvodnje na lokaciji v Biču ne obnovijo. Tu bo sedaj menda stekla proizvodnja podjetja Adria, kar bo morda rešilo tudi socialno stisko nekdanjih zaposlenih v Trevesu. A prav žalostna usoda podjetja v naši sosesčini je bila razlog za novo pridobitev v Temenici. Podjetje Treves je namreč OŠ Ferda Vesela iz Šentvida pri Stični doniralo defibrilator, ki ga je šola namestila ob vhodu podružnične šole v Temenici. Ob prejeti donaciji je šola izrazila zahvalo, ki pravzaprav pove, kako pomembna je ta poteza podjetja: »Za defibrilator podjetja Treves smo res hvaležni, saj to ni majhna pridobitev. Življenja se lahko reši na različne načine. Največ pomenijo ravno prve minute, in še posebej uspešne so lahko, kadar je na voljo defibrilator. Konec koncev smo zaradi njega vsi malo varnejši, če do česa pride. In naši najmlajši učenci so res aktivni in razigrani, nesreča pa nikoli ne počiva. Kajpada si želimo, da nam ga nikoli ne bo treba uporabiti. Naj otroštvo vseh učencev naše šole ostaja razigrano in brezskrbno še naprej. Podjetju Treves pa se še enkrat iskreno zahvaljujemo za njihovo prispevek k naši večji varnosti.«

Matej Šteh

redno delimo z vami na naši spletni strani in socialnih omrežjih.

Želimo si, da se pred vstopom v novo leto srečamo še na kakšnem dogodku ter si v živo izrečeno praznične misli. Vsem želimo, da prihajajoče praznične dni preživite mirno, veselo in praznično. Novo leto pa naj bo zdravo,

srečno ter polno uspehov in novih priložnosti ter se vidimo na vseh zanimivih prihajajočih dogodkih. Srečno 2022!

I Facebook (GROŠ študentski klub)
I Instagram (@sk.gros) I spletna stran: www.klub-gros.si
Groševcu ni nikoli dolgčas!

Tjaša Bregar, ŠK GROŠ

0 avtorjih in knjigi »Naš Jurčič«

Pravkar izdana knjiga Naš Jurčič v Domoznanski zbirki občin Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobropolje avtorjev dr. Mihaela Glavana in Damjana Stepančiča pomeni poseben in bogat doprinos sicer zelo plodnemu ustvarjanju v Jurčičevem letu 2021. Ta monografija na izviren način predstavlja našega Jurčiča, njegovo življenjsko in ustvarjalno pot od njegovega rojstva do smrti ter njegov pomen za nas še dandanes. Avtor besedila dr. Mihael Glavan, odličen raziskovalec in poznavalec Josipa Jurčiča, je s posebno pretanjenostjo in študijoznostjo izbral citate in fragmente, ki zadevajo Jurčičovo delovanje, vanje vnesel humornost in sporočilnost njegovih literarnih likov, mnenja in kritike njegovih sopotnikov, dodal k temu svoje avtorsko razmišljanje in s tem ustvaril besedilo, ki tako mlademu bralcu kot tudi starejšim približa Jurčiča na izviren in hkrati razumljiv način. To branje pomeni »podložnik« v gnezdu, ki spodbudi bralca, da bo pokukal še naprej v globino Jurčičevega razmišljanja, ustvarjanja in delovanja.

Albert Einstein je ob neki priložnosti dejal: »Če stvari ne znaš razložiti preprosto, potem jih ne razumeš dovolj.«

Dr. Glavan je sledil temu sporočilu. Pisatelj, literarnega talenta, odličnega novinarja in človeka, muljavskega Jožka, razume »do dobrega« in je oblikoval vsebino dovolj preprosto, pa obenem zelo strokovno in poučno.

Knjiga je razdeljena v deset poglavij, ki kronološko sledijo življenjski poti Jurčiča in predstavljajo prelomna obdobja v njegovem bivanju, ustvarjanju in delovanju. V prvem delu zaživijo ljudje, ki so mlademu Jurčiču vzbujali domišljijo. Izjemno pomembno vlogo dedovega pripovedovanja v otroških letih razširi še na pogovore kmetov in Neže Rožmarinke, ki pri Obrščaku razpredajo svoje misli na iskrič način. Jurčič je bil rad med njimi in je te iskrič pridno zapisoval, saj izražajo bogastvo ljudskega izročila in šaljivosti. Te pogovore avtor spretno povezuje kot dialoge kasnejših Jurčičevih junakov v delih Deseti brat, Tihotapec in Cvet in sad. Uporabi starinske

besede tistega časa kot »adonkati, buzaroni, trogarji, odrajtovati franke ...«. V drugem delu dr. Glavan z izbiro pisem in objav pokaže vlogo Janežiča, pomembnega spodbujevalca takrat mladih pisateljev, še posebej pa nadobudnega Jurčiča, da je v celoti razvil svoj talent. Prepoznamo razpis Slovenskega glasnika in Jurčičev prvi veliki uspeh povesti Jurij Kozjak, ki ga je med slovenskim ljudstvom dvignil med zvezde. Tretji del avtor posveti pomenu poznanstva Jurčiča s Stritarjem, Levstikom ter ostalimi sopotniki in kritiki. Pisma in dialogi so vezani na kraje, kjer so tekli pogovori ali dogodki, ki so zaznamovali Jurčičovo delo pri nastajanju Desetega brata ali kritike, ki so vplivale na nadaljevanje njegovega ustvarjanja. Avtor na ilustrativen način popelje bralca v sobo pri Stritarju ali sobo slovenskega študentskega društva Sava na Dunaju, gostilniško sobo pri Obrščaku, v gostilniško sobo v Ljubljani, ki so jo nemškutarji označevali kot »slovenska narodna štala« ali skromno sobico na Dunaju, kjer se je Jurčič soočal z revščino.

Naslednji trije deli so posvečeni Jurčičevemu uredniškemu delu, njegovi prepoznavnosti in političnemu delovanju. S pomočjo kratkih notic, ki jih je avtor z izostrenim občutkom izbral, prepoznamo prizadevanja Jurčiča za dvig narodne zavesti, boj za zedinjeno Slovenijo in razvoj slovenske ideje. Izbor odlično prikaže Jurčičev pogumni, odločni in hkrati nekonfliktni značaj, ki ga je (za razliko od značaja prvega urednika Slovenskega naroda Antona Tomšiča) naredil izjemno priljubljenega in vplivnega. Iz člankov prepoznamo Jurčičovo goreče zavzemanje za narodni jezik in narodni obstanek ter vključujočo vlogo narodno zavodnih duhovnikov za kulturni boj. Jurčič je v teh prizadevanjih Slovence kulturno razvijal in povezoval! V zadnjih delih se avtor posveti Jurčičevi bolezni, skrbi prijateljev, zlasti dr. Vošnjaka za dostojno zdravljenje. Posebno poglavje avtor posveti narodovemu žalovanju ob Jurčičevi smrti. Iz žalnih izjav in objav prijateljev in sopotnikov začetimo, kako je bil Jurčič priljubljen med narodom in spoštovan tudi pri političnih na-

1. Muljava sredi 19. stoletja.

Muljava, Jurčičeva rojstna vas, je sredi devetnajstega stoletja Italije vsega obkroževala številna ristišča svetih – a kje so bile lesove, vse pa s čisto krmo in zaklani. Vsižari so bili revni, ko jere mliki vo do enega. Le Obrščak je bil nekaj trdnosti. Obrščakovi so franke in desetino in bera, če je bilo le za dve in mrtve magala, ob prvem času.

Začetek knjige prikazuje Muljavo ob Jurčičevem rojstvu

sprotnikih. Vsekakor pa je dr. Glavan še posebej slikovito predstavil veličastno slavo leta 1882 in takratne govorce Jurčiču v čast. Še danes budijo občudovanje in s spominsko ploščo obujajo trajen spomin na tisti dan. Avtor knjigo zaključuje z mislimi piscev o Jurčiču – Slodnjaka, Levca, Prijatelja in Kmecla, ki Jurčiča prikažejo s perspektive današnjega časa. S tem izrazi Jurčičevo brezčasnost in aktualnost.

Avtor slik akademski slikar Damjan Stepančič spoznava iz Glavanovih vrstic, kje se sporočila »bere med vrsticami«. Ta sporočila z izrazno močjo umetnika slikarja okrepi in bralcu na vizualen način utrdi v razumevanju dogodkov ali misli. Umetnikova interpretacija popelje bralca v svet domišljije Jurčiča ustvarjalca ali v delovno okolje Jurčiča urednika in novinarja. Ilustracije domišljijanskega sveta imajo v sebi nekaj mističnega, slike Jurčiča novinarja pa izraža na dokumentarističen način. Med tema dvema svetovoma avtor vpleta motiviko ljudskih poslikav.

Mističnost izražanja umetnika Stepančiča je izrazitejša v prvem delu knjige o Jurčičevi mladosti in druženju z Muljavci ter nastankom nje-

govih prvih literarnih del. Umetnik izrazi razvoj domišljijanskega sveta mladega Jožka kot po zraku letčega mladeniča, podobe na oblakih, skrinjo s coprnico, zlato ptico. Močno izraženo je tudi Jurčičevo druženje v gostilni kot osrednjemu delu dogajanja na vasi – s tolstim Obrščakom, opitim Dolefom, kmeti, s slikovitim doživljanjem pripovedi Krjavlja in prerokovanjem Neže mlademu Jurčiču.

Delo Jurčiča časnikarja in novinarja, ki predstavlja utrujajoči delovni vsakdan, avtor slik izraža na časniškarski način – črno belo oz. koloristično manj izrazito. Za avtorja je pomembna prepoznavnost Jurčiča in njegovih sopotnikov ter posameznega dogajanja. Tako so močnejše izpostavljene kraji, ki so Jurčiča pomembno zaznamovali – domača hiša, Wienek, družina na Dunaju, »slovenska narodna štala«, tabori, hiralnica. Avtor izrazno močno prikaže izjemne dogodke kot je veličasten Jurčičev pogreb in spremljanje množice k slovesnosti leta 1882 na Muljavi.

Med oba načina izražanja avtor Stepančič z posebnimi podobami pretanjeno prepleta tudi ljudsko izročilo. Slike so podobne izražanju ljudskih umetnikov na panjskih končnicah. Avtor poveže Jurčičeve povesti z ljudskim ohranjanjem izročila. Izrazito »panjske« so slike povesti Pripovedka o beli kači, Zakrpana Višnja Gora in raztrgani Žužemberk ter Kozlovska sodba v Višnji Gori. Avtor z enakim izrazom prikaže tudi usodne dogodke v Jurčičevem življenju – petelinja vrega,

Izraz navdušenega sporočila ob selitvi uredništva Slovenskega naroda v Ljubljano leta 1872

ki vozi Jurčiča k novemu znanju, pogrebci s krsto. S tem slikarskim izrazom avtor sporoča, da je Jurčič izšel iz preprostega okolja, ostal z narodom povezan do smrti in je del naše ljudske dediščine.

Vsekakor sta se v tej knjigi posrečeno združila dva umetnika in raziskovalca in nam pričarala svet Jurčiča na enostaven, fragmentiran in ilustrativen način. Knjiga prinaša zanimivo branje vsakomur, kot zanimiv strip, kot učno gradivo ali kot Jurčičev življenjepis. Vsak bo našel v tej monografiji kaj zanimivega, še neodkritega. Bralec se ob branju tega dela osebno sreča z Jurčičem in ga doživi na iskren in neposreden način. Knjigo priporočamo v branje in intimno doživetje z Jurčičem. Avtorjema vse čestitke za odlično opravljeno poslanstvo.

Danijel Zupančič

Ilustracije: Damijan Stepančič

Oblikovanje za knjižno izdajo:

Robert Kuhar

Krjavelj in omizje pri Obrščaku

S slavoloki so pozdravljali udeležence, ki so prihajali na Muljavo na slovesnost v spomin na Jurčiča, dobro leto po njegovi smrti

Razstavi sta zaokrožili iztekajoče se Jurčičevo leto

V Knjižnici Ivančna Gorica smo v tem mesecu odprli dve razstavi, Damijan Stepančič razstavlja stripovske ilustracije, objavljene v novi knjigi dr. Mihaela Glavana z naslovom Naš Jurčič, Maruša Pušnik pa kamišibaj ilustracije iz knjige Pripovedka o beli kači, ki jo je napisal Josip Jurčič. Obe razstavi sta nastali pod okriljem evropskega projekta Srečava se v knjižnici, ki ga izvajamo že drugo leto. Razstavi smo odprli v sklopu predstavitev navedenih knjig.

Damijan Stepančič je akademski slikar, ki deluje na področju mladinske knjižne ilustracije, ilustrira pa tudi za odrasle. Posveča se stripu in animaciji, likovno opremlja učbenike in priročnike, izdeluje lutke. Je prejemnik številnih nagrad in priznanj. Z avtorjem knjige Naš Jurčič dr. Mihaelom Glavanom sta izvrstno prepletla besede in ilustracije, ki na bralca doživeto popeljejo v Jurčičevo življenje in ustvarjanje. Kot je pojasnil Stepančič, je moral najprej temeljito prebrati tekst, saj je dr. Glavan znan po tem, da piše med vrsticami.

Maruša Pušnik je bibliotekarka, zaposlena v Knjižnici Ivančna Gorica, zadnjih pet let je tudi kamišibajkarka. Kamišibaj je posebna oblika pripovedovanja zgodb ob slikah. Kamišibajkar zgodbo pripoveduje s pomočjo lesnega odra, v katerem so ilustracije, te menja tako, da ponazarjajo dogajanje v zgodbi. Kamišibaj je nastal na Japonskem, v Sloveniji pa se je razširil pred osmimi leti. Pušnikova je doslej ustvarila 18 različnih kamišibajev, od tega štiri, ki so nastali na podlagi del Josipa Jurčiča: Pripovedko o beli kači, Jamo, po kateri se pride na oni svet, Krjavljevo zgodbo in Kozlovsko sodbo v Višnji Gori.

Razstavi bosta na ogled do konca januarja 2022.
 Knjižnica Ivančna Gorica

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj.
www.eu-skladi.si

Ilustracije Damijana Stepančiča bodo razstavljene do konca januarja.

V sklopu predstavitve knjige Naš Jurčič smo odprli razstavo ilustracij Damijana Stepančiča in avtorju besedila dr. Mihaelu Glavanu podelili naziv domoznanski ambasador Knjižnice Ivančna Gorica. Na fotografiji: Roman Rozina iz Knjižnice Ivančna Gorica, Damijan Stepančič in dr. Mihael Glavan.

Razstavo ilustracij Maruše Pušnik smo odprli po predstavitvi knjige Pripovedka o beli kači. Pušnikova je zbranim zaigrala istoimenski kamišibaj.

Razstava kamišibaj ilustracij je na ogled v pravljичni sobi Knjižnice Ivančna Gorica.

Pripovedka o beli kači po 160 letih v samostojni knjižni izdaji

Josip Jurčič je 15. decembra 1861, torej pred 160 leti, v literarni reviji Slovenski glasnik kot sedemnajstletnik objavil Pripovedko o beli kači, ki velja za njegovo prvo javno objavo. Na predvečer tega pomembnega jubileja smo v novi dvorani gasilskega doma na Muljavi predstavili Pripovedko o beli kači v prvi samostojni knjižni izdaji z ilustracijami naše bibliotekarke Maruše Pušnik in s spremno besedo literarne zgodovinarke in teoretikarke dr. Urške Perenič. Hkrati smo v sklopu projekta Srečava se v knjižnici odprli tudi razstavo kamišibaj ilustracij iz knjige, ki je do konca januarja na ogled v pravljичni sobi knjižnice v Ivančni Gorici. Knjigo smo v Jurčičevem letu izdali v sodelovanju z Občino Ivančna Gorica, Turističnim društvom Muljava in Krajevno skupnostjo Muljava. Kot je pojasnila vodja Knjižnice Ivančna Gorica Ksenija Medved in urednica knjige, je ideja za Jurčičevo leto in nastanek novih knjig pri njej in v kolektivu zorela že nekaj let nazaj, ko so spremljali Prešernovo, Cankarjevo, Vodnikovo leto, Zavod »Prijetno domače« in Občina Ivančna Gorica pa sta idejo predstavila na Ministrstvu za kulturo. Izrazila je zadovoljstvo, da se je to zgodilo, da smo se tako povezali in da je Jurčičevo leto dalo obilo novih knjig, filmov, risank, iger, razstav. Predstavila je tudi svoje uredniško delo, izpostavila izbiro formata, ki sledi slovenski zbirki »Čebelica«, izgled platnic je v lesu, bukev v besedilu je namreč simbol slovenske trdoživosti in izraz za knjige, spojne platnice v barvi diamanta iz krone bele kače, ki je simbol zmage nad zlom. Pripovedka je polna simbolov in arhetipov, k razmišljanju pa nam pomaga spremna beseda dr. Urške Perenič, ki se ji je jo zdelo pomembno vključiti v besedilo.

Dr. Urška Perenič, ki je pred kratkim izdala monografijo Josip Jurčič: Pripovednik svojega in našega časa, je poudarila, da je Josip Jurčič pomemben vseslovenski avtor in da mu pripada prvenstvo na več področjih. Je namreč avtor prvega slovenskega romana, prvega slovenskega zgodovinskega romana, prvega zgodovinskega romana v obliki feljtona, ustvaril je generativni vzorec turške povesti, Jurija Kozjaka. Pojasnila je, da je Jurčič meščanski avtor, ki odpira večno aktualna vprašanja. »Kamišibaj ilustracije so zelo primerne za Pripovedko o beli kači, saj je Pripovedka o beli kači nekaj, kar je Jurčič povzel po ljudskem izročilu, ki se je ohranjalo ustno, kamišibaj pa je umetnost (ustnega) pripovedovanja zgodb,« je komentirala zasnovo predstavljene knjige. Publiko je priznala, da ji kot srednješolki Deseti brat ni bil preveč všeč, kar se je kasneje, spremenilo, njeno najljubše Jurčičevo delo pa je Klostrski žolnir. Kot profesorica na fakulteti v svoja predavanja veliko vključuje Jurčiča in kot zanimivost je omenila, da so njeni študenti v tem letu morali prebrati vsa njegova dela.

Maruša Pušnik je publiko v muljavskem narečju odigrala kamišibaj Pripovedka o beli kači, v katerem je bilo mogoče videti vse ilustracije iz knjige. V uvodnem delu pogovora je predstavila kamišibaj in povedala, da je to pravzaprav namizno gledališče, oblika pripovedovanja zgodb ob slikah, ki izhaja z Japonske. V Slovenijo je prišel relativno pozno, leta 2013 sta ga pripeljala in razširila Igor Cvetko in Jelena Sitar iz Gledališča Zapik, pri njiju se je izobraževala tudi ona. »V japonščini 'kami' pomeni papir, 'šibaj' pa gledališče. Ilustracije so vložene v lesen oder, ki se imenuje butaj,« je podučila zbrane in dodala, da se pripovedovalec imenuje kamišibajkar. Doslej je ustvarila 18 kamišibajev, od tega štiri na podlagi del Josipa Jurčiča. Slišali smo, da je že izbrala naslednjo Jurčičevo pripovedko, ki jo bo prelila v kamišibaj. Katera bo to, ni hotela izdati. Sicer Pušnikova s kamišibaji obiskuje vrtce in šole, igra jih v knjižnici in na Jurčičevi domačiji v času organiziranega pohoda po Jurčičevi poti, letos se je udeležila festivala kamišibaj gledališča v Beli krajini in mednarodnega kamišibaj festivala Beli delfin v Piranu.

Predsednik KS Muljava Janez Drobnič je zbranim izrekel dobrodošlico, pomembnost Jurčiča in jezika je izpostavil podžupan Občine Ivančna Gorica Tomaž Smole. Predsednik Turističnega društva Muljava Gašper Erjavec je poudaril, da Muljava in tudi njihovo društvo živi z Jurčičem in da si želijo sodelovanja s širšo skupnostjo še naprej. Vsa dvorana je Maruši Pušnik čestitala za prvo knjigo, ki jo je ilustrirala, nekdanja in sedanja direktorica Mestne knjižnice Grosuplje Roža Kek in Urša Emeršič pa sta jo tudi nagovorili. Dogodek so glasbeno obarvale članice godalnega kvarteta Glasbene šole Grosuplje: Špela Janša (mentorica), Manca Boh, Klara Maver in Urša Hren.

Obiskovalci so po predstavitvi poleg knjige prejeli tudi Jurčičeve kroglice in svinčnike, ki jih je podaril Zavod Prijetno domače. Knjiga je naprodaj po simbolični ceni 10 evrov v Knjižnici Ivančna Gorica.

Janja Ambrožič, Knjižnica Ivančna Gorica
 Foto: Gašper Stopar

S simpozija o Josipu Jurčiču v Cankarjevem domu

Ob predlogu za Jurčičevo leto si zagotovo nihče ni predstavljal, kako bo le-to odmevalo v slovenskem prostoru. Ob sedmih knjigah, ki so ali še bodo izšle, risanki, dokumentarnem filmu, televizijskih prispevkih, okroglih mizah, predstavah, razstavah itd., je oktobra potekal tudi strokovni simpozij v Cankarjevem domu. Profesorji z različnih oddelkov Filozofske fakultete in kolegi od drugod so pripravili razprave o Jurčiču z različnih vidikov. Denimo, kako je Kozlovska sodba v Višnji Gori iz satire za odrasle postala otroška literatura, koliko so Jurčičeva dela moralizatorska, kakšne ideje je Jurčič zagovarjal kot novinar ipd.

Dogodek sta obiskali tudi predstavnici Knjižnice Ivančna Gorica in Javnega zavoda za kulturo in turizem Prijetno domače Ivančna Gorica. Občini Ivančna Gorica so strokovnjaki izrazili zahvalo, ker smo jih z Jurčičevim letom spodbudili k odkrivanju tako zanimive osebnosti. Naslov simpozija je bil »Desetič brat« in je vabil razpravljavce ter vse nas, da Jurčiča spet in vedno znova vzamemo v roke in ga bremo pozorno, desetič ali mogoče tudi enajstič. In kakšni so bili poudarki zanimive razprave strokovnjakov, ki so to tudi storili? Urška Perenič, slovenistka s Filozof-

ske fakultete (ki bo v kratkem izdala tudi znanstveno študijo o Jurčiču), je v razpravi na temo Kozlovske sodbe v Višnji Gori, kljub temu da je besedilo na neki točki »postalo branje za otroke«, z interpretiranjem teksta dokazovala, kako jasen je bil Jurčič v nameri, da s svojo satiro nastavi resno ogledalo drhali, nekulturnemu občestvu in problematičnim pojavom v družbi. Ker je sporočilo tako univerzalno, je bila odločitev za prevajanje v različne jezike tako pomembna, a ne smemo pozabiti, da je Jurčič s prstom v prvi vrsti pokazal prav na nepotreben razkol in značaj Slovencev. K branju spet vabljeni tudi odrasli, ki jim je delo namenjeno.

Miran Hladnik se je na vprašanje pomena Josipa Jurčiča za slovenski prostor odzval zgolj s preštevanjem pojavljanja oz. omemb Jurčičevega imena, potrdil Kmeclovo oz. Slodnjakovo tezo, da je Jurčič prav lahko za prozo to, kar je za poezijo Prešeren, a mogoče še bolj za novinarstvo. Poleg števil, ki kažejo na to, je vsekakor nesporno, da je v literaturi in tudi novinarstvu še veliko drugih »dokazov« oz. nespornih dejstev o veličini rojaka.

Do tega je prišla tudi Monika Kalin Golob z ljubljanske Fakultete za družbene vede, ki se je časopisu Slovenski narod in razvoju novi-

narskega stila posvečala že v okviru svojega doktorata. Izpostavila je zmožnost nekoga, ki je bil literat in politik, da je znal ustvariti in »izumiti« tudi novinarski jezik. Ko je časopis spremenil v dnevnik, je sam vsak dan napisal štiri do pet časopisnih strani. Pri tem je urejal novice, ki so prispele po pošti, povzemal članke iz tujih časopisov, komentiral, se udeleževal dogodkov, pisal sam. Jezik je nastajal v naglici, vemo, da se je tudi zato zatekal v hrvaške izraze. Zelo je vplival na razvoj jezika, novinarskega stila. Navsezadnje Jurčičeva nagrada za novinarske dosežke ni nekaj naključnega.

Zgodovinarica Irena Selišnik je naslovila Jurčičeva stališča do panslavizma in Jugoslovanstva. Stališča je oblikoval predvsem v času študija na Dunaju v okviru študentskih društev, omizij in t. i. mladostovencev. Mladostovenska ideologija je bila za Zedinjeno Slovenijo. Močan pritisk germanizacije je pri njem sprožil jugoslovanstvo in slovanstvo. Rek, ki je veljal, je bil: »Bolje Rus, nego Prus.« Treba je poudariti, da tega vseeno ne bi pustil za ceno jezika! Imel je še en moto, in sicer, da ne smemo polovičiti. Ne nemščine, ne srbohrvaščine ni in ne bi sprejel kot skupni jezik! Lahko rečemo, da je Jurčič močno vplival na obstoj narodove identitete.

Ivana Latković s Filozofske fakultete v Zagrebu nas je opozorila na mnoge podobnosti z njihovim književnikom Šenoo, na oba je močno vplival Walter Scott, Aleksander Bjelčević je Jurčičevo pisanje analiziral v smislu moraliziranja, klasičen oz. navaden moralizator ni bil.

Marko Stabej pa je kot jezikoslovec k Jurčiču pristopil z vidika razvoja jezika. Na začetku nam je za primerjavo bral odlomek iz Cankarja in Jurčiča ter postavil trditev, da se nič ne razvije iz nič, torej, da jezik ni izoliran od življenja in najrazličnejših vplivov. Presenečen je bil, da Jurčič

ni uvrščen v moderno. Strinjal se je s Kmeclom, da je Jurčič »izumil« salonsko slovenščino, meščansko govorico v svojih delih. Čeprav si je izpisoval vse iz ljudske zakladnice, pa je, po drugi strani tudi študiral, učil slovenščine gosposko Ottovo ipd. In zakaj brati desetič denimo v šoli? Zaključna misel razpravljavca je bila, da zato, da si vsi, predvsem mladina, vgradimo različice slovenščine vase, saj vse to smo mi, naša identiteta. Brati bi morali ob razlagi izrazov, pri čemer imajo seveda veliko vlogo - profesorji.

Ksenija Medved

Jurčičevo leto spodbuja raznovrstno književno ustvarjanje

Izid zbornika o krajevni zgodovini Zagradca in otroške slikanice o Krki

Iztekajoče se leto je bilo v naši občini zaznamovano s praznovanjem Jurčičevega leta, ki je prineslo tudi plodovito literarno ustvarjanje različnih oblik, tako strokovnih kot poljubnih. Med domačimi knjigami, ki so v tem letu ugledale luč sveta, pa velja omeniti tudi zbornik o krajevni zgodovini Zagradca z naslovom Fužina in Zagradec skozi čas in spomine ter otroško slikanico Škrat Ivan in princesa Ivanka odkrivata

zaklade na Krki.

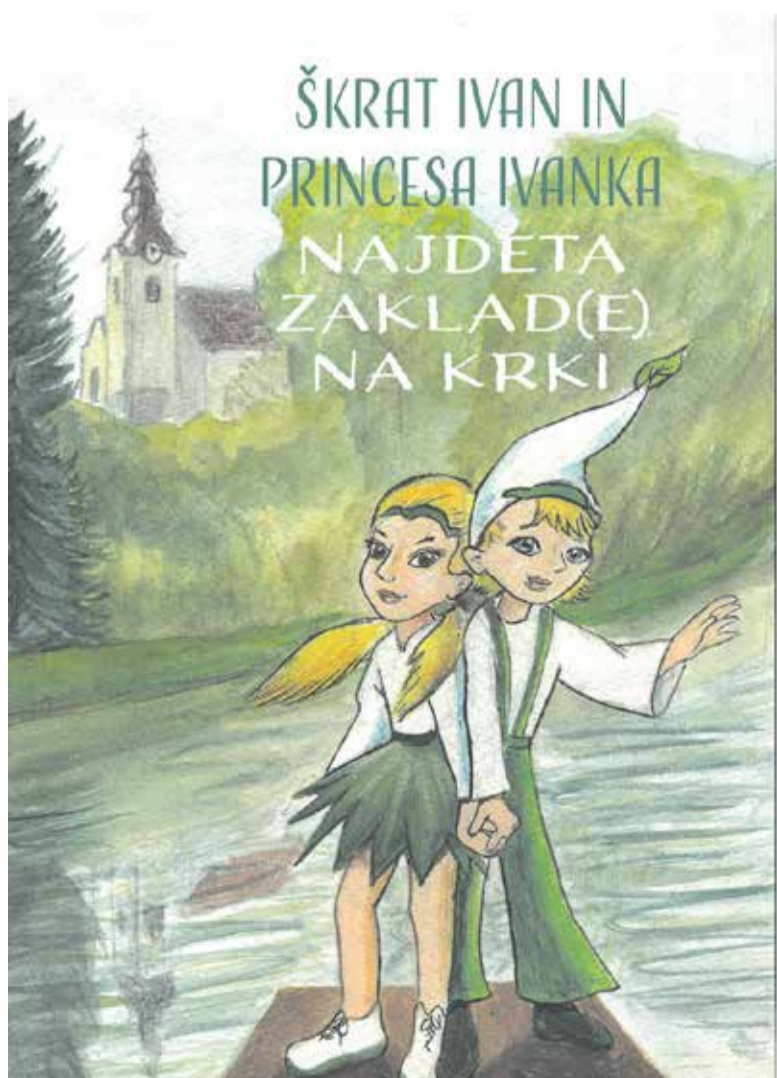
Ivan Janez Rošelj je svoje dolgoletno raziskovanje krajevne zgodovine in ohranjanje številnih zapisanih virov o domačem kraju po večletnih prizadevanjih strnil v knjižno obliko. Zbornik Fužina in Zagradec skozi čas in spomine je letos poleti izšel pod okriljem Kulturnega društva Zagradec. V njem je avtor zbral in popisal zgodovino Zagradca, pri čemer je zlasti po-

drobna kronika krajevnega dogajanja v 20. stoletju. Avtor je veliko črpal iz lastnih spominov, zapisov in fotografskega in dokumentarnega gradiva, velja pa poudariti, da je bil tudi sam dolga leta vključen v javno, kulturno, gospodarsko in društveno dogajanje kraja in ga kot tak dobro pozna. Tudi zato se čez njegove zapise in spomine čuti njegov osebni odnos, včasih tudi kritičen, do obravnavane teme. Vsekakor pa je knjiga dobrodošlo domoznansko delo, s pomočjo katerega bo ostal marsikateri drobec iz zagraške zgodovine zapisan in trajno ohranjen. In nenazadnje preko tega zbornika spoznavamo utrip življenja v tem delu naše občine tudi drugi.

O zanimivostih sosednje Krke pa govori slikanica Škrat Ivan in princesa Ivanka raziskujeta zaklade na Krki, avtorice Dragice Šteh. Slikanica je izšla kot del širšega projekta oz. zbirke slikanic, s katerimi želi avtorica spodbuditi k odkrivanju in spoznavanju naših naravnih lepot in bogate kulturne dediščine med najmlajšimi. Razumemo jo lahko kot turistični vodnik po naši občini za otroke. Glavna junaka, ki se podajata na raziskovanje naših kulturno-zgodovinskih znamenitosti in druge ponudbe sta namreč škrat Ivan in princesa Ivanka, ki sta svoje ime dobila po Ivančni Gorici. V prvi slikanici, ki jo je leta 2018 izdal Zavod Prijetno domače sta škrat Ivan in princesa Ivanka predstavila začetek iskanja zakladov v deželi Prijetno domače oz. občini Ivančna Gorica. Tokratna slikanica pa ju je najprej popeljala na Krko in njeno okolico. Slikanico je likovno opremila likovna pedagoginja Anka Švigelj Koželj, ki je tako kot

avtorica poklicno vpeta v pedagoško delo v naši občini. Izdajo slikanice, ki je izšla v samozaložbi, je podprla Krajevna skupnost Krka, ki je slikanico razdelila po vseh gospodinjstvih v KS Krka, izid pa so podprli še Občina Ivančna Gorica, Zavod Prijetno domače, KD Krka, TD Krka, ČD Krka-Zagradec in donatorji. Škrat Ivan in princesa Ivanka pa že napovedujeta iskanje zakladov tudi drugod po občini Ivančna Gorica.

Matej Šteh

Zaključek domoznanske bralne značke 2021

V knjižnici smo do konca pripeljali projekt Beremo domače, ki je bil letos v znamenje jubilejnega Jurčičevega leta. Tudi to sezono smo ga pripravili tako za otroke in mladino ter odrasle. Še posebej spodbujamo družinsko branje: knjige s seznama prebere vsaj eden od odraslih in eden od otrok. Tako je letos bralno značko zaključilo 41 bralcev, in sicer 28 odraslih in 13 otrok, pri čemer je pri družinskem Beremo domače so-

delovalo 19 bralcev, kar nas gotovo lahko veseli.

Ob zapisanem je prav, da predstavimo tudi izstopajoče dosežke bralcev. Prva sta bralno značko opravila ga. Tanja Hartman in njen sin Taj Hartman, ki je prejel posebno priznanje za zavzeto sodelovanje zadnji dve leti. Taj je tako poseben zgled mladim bralcem tudi pri branju domoznanskih knjig. Posebno priznanje je prejel tudi g. Miha Plevnik, ki je

lani prebral petkrat več knjig, kot jih je bilo predpisanih, letos pa trikrat več. Vsem pa čestitamo za opravljeno Beremo domače, saj so ti bralci pravi ambasadorji branja domačih knjig in širitelji zavesti o tem, kakšne kulturne zaklade hrani naša občina. Bralci so prejeli priznanja in knjižne nagrade: novo domoznansko knjigo Naš Jurčič izpod peresa Mihaela Glavana, ilustracije pa je prispeval Damijan Stepančič. Podarili smo

tudi Sivčevo knjigo o Jurčiču Prvi pomladni cvet in delo Sabine Koželj Horvat Deseta dežela: za slednji se zahvaljujemo Javnemu zavodu Prijetno domače.

Ker zaradi razmer s koronavirusom nismo mogli pripraviti uradnega zaključka za toliko ljudi v živo, so bralci posamezno prevzeli knjižne nagrade in priznanja v knjižnici.

Ob zaključku bralne značke podeljujemo priznanje domoznanski

ambasador Knjižnice Ivančne gorice za posebne dosežke na domoznanskem področju, tudi za domoznansko sodelovanje s knjižnico. Lani sta to priznanje prejela Tone Drab in Tjajana Kordiš, letos pa je prejemnik dr. Mihael Glavan.

Novo sezono Beremo domače bomo začeli s februarjem 2022, do takrat pa vam želimo veliko dobrih domačih knjig.

Roman Rozina, Knjižnica Ivančna Gorica

Družina Jereb, največ bralcev pri Beremo domače v ožji družini

Taj in Tanja Hartman – prva sta opravila Beremo domače

Ota Trontelj, najmlajša bralka pri Beremo domače (6 let)

Taj Hartman, dobitnik posebnega bralnega priznanja za zavzetost

Z glasbo v leto 2022!

Učenci in učitelji Glasbene šole Grosuplje se od starega leta poslavljamo z nastopi. Letošnji so nekaj posebnega, saj veliko otrok nastopa prvič, odkar obiskujejo glasbeno šolo. »Klic glasbenika je nastopanje in res težko smo čakali koncerte. Kljub omejitvam ali prav zaradi njih je bilo pri učencih čutiti veliko željo po igranju pred občinstvom. Prešerno vzdušje, ki smo se ga nalezli vsi v dvorani, je težko opisati. Žal smo morali zavrniti veliko obiskovalcev, ki so koncerte prav tako težko pričakovali. Glasbeno poslanstvo z nastopanjem bomo nadaljevali ob vsaki ponujeni priložnosti,« je po nastopu dejal učitelj Robert Petrič.

Nastop družine Hartman

Filip Smrečnik, klarinet

Eden najbolj obiskanih koncertov je vsako leto nastop družin, kjer muzicirajo bratje in sestre, otroci in starši, vedno se najde tudi kak pogumen dedek, ki zaigra skupaj s svojimi vnuki. Navdušeno občinstvo je tokrat priložilo glasbenemu popotovanju od renesanse in romantike do sodobne filmske, jazz in zabavne glasbe. Koncert je bil letos še posebej prikupen in je vzbudil v poslušalstvu že kar malo pozabljene pozitivne občutke in energijo.

Učenci in učitelji Glasbene šole Grosuplje si želimo, da nas tudi v prihajajočem letu povezuje dobra glasba in ljubezen do skupnega ustvarjanja.

Voščimo vam vesele in iskrive praznike ter srečno, ustvarjalno in glasbe polno leto 2022!

Za Glasbeno šolo Grosuplje pripravila Nina Kaufman
[foto: arhiv šole]

Kratke iz knjižnice

Knjižnica Ivančna Gorica
Ul. II. Grupe odredov 17
1295 Ivančna Gorica
01/78 78 121, 01/78 69 802, 051 236 436
sikivancna@gro.sik.si, www.gro.sik.si
FB Knjižnica Ivančna Gorica
031 707 978
Biblos

NA ZADNJEM SREČANJU BRALNEGA KLUBA »KRANJSKA ČBELICA« smo obravnavale pomenljivo knjigo »Islandski triptih« avtorja Huberta Klimka – Dobrzanieckia. Še enkrat se je pokazalo, kakšno moč ima beseda. V dveh urah, ki smo jih namenile srečanju, smo doživele od smeha do solz, od odpora do knjige do oboževanja.

ISLANDSKI TRIPTIH - gre za genialno besedilo, ki govori o življenju, o preizkušnjah na izredno surov, hkrati pa razumevajoč, človeški način. Na izredno subtilen način spregovori o ne/solidarnosti in ne/sočutju med ljudmi, o vsem, kar smo DOLŽNI prenesti na naslednjo generacijo. Zato berimo, vadimo pozornost in to prenesimo v naš vsakdan. Zasloni pozornost in možgane uničujejo, berimo analogno.

KNJIŽNICA JE PREDSTAVILA SVOJI DVE KNJIGI, povezani z Jurčičem. Tako smo na slavnosten način zaključili Jurčičevo leto. Prva knjiga nosi naslov Naš Jurčič, napisal jo je častni občan Mihael Glavan, druga je izšla na 160. obletnico prve objavljene Pripovedke o beli kači. Ilustrirala jo je naša sodelavka, Maruša Pušnik. O obeh dogodkih v Klasju poročamo tudi obširneje. Knjige lahko kupite ob obisku knjižnice za pultom, ob tem pa tudi ogledate razstavi ilustracij iz obeh knjig. VABLJENI!

SVETA NOČ, BLAŽENA NOČ je naslov najlepše božične pesmi, pa tudi naslov slikanice, ki jo je naš kolektiv ob ilustracijah uprizoril za širšo javnost v sodelovanju z Muzejem krščanstva na Slovenskem iz Stične. Na ogled bo spet v božičnem času, od 20. do 26. decembra na FB Knjižnica Ivančna Gorica.

SLEDITE NAPOVEDNIKU IN DOGAJANJEM NA FB KNJIŽNICA IVANČNA GORICA. Platfome na spletu uporabljamo izključno tako, da mi izkoristimo njih in ne one nas. Vabimo različne ciljne skupine, vabimo k sodelovanju in seveda – k branju.

NA IZPOSOJI SE ŽE ČUTI PRAZNIČNI UTRIP. Letošnje letoletne kazalke so opremljene z likovnimi motivi domačinke Damijane Bijek, nove knjige z letoletnih sejmov pospešeno vpisujemo, opremljamo z nalepkami in dajemo na polico z novostmi, še vedno obiskujemo šole in vrtce s knjižno in knjižnično vzgojo, obdarujemo s palčki Bralčki, načrtujemo leto 2022.

Kmalu se bo vse umirilo in med nami bo ostala tišina ali pa – beseda. Naj bo izbrana in naj poboža tvojega bližnjega. Srečno!

Ksenija Medved

Knjižničarke, ki so sodelovale v radijski igri »Sveta noč, blažena noč« z leve proti desni: Anita Globokar, Janja Ambrožič, Petra Volkar (spodaj), Ksenija Medved (zgoraj), Maruša Pušnik in Anja Svöljšak.

Novo življenje - koncert glasbene skupine Amabile

V soboto, 23. 10. 2021, so se v ambruškem kulturnem domu ponovno prepletale čudovite melodije. Deležni smo bili izjemnega glasbenega večera Glasbene skupine Amabile, ki deluje pod okriljem Kulturnega društva Ambrus. Dekleta so v domačo dvorano privabile številne obiskovalce od blizu in daleč ter nas s svojim nastopom ponovno ponesle v drug prostor in čas.

Glasbene vezi v skupino Amabile združujejo sestre Manco Hočevar in Moniko Tekavčič ter sestre Niko in Polono Škoda. So dekleta z izjemnim pevskim talentom, ki se s svojo ljubeznijo do glasbe dotaknejo prav vsakega poslušalca. Prav to moč glasbe, prijateljstva in ljubezni

je bilo čutiti tudi na njihovem petem koncertu, s katerim so obeležile svoje petletno delovanje. Kot so povedala dekleta, so z letošnjim koncertom, ki je nosil naslov Novo življenje, želela ljudi opomniti, da je življenje kljub mnogim nepredvidljivim dogodkom v zadnjih dveh letih vseeno zelo lepo, samo videti moramo s pravimi očmi in kdaj v slabem najti dobro. V tem čudovitem večeru smo lahko prisluhnili kar štirim avtorskim pesmim glasbene skupine ter dvema prav posebnima skladbama, ki sta ju zanje napisala skladatelj Andrej Makor in Matej Kastelic. Na odru pa dekleta niso stala sama. K sodelovanju so povabile posebne glasbene goste,

rock skupino Imset. Prav poseben čar pa so večeru dodale besede Dragice Šteh, ki je povezovala preplet pesmi.

Dekleta so se s srčno zapetimi pesmimi, lepimi besedami in iskrenimi nasmehi dotaknile prav vseh obiskovalcev in nas spravile na noge. Čisto na koncu pa so nam znova pokazale, kako velika je moč glasbe. Vsi skupaj smo namreč zapeli pesem Ljubezni dan. V trenutku je dvorano preplavilo posebno vzdušje. Vzdušje, ki te prevzame, ob katerem odmisliš na vse skrbi in ti vsakič znova pove, da je svet zares čudovit.

Tanja Škufca, KD Ambrus

V Kulturnem društvu Vidovo petje ni utihnilo

Kljub zapleteni zdravstveni situaciji v moškem in ženskem pevskem zboru KD Vidovo še vedno pojemo. Seveda z upoštevanjem priporočil NIJZ, kar pa je na trenutek izziv.

Tako smo poleg drugega moški izpeljali tudi letni koncert, ki smo ga sprva morali prestaviti, ker se je ravno takrat situacija glede covid-19 precej poslabšala. Čez nekaj tednov, ko se je krivulja okužb že obrnila navzdol, smo koncert izvedli, vendar brez dodatne reklame in tako zmanjšali morebitno širjenje virusa. Tudi v tem primeru pa smo se seveda strogo držali navodil, ki trenutno veljajo.

Ženski pevski zbor pa poleg nastopov načrtuje v decembru izvesti letni koncert z božično tematiko.

Skupaj pa si želimo izvesti tudi božični program po cerkvah, na različnih lokacijah, in upajmo, da se bo situacija izboljševala še naprej, ter, da bo vse te pevske načrte mogoče izvesti.

Ob tej priložnosti pa naj vam prenesemo tudi praznično voščilo celotnega Kulturnega društva Vidovo:

**KULTURNO DRUŠTVO VIDOVO
 VAM OB PRIHAJAJOČIH PRAZNIKIH ŽELI VELIKO
 VESELJA, OBILO KULTURNIH UŽITKOV IN VSE
 DOBRO V LETU 2022!**

Boris Sadar v imenu moškega in ženskega pevskega zbora KD Vidovo

Letni koncert MPZ DOB – tokrat malo drugače

Ko listje odpade z dreves in se jesen počasi preveša v zimo, je običajno čas, ko nam pevci Moškega pevskega zbora Dob pod vodstvom Žige Jernejčiča pripravijo en lep, pevsko obarvan večer. Zadnje dve leti živimo v posebnih, zahtevnih časih, ki nam jih narekuje epidemija koronavirusa. Zaradi omejitev, ki jih obvladovanje situacije zahteva, pevci v preteklem letu niso imeli letnega koncerta. V duhu časa, ki ga živimo, pa so pripravili tudi letošnji koncert in sicer za ogled preko spleta, saj epidemiološke razmere koncerta v živo, žal ne dopuščajo. Kljub temu upamo, da boste ob ogledu koncerta preživeli nekaj prijetnih trenutkov.

Pevci so se z izborom pesmi želeli ozreti v preteklost, sedanost, še posebno pa z optimizmom zrejo v

prihodnost, zato so letošnji koncert poimenovali »Z mano se ozri«. Petje pevce Moškega pevskega zbora Dob tudi v teh posebnih časih povezuje in osrečuje. S petjem gojijo

in vzdržujejo vez medsebojnega prijateljstva, ki ima v teh časih še poseben pomen.

Melita Hočevar Bregar

Naj niti povezujejo Slovenijo

Kvačkarice Slovenije so združile svoje spretnosti, magične kvačke in preje ter kreirajo največji slovenski kvačkarski izziv. Zadale so si cilj, da bo 211 kvačkaric in 1 kvačkar skvačkalo vseh 212 grbov naših slovenskih občin. Tudi v naši občini so kvačkarice, ki pa so bile žal prepozne, da bi skvačkale grb občine Ivančna Gorica.

Na mojo pobudo se je kvačkarskemu izzivu pridružila tudi naša članica Kulturnega športnega društva Dob Vera Hribar. Najprej je malo oklevala, potem pa se je le prijavila. Vera je vztrajna, natančna in zelo spretna v kvačkanju, kar je prvi pogoj za tak izziv. Čez njene roke in kvačko je šlo že več kilometrov preje, ki se je spremenila v čudovite izdelke. Tudi na delavnicah je članice navdušila s kvačkanjem. V izdelavo je dobila grb občine Vodice. Vsi grbi so izdelani s tehniko c2c, s katero pa se je Vera prvič srečala. Potrebno je bilo veliko vaje, da je izpilila tehniko. Da, večkrat je razdirala in ponovno začela in ustvarila kar nekaj prečudovitih odevic in drugih izdelkov te tehnike. Kvačkarice so bile razdeljene v 12 regij in so imele občasna srečanja, da so druga drugi pomagale, če so se »zakvačkale«. Na regijskih srečanjih so jih obiskali tudi tamkajšnji župani. V juniju je kvačkarice sprejel tudi predsednik

Vera Hribar je za izdelavo grba občine Vodice porabila 94 ur kvačkanja

države Borut Pahor, ki je častni pokrovitelj tega dogodka. Po tem dogodku pa se je za Vero začelo prav zares. V roke je dobila prejo in navodila na A4 formatu, v 187 vrsticah, na 7 straneh. Za grb občine Vodice velikosti 160 cm X 135 cm je nakvačkala štiri različne barve, skupaj 9270 kvadratov, za to porabila 4500 metrov Ruby preje in 94 ur kvačkanja. S tem je pridobila novo znanje in s ponosom pokaže izdelek. Ponosni smo tudi v društvu, saj je delo opravila z odliko.

Projekt Slovenija kvačka gre proti koncu. Začel se je 15. septembra in se konča 26. decembra, tako bo skvačkanih vseh 212 grbov slovenskih občin, porabljenih bo 530 kg

preje in 21200 ur kvačkanja. Vsi izdelani grbi bodo na koncu projekta razstavljeni, nato pa naj bi jih občine odkupile. Vse te vaje, srečanja in ure in ure kvačkanja pa seveda niso zaman. Če kvačkaricam in kvačkarju projekt uspe, se bodo vpisali v Guinnessovo knjigo rekordov.

Kvačkanje je krasna odvisnost od preje in kvačke, hkrati pa da možnost našim dragim, da pridejo do besede, ker je to edini čas v dnevu, ko smo tiho in jih pustimo pri miru. S temi besedami pa vam članice in člani društva želimo, da si vsak zase in skupaj skvačkamo boljši jutri in najlepše leto 2022.

Renata Čebular,
 Kulturno društvo Dob

27 let občinske lige v malem nogometu oz. futsalu

Prvaki v vseh letih obstoja naše občine oz. občinske futsal lige:

1995: Ambrus (vodja ekipe Jože Hočevar)
 1996: Bife Škorc Iv. Gorica (vodja ekipe Robi Škorc) – naj strelec lige Niko Anžlovar
 1997: Bife pri Matjažu Ambrus (vodja ekipe Emil Bradač)
 1998: Mizarstvo Trunkelj Krka (vodja ekipe Jože Mišmaš)
 1999: Dixi Stična (vodja ekipe Gregor Arko)
 2000: Mladost Astlak (vodja ekipe Nisvet Ibričić)
 2001: Mladost Astlak (vodja ekipe Nisvet Ibričić)
 2002: The Prince pub (vodja ekipe Robert Šušteršič)
 2003: KMN Bomax (vodja ekipe Rudi Gruenbacher)
 2004: Dixi (vodja ekipe Gregor Arko)
 2005: Cenovni upornik (vodja ekipe Aleš Černivec)
 2006: Mizarstvo Trunkelj Krka (vodja ekipe Jože Mišmaš)
 2007: Mizarstvo Trunkelj Krka (vodja ekipe Jože Mišmaš) - naj strelec lige Jernej Hočevar – Nejko
 2008: Mizarstvo Trunkelj Krka (vodja ekipe Jože Mišmaš)- naj strelec lige: Danijel Glavič
 2009: Delta new wave (vodja ekipe Izidor Motnikar)- naj strelec lige Kristijan Čož
 2010: Mizarstvo Trunkelj Krka (vodja ekipe Jože Mišmaš)- naj strelec lige Tadej Jankovič
 2011: Mizarstvo Trunkelj Krka (vodja ekipe Jože Mišmaš)- naj strelec lige Kristijan Čož
 2012: Tyson team (vodja ekipe Gregor Arko) - naj strelec lige Kristijan Čož
 2013: Tyson team Gačnik šport (vodja ekipe Gregor Arko)- naj strelec lige Kristijan Čož
 2014: Tyson team Gačnik šport (vodja ekipe Jože Gačnik)- naj strelec lige Kristijan Čož
 2015: VIP športni studio (vodja ekipe Jože Gačnik)- naj strelec lige Kristijan Čož
 2016: VIP športni studio (vodja ekipe Jože Gačnik)- naj strelec lige Kristijan Čož
 2017: VIP športni studio (vodja ekipe Jože Gačnik)- naj strelec lige Kristijan Čož
 2018: Picerija pub Sonček (vodja ekipe Jože Gačnik)- naj strelec lige Kristijan Čož
 2019: FC Iv. Gorica VIP šp. studio (vodja ekipe Jože Gačnik)- naj strelec lige Kristijan Čož
 2020: FC Iv. Gorica VIP šp. studio (vodja ekipe Jože Gačnik)- naj strelec lige Andrej Ružič
 2021: FC Iv. Gorica VIP šp. studio (vodja ekipe Jože Gačnik)- naj strelec lige Miha Mlakar

Našo zelo uspešno ligo, v kateri se je v teh letih preizkusilo blizu 1000 različnih fantov, večinoma iz naše občine, sta vendarle zelo zaznamovala brata Robert in Jože Gačnik. Moža, ki sta v tem športu resnično veliko dosegla in nedvomno dvignila njegovo popularnost v naših krajih. Zanimiv je podatek, da sta sodelovala že v prvi izvedbi naše lige, leta 1995. Z ekipo ŠD Krka Mizarstvo Trunkelj sta tedaj osvojila 2. mesto. Od takrat pa do letos, sta s svojo ekipo že 17-krat osvojila naslov občinskega prvaka, od leta 2010 do letos sta prvaka nepretrgoma.

Lige seveda nista zaznamovala le onadva, veliko je bilo fantov, ki so v njej pustili velik pečat, med njimi je gotovo tudi 10-kratni najboljši strelec lige Kristijan Čož in še mnogi drugi.

Še več zanimivih podatkov o zgodovini lige bo v kratkem zapisano tudi na spletni strani Zveze športnih organizacij Ivančna Gorica pod zavihkom zgodovina občinske futsal lige.

Simon Bregar

Letošnji prvaki FC Ivančna Gorica VIP športni Studio: Kristijan Čož, Andrej Ružič, Jani Hočevar, Robi Glavan, Tomaž Knep, Igor Koščak, Robert Medved (manjka na fotografiji), Robert Potokar, Jože Gačnik in Robert Gačnik

V Strelski družini Sonja Vesel iz Ivančne Gorice zavel nov veter

V naši občini imamo veliko različnih športnih klubov in društev. Strelska družina Sonja Vesel je društvo z dolgoletno tradicijo, ki deluje prav v središču naše občine, na ivanškem hribu oz. nad barom The Prince pub, kjer poleg strelske kočice obstaja tudi balinišče. Balinarska sekcija je poleg strelske sekcije sestavni del društva oz. Strelske družine Sonja Vesel.

Pred kratkim je v društvu potekala skupščina. Na čelo društva so prišli novi, mladi obrazi, ki bodo ob podpori nekaterih prekaljenih mož prav gotovo prinesli novo, svežo energijo. Treba je omeniti, da so v društvu začeli krepiti odnose z ostalimi sorodnimi društvi v sosesčini. Tako so letos prav na pobudo članov SD Sonja Vesel osnovali lokalno strelsko ligo, v katero so vključena še strelska društva iz Višnje Gore, Šentvida

pri Stični in iz Šmartnega/Litija. Liga je potekala tako, da je bilo vsako društvo enkrat gostitelj lige. Strelci so tekmovali v treh disciplinah: - s puško malega kalibra t. i. »odprti merki« na 100 metrov; - s puško malega kalibra »optika- daljnogled« prav tako na 100 metrov; - s pištolo malega kalibra na 25 metrov. Prvi dve disciplini sta zelo zahtevni, saj je za dobro streljanje treba precej dobro »začutiti« in obvladati vremenske razmere (predvsem veter). Ob koncu ligaškega tekmovanja je skupno 1. mesto zasedla prav ekipa strelcev SD Sonja Vesel. Skupno se je lokalne lige udeležilo okrog 30 tekmovalcev. Liga se bo naslednje leto nadaljevala, načrti udeleženihih društev pa so, da se le-ta razširi na več krogov.

Sicer se je v društvu začelo pospešeno delati z mladimi. Trenutno

imajo 10-12 mladih strelcev, ki tekmujejo z zračno puško v regijskih ligah, eden od njih pa prav tako z zračno puško nastopa v državni mladinski ligi. Seveda si v društvu želijo čim več mladih. V ta namen poteka vpis novih članov, ki so zelo lepo vabljeni. Vpis poteka vsak torek in petek med 17.00 in 19.00 v strelski koči.

V društvu si želijo izboljšati tudi pogoje za delo. Tako imajo v načrtu postaviti strelski poligon za streljanje s pištolo na 25 metrov. Mogoče se to zgodi že v prihodnjem letu.

Članom društva pri njihovem delu in tekmovanjih želimo veliko uspehov, kakršna koli finančna pomoč za uresničitev njihovih načrtov pa bi seveda bila zelo dobrodošla.

Simon Bregar

Športna prireditev – met trojk Dob 2021

Da je vas Dob pri Šentvidu športno obarvana, vemo že vsi. V rani mladosti smo na bližnjih travnikih igrali nogomet, veselje je bilo nepopisno do prihoda lastnika, nato pa v dir in beži. Košarka se je igrala sredi vasi, na glavni cesti, ki poteka skozi vas. Prometa ni bilo veliko, zato so bile igre dolge in neprekinjene. Lahko bi dejali, da imamo mi svojo ulično košarko. Rojeno v Dobu. Vedno smo si želeli asfaltirano igrišče, kar so bile le pobožne želje. Naprej smo uredili vaško gmajno za mali nogomet na travi in poleg asfaltirali še igrišče za košarko. Površina ni bila velika, premajhna za igro na en koš. Rekli smo si »bolje, kot na cesti«. Bil je čas cestnin in posledično gostega prometa skozi vas. A mi smo vztrajali in vsako sredo igrali košarko. Poleti na gmajni, pozimi pa v telovadnici.

Po letih vztrajanja smo dobili igrišče v Dobu za gasilskim domom. Pod okriljem Krajevne skupnosti Dob in Kulturno športnega društva Dob smo naredili prvi vaški turnir. Bil je lepo obiskan in izpeljan kot mala veselica. Žal nas je za dve leti prekinila epidemija.

Letos smo spet zavihali rokave in s pomočjo Občine Ivančna Gorica, KS Dob in KŠD Dob izpeljali drugi vaški turnir. Prijavile so se štiri ekipe iz okoliških vasi; Hrastov Dol, Podboršt, Breg pri Dobu in Dob. Navkljub hladnemu vremenu se je v soboto, 9. oktobra, ob 14. uri, ozračje segrelo in na trenutke tudi pregrelo, saj pod košem ni šale in tekmovalni duh požene kri po žilah. Igre so potekale po pravilu igre trojk in vsaka ekipa z vsako. Zmagala je ekipa Brega pri Dobu. Moram tudi pripomniti, da je vas Breg pri Dobu majhna, a tudi perspektivna. Vsi igralci so bili z istim priimkom. Ni kaj »športna družina«. Prejela je prehodni pokal v varstvo do naslednjega turnirja. Naj omenim, da so bili že zmagovalci na prvem turnirju in upam, da ga naslednje leto odpelje kakšna druga vas, sicer pa naj zmaga najboljši.

Po koncu turnirja je sledila še pogostitev. Člani KŠD so pripravili manjše okrepčilo z žara. Vsi skupaj smo še nazdravili zmagovalcem. Vzdušje je bilo zelo sproščeno, vidi se, da si ljudje želijo druženja. Vsak dogodek je ljudem v veselje, zato smo prepričani, da se drugo leto spet dobimo, polni športnega duha in veliko dobre volje. Le to šteje!

Zahvaljujem se vsem, ki ste kakorkoli pripomogli k izvedbi turnirja kot organizatorji, tekmovalci in tudi obiskovalci.

Jože Polončič

Predstavljamo vam obetavne mlade športnike iz naše občine

Uršula Černelč - odlična atletinja, šprinterka

Uršula je 16-letnica, doma iz Ivančne Gorice, dijakinja športne gimnazije Šiška in atletinja AD Kronos iz Ljubljane. Je atletinja, šprinterka, teče na razdaljah od 60 do 400 metrov.

Že kot osnovnošolka je na različnih tekmovanjih dosegala izvrstne rezultate, potem pa jo je lani na njeni športni poti zaustavila poškodba. Sreča v nesreči je bila ta, da je zaradi obdobja epidemije koronavirusa in prepovedi tekmovanj poškodbo lahko v miru pozdravila in letos je dosegla nekaj res odličnih rezultatov.

Naj naštejemo samo najboljše dosežke v letošnji sezoni:

1. mesto z ekipo- 4x100 metrov na posamičnem državnem prvenstvu za ml. mladinke,
1. mesto z ekipo- 4x100 metrov na ekipnem državnem prvenstvu za ml. mladinke,
1. mesto z ekipo 4x300 metrov na posamičnem državnem prvenstvu za ml. mladinke,
2. mesto v teku na 400 metrov na posamičnem državnem prvenstvu za ml. mladinke,
2. mesto v teku na 400 metrov z ovirami na posamičnem državnem prvenstvu za ml. mladinke,
2. mesto z ekipo- 4x100 metrov na posamičnem članskem državnem prvenstvu,
2. mesto z ekipo – 4x100 metrov na posamičnem državnem prvenstvu za starejše mladinke,
3. mesto z ekipo – 4x300 metrov na ekipnem državnem prvenstvu za mlajše mladinke.

Torej je Uršula v letošnji sezoni dvakrat postala posamična državna podprvkinja med mlajšimi mladinkami - v teku na 400 metrov in na 400 metrov z ovirami, kar je v športu, kot je atletika, ki ji ne pravijo zaman kraljica športov, res izvrstno.

Sicer se Uršula udeležuje tudi mednarodnih tekmovanj. Tako je bila pred dvema letoma v Brnu na Češkem, kjer je nastopala na 14. European Athletics Games (evrop-

ske atletske igre mladih). Uršula je med 85 prijavljenimi tekačicami na 300 metrov dosegla izvrstno 3. mesto. V štafetnem teku 4x60 m pa je z ekipo dosegla 3. mesto. Prav tako pred dvema letoma je zastopala reprezentanco Ljubljane v Bratislavi, kjer je potekal turnir štirih mest. Dosegla je 3. mesto v teku na 100 m. in še 3. mesto v štafeti 4x100 m.

Uršuli lahko samo čestitamo in ji zaželimo še veliko uspehov na športni poti!

Simon Bregar

Kolesarjenje »Prijetno Dobusko«

Leto 2021 se počasi izteka. Žal ga je spet zaznamovala epidemija novega koronavirusa. Bolezen in številne omejitve so vsakodnevna tema, smo pa v teh koronskih časih ljudje več časa preživeli v naravi in raziskovali domače znamenitosti. Tudi v našem kulturno športnem društvu smo se podali na raziskovanje domačih krajev. V nedeljo, 20. junija, je potekalo že drugo tradicionalno kolesarjenje. Na voljo so bile trase 65, 40, 28 in 11 km. Kljub napovedanemu vročinskemu valu se je zbralo več kot 30 kolesarjev.

Na poti smo si ogledovali znamenitosti ivanške občine. Postanke smo imeli pri info točkah krajevnih skupnosti v naši občini. Najbolj pogumni, ki so vozili daljše trase, so seveda obiskali več krajevnih skupnosti. Ker pa to ni bila tekma, kdo bo hitrejši, je bil tudi čas za postanke pri gostinskih ponudnikih. Bilo je tudi nekaj neželjenih dogodkov, to je »gumi defekt«, iztiranje verige, in tudi nekaj strganih verig, a se je vse srečno in lepo izteklo. Tudi prijetna doživetja so se dogajala. En tak primer je bila vožnja koles in kolesarjev na kmečkem vozu. Kajti proti koncu, ko je bila pot že težka in noge niso več služile svojemu namenu, se je mimo pripeljal traktorist z vozom za prevoz senenih bal in ponudil pomoč. Ker je bilo to na vznožju klanca, so kolesarji kaj hitro izkoristili ponujeno pomoč. Vožnja je bila prijetna in tudi zabavna. Nekateri udeleženci si bodo dogodek zagotovo zapomnili za vedno. Na cilju smo prav vsi prejeli spominske majice in domiselne medalje; svež hrastov list, ki je simbol dobuske krajevnih skupnosti.

Sicer pa je na »gorski« cilj v Srebotnici prišlo tudi nekaj pohodnikov. Prijazni lastnik Jože nam je dal na razpolago svoj počitniški objekt. Skupaj smo se prijetno družili ob ohlajeni pijači in golažu iz kotla. Posladkali smo se še s pecivom, ki so ga napekle članice KŠD Dob. Še prijeten spust v dolino in zaključili smo prijeten kolesarski izlet.

Marko Zorec

Šentviški motokrosisti spet na vrhu

Zgornji naslov ponovno sporoča, da je ekipa AMD Šentvid pri Stični tudi v sezoni 2021 prepričljivo osvojila naslov ekipnih državnih prvakov v motokrosu. K ekipnemu uspehu so prispevali rezultati članov AMD Šentvid pri Stični v posameznih kategorijah. Med najmlajšimi, ki tekmujejo sicer le v pokalnem prvenstvu, je Nejc Kralj letos dosegel svoj največji dosednji uspeh z 2. mestom. Naslov državnega prvaka si je privozil Žan Oven v kategoriji MX 85. V kategoriji MX 125 Jaka Peklaj zaradi poškodbe pred sezono ni uspel doseči naslova in je sezono zaključil na 2. mestu. V kategoriji MX 2 je Gal Hauptman državno prvenstvo zaključil na 4. mestu, Rožle Pajk je bil 7., Žan Resnik pa 13. V kategoriji MX Open je nastopal Jan Pancar, ki se zaradi prekrivanja dirk državnega prvenstva z dirkami svetovnega prvenstva ni mogel udeležiti vseh dirk v Sloveniji, na treh dirkah pa je zabeležil prepričljivo

Jan Pancar se že pripravlja na novo sezono svetovnega prvenstva MX 2

zmago. To je zadostovalo za skupno 4. mesto. V isti kategoriji je bil Rok Virant 14.

Med veterani nad 50 let je Igor Pancar sodeloval le na treh dirkah in bil skupno šesti. Med mlajšimi veterani do 50 let pa je Rok Miklič zaradi poškodbe nastopil le na prvi dirki.

Posebej je potrebno izpostaviti tudi

mednarodne dosežke trojice Pancar, Peklaj, Oven. Jan Pancar se je namreč v letošnji sezoni povsem uveljavil v kategoriji MX 2 svetovnega prvenstva in se udeležil vseh dirk prvenstva. Na prvi dirki v Rusiji je bil deseti. Kasneje pa se je redno uvrščal med dobitnike točk in sezono svetovnega prvenstva končal na 20. mestu. Jan je bil tudi član slovenske reprezentance, ki je nastopila na Pokalu narodov. Skupaj z še enim ivanškim motokrosistom Lukom Kutnarjem in Petrom Irtom si sicer niso privozili velikega finala in končali na 24. mestu.

Žan Oven je letos odpeljal tudi tri dirke conskega evropskega prvenstva v kategoriji EMX 85. Na Portugalskem je končal na visokem 5. mestu skupno pa na 16. Mestu v prvenstvu cone jugozahodnih evropskih držav. Zastopal je tudi slovenske barve na svetovnem mladinskem prvenstvu v Grčiji, kjer se je kvalificiral v finalno dirko, tam pa

Jaka Peklaj letos do naslova državnega prvaka MX 125

Mladi up Nejc Kralj iz Ivančne Gorice je sezono končal na 2. mestu v pokalnem prvenstvu

mu je sicer zmanjkalo nekaj izkušenj za vidnejši rezultat. Jaka Peklaj je zaradi že omenjene poškodbe v pripravljalnem obdobju izgubil velik del sezone, zlasti pa se je to poznalo jeseni, ko so bile na sporedu zelo zahtevne dirke evropskega prvenstva EMX 125 v sklopu dirk svetovnega prvenstva. Poleg tekmovalnih uspehov pa je društvo zabeležilo tudi uspehe pri organizaciji dirk in drugih dogodkov na dirkališču v športnem parku Dolina pod Kalom. To je bilo še zlasti zahtevno zaradi ukrepov, ki veljajo

Žan Oven državni prvak MX 85

na področju preprečevanja širjenja okužb. Tako smo letos v »Cukarcik« klub epidemiji izvedli dirko za državno prvenstvo in pokalno prvenstvo v motokrosu in dirko v cross-countryu. AMD Šentvid pri Stični se ob koncu še ene uspešne sezone zahvaljuje vsem sponzorjem, donatorjem in partnerjem za podporo, ter vsem lastnikom zemljišč in sokrajanom za sodelovanje in razumevanje. Naj bo leto 2022 predvsem zdravo in uspešno!

Matej Šteh

*Ljubezni mogočni slapovi
iz materinih src teko,
iz njih si hčere in sinovi
življenje in moč pijo.
A reke ljubezni neusahljivo
za drage teko in teko:
še le ob smrti narahlo
se viri ti sladki zapro.*

ZAHVALA

V 91. letu starosti nas je zapustila naša mama, tašča, babica, prababica, sestra in teta

ANTONIJA ZUPANČIČ,

Selanova mama iz Vrha pri Višnji Gori

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, znancem, sodelavcem in vaščanom Gorenjega Brezovega za molitve, izrečeno sožalje, cvetje, svete maše, darove, sveče in vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti. Hvala gospodu Maksimilijanu Fileju in našemu gospodu župniku Slavku Judežu za sveto mašo in lepo opravljen obred, pevcem cerkvenega zbora Višnja Gora, gospe Marjeti za poslovilne besede, pogrebniemu zavodu Perpar in trobentaču. Hvala tudi osebni zdravnici dr. Plutovi za spremljanje ob njeni bolezni in Domu svete Terezije Dobropolje, kjer je od konca oktobra bivala in imela vso telesno in duhovno oskrbo.

Žalujemo vsi njeni

*Dom je prazen in otožen,
ker te več med nami ni,
mirno in spokojno si zaspala,
v večni sen od nas odpotovala.
Tvoja pot zdaj te vodi tja,
kjer so drugi tvoji že doma.*

ZAHVALA

Tik pred svojim 83. rojstnim dnevom je zaspala v večnost naša draga mami, babi in tašča

ANTONIJA KASTELIC

iz Polja 5 pri Višnji Gori
(1938-2021)

V zadnji dom na zemlji smo jo pospremili na njen rojstni dan.

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom in prijateljem za darovano cvetje, sveče, svete maše in v dober namen ter vsem, ki ste se od nje še zadnjič poslovili. Zahvaljujemo se tudi gospodu župniku Slavku Judežu za opravljeni obred in obiske na domu, osebju ZD Ivančna Gorica, delavkam patronažne službe, pogrebni službi Perpar za organizacijo in pripravo pogreba, pevskemu zboru in trobentaču.

Žalujemo vsi njeni

*Zdaj ne trpiš več, draga mama.
Zdaj počivaš.
Kajne, sedaj te nič več ne boli.
A svet je mrzel, prazen, opustošen
za nas, odkar te več med nami ni.
(S. Makarovič)*

ZAHVALA

V 77. letu starosti nas je po hudi bolezni zapustila naša draga mami, teta, babica, tašča

ANA KOVAČ

iz Gabrja pri Stični 11, Ivančna Gorica

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo osebju DSO Grosuplje za vso skrb in nego, vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem za vso pomoč, izrečena sožalja, darovano cvetje in sveče, svete maše in darove za cerkev. Zahvaljujemo se gospodu župniku Branku Petauerju, opatu Maksimilijanu Fileju in p. Janezu Novaku za lep poslovilni obred, gospe Marici Kovačič za ganljiv poslovilni govor, pogrebniemu zavodu Perpar za vso pomoč in organizacijo, pevcem za zapete pesmi in trobentaču. Hvala vsem, ki ste jo pospremili k zadnjemu počitku in nam stali ob strani. Ostala bo v naših srcih.

Vsi njeni

*Mama tako tiha kot si bila,
tako tiho si tudi odšla,
a vrata tvojega doma
odprta so na stečaj in
čakamo, da vrneš se nazaj.*

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage

AMALIJE ZUPANČIČ

(21. 7. 1935 – 23. 7. 2021)
iz Hrastovega Dola

O boleči izgubi naše mame se iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste se prišli posloviti od nje in jo pospremili na njeno zadnjo pot, kamor je odšla v objem svojih ljubljenskih sinov in moža. Hvala vsem za izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče in svete maše. Iz srca hvala vsem, ki jo ohranjate v lepem spominu, ter postojite in prižgete sveče na njenem grobu. Posebna hvala tudi vsem, ki ste nam v času njene bolezni pomagali in nudili oporo.

Draga mama, vedno boš v naših srcih. Hvala za vsa leta, ki si jih preživela z nami. Radi te imamo in pogrešamo te.

Vsi njeni

*Srce je omagalo,
tvoj dih je zastal,
a nate spomin
bo večno ostal.*

*Tam, kjer si ti,
ni sonca, ne luči,
le tvoj nasmeh
nam v srcih še živi
in nihče ne ve,
kako zelo, zelo boli.*

ZAHVALA

V 75. letu je za vedno zaspalo zlato srce dragemu

ALBINU ŠPENDALU

(17. 4. 1947 – 19. 11. 2021)

po domače Mihatovemu Albinu iz Muljave 1

Ob boleči izgubi našega zlatega moža, očija, dedija, tasta, brata in strica se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, znancem in njegovim sodelavcem za izrečeno sožalje, besede tolažbe, darovane sveče, cvetje, sv. maše in darove v dober namen. Za hitro pomoč iskrena zahvala muljavskim gasilcem, zdravstvenemu osebju iz ZD Ivančna Gorica in reševalni službi. Hvala župniku Branku Petauerju za opravljen obred, župniku Dejanu Pavlinu za molitev ob pokojnemu in pogrebno mašo. Najlepša hvala tudi pogrebniemu zavodu Perpar, cvetličarkama Jani in Branki, pevcem in trobentaču. Zahvaljujemo se tudi PGD Muljava, Krka, Ivančna Gorica, Stična in Metnaji. Iskrena hvala, tudi tovarišu Milanu Bregarju za poslovilne besede.

Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti. Kogar imaš rad, nikoli ne umre ... le daleč, daleč je ...

Žalujemo vsi njegovi

*Vsi bomo enkrat zaspali,
v miru počivali vsi,
delo za vselej končali,
v hišo očetovo šli.*

(bl. A. M. Slomšek)

ZAHVALA

Sporočamo žalostno vest, da nas je v 86. letu zapustila draga žena, mama, babica in prababica

ŠTEFANIJA ZIDAR

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom in prijateljem za izrečeno sožalje ter za podarjeno cvetje in sveče. Najlepša hvala patru Marjanu Čudnu za lepo opravljen obred, pevcem za glasbeno obogatitev ter župniku Izidorju Grošlju za molitev.

Hvala tudi pogrebniemu zavodu Perpar za organizacijo pogreba ter patronažni sestri Mojci Zaletelj.

Hvala vsem, ki boste našo Štefko ohranili v lepem spominu, se ustavili pri njenem grobu ter zanjo molili.

Vsi njeni

*Zvezda.
Gledaš jo, večno.
Tedaj se utrne.
(Marko Pavček)*

Zapustil nas je prijatelj in sodelavec, izjemen učitelj in glasbenik, profesor trobil

ROMAN GAČNIK

Dragi Roman, pogrešali bomo tvojo dobro voljo in smeh. Za vedno boš ostal v naših srcih.

Sodelavci Glasbene šole Grosuplje

*Ni res, da si odšel – nikoli ne boš!
Ujet v naša srca, z najlepšimi spomini,
spremljaš vsak naš korak v tišini.*

V SPOMIN

Enajstega decembra je minilo dvajset let, odkar nas je zapustil naš dragi atek, dedek, brat, stric in tast

FELIKS ZALETELJ

Kuželjevec 7
(20. 5. 1927–11. 12. 2001)

Dragi atek, tebe že dolgo več ni, ostali pa so prelepi spomini in mnoge, mnoge sledi tvojih pridnih rok.

Hvaležni smo ti za tvojo srčno dobroto in za vsa leta, ki si jih preživel z nami.

Hvala vsem, ki ste ga imeli radi, ga spoštovali in cenili njegovo dobro srce. Hvala tistim, ki se ga spomnite, molite zanj, postojite ob njegovem grobu in prižigate svečke. Atek, nikoli ne boš pozabljen, saj živiš v naših srcih.

Vsi njegovi

*Največja in najdražja
bolečina je trpljenje
in če trpiš molče,
da nihče ne ve, da nihče ne čuti,
da nihče ne občuti,
da nosiš neskončno gorje.*

V SPOMIN

DARKO LAVRIČ

8. 8. 1954 – 4. 1. 2019

Tretje leto mineva, odkar nas je zapustil mož, oče, dedi in tast.

Vsi te zelo pogrešamo in radi te imamo.

Hvala vsem, ki se ga spominjate in ga obiščete na prerenem grobu.

Vsi tvoji najdražji

V SPOMIN

Dan pred božičem tistega leta se je od nas za vedno poslovil naš dragi mož, oče in dedi

VID ADAMLJE

Čagošče
(1943 - 2016)

Hvala vsem, ki obiskujete njegov zadnji dom in s prižigom svečke, cvetjem ali lepo mislijo ohranjate spomin nanj.

Vsi domači

Ko zadiši po praznikih

December je praznični mesec in naši domovi zadišijo po pecivu, poticah, slaščicah, domačem kruhu in še čem. Čar božično-novoletnih praznikov je poleg krašenja domov in obdaritve tudi v peki številnih prazničnih dobrot. Kljub razmeram, v katerih smo zaradi epidemije koronavirusa, si to lahko privoščimo v družinskem krogu, ki pa je tudi najpomembnejši člen praznikov, ki so pred nami.

Pomembno je, da tudi v prazničnem času na mizo postavimo čim več jedi, izdelanih iz sestavin lokalnega izvora, ki so zelo kakovostne in polne hranil. Prav tako so prazniki čas, ko lahko preizkusimo vse, za kar med letom morda zmanjka časa, ter tako v krogu svojih najbližjih ustvarjamo nepozabne spomine. Pred tokratno številko Klasja smo se obrnili na članice Društva podeželskih žena Ivanjščice, da nam iz svoje zakladnice prazničnih receptov predstavijo kakšen namig za obogatitev praznične peke naših bralk in bralcev. Marjetka Meglen nam predstavlja pecivo, ki ga je poimenovala Ivanške stezice.

Novoletni pujski oz. pujski za srečo pa so tudi tipično praznično pecivo, ki ga je za našo praznično številko predstavila predsednica DPŽ Ivanjščice Renata Čebular. Vabljeni, da si božično-novoletne praznike polepšate tudi s pecivom, ki zahteva nekaj več ročnih spretnosti in umetniškega pristopa.

Matej Šteh

PRAZNIČNA NAGRADNA KRIŽANKA - LETALSKI KLUB ŠENTVID

V tokratni praznični številki Klasja smo za bralce in bralke pripravili v sodelovanju z Letalskim klubom Šentvid veliko nagradno križanko. Letalski klub Šentvid ima že več kot dvajsetletno tradicijo delovanja. Klub izvaja panoramske lete, padalske in tandemske skoke, opravljajo tudi šolanje za pilote in padalce. Vzletišče v Šentvidu pri Stični, kjer je domovanje šentviških letalcev, je v naši občini in širše poznano tudi po številnih letalskih in drugih prireditvah.

NAGRADA: Izžrebani reševalec, ki nam bo poslal pravilno geslo, sestavljeno iz črk na oštevilčenih poljih, bo prejel nagrado: PANORAMSKI POLET NAD OBČINO ZA DVE OSEBI.

Ime srečnega nagrajenca bomo objavili v januarški številki Klasja. Panoramski polet nad občino bodo člani LK Šentvid opravili v pomladanskem času oz. v dogovoru s prejemnikom nagrade.

Geslo križanke pošljite **do 15. januarja 2022**, po pošti z dopisnico, na naslov uredništva Sokolska ulica 8, 1295 Ivančna Gorica ali na e-naslov: urednistvo@klasje.net (s pripisom vašega naslova in telefonske številke). S sodelovanjem v žrebanju soglašate z objavo imena, priimka in kraja bivanja v časopisu Klasje.

Ivanške stezice

Potrebujemo:

- 400 g moke
- 4 rumenjake
- 180 g margarine
- 1 kavno skodelico mleka
- 1 žlico sladkorja
- 20 g kvasa
- ščepec soli

Za premaz

- marelična marmelada

Za nadev

- 150 g mletih orehov
- 4 beljake
- 1 zavitek vaniljevega sladkorja
- 150 g sladkorja

Priprava:

Testo: V lonček nadrobimo kvas, prilijemo mleko in dodamo žlico sladkorja. Počakamo, da kvas vzhaja. V večjo posodo stremo moko, naredimo jamico, dodamo rumenjake in zmehčano maslo. Ob robu solimo. Prilijemo vzhajan kvas. Iz vseh sestavin vnetemo testo in ga razdelimo na štiri dele. Vsakega razvaljamo v pravokotnik in premažemo z marmelado, testo iz obeh daljših stranic zavijemo proti sredini, kjer pustimo za dober centimeter prostora za nadev.

Nadev: Iz beljakov in obeh sladkorjev stepemo čvrst sneg, nato narahlo pri-mešamo mlete orehe. Nadev namažemo po sredini testa, kjer smo pustili prazen prostor.

Take stezice prestavimo na plitev pekač, obložen s peki papirjem. Pečemo v ogreti pečici na 180 stopinj, približno 20 minut. Pečene ivanške stezice razrežemo na centimeter debele rezine.

Marjetka Meglen

AVTOR MARKO BOKALIČ				NAJVIŠJE GORSTVO NA SVETU	DOMSKI SKRBNIK ZA NABAVO IN INVENTAR	NAŠ UMETNOSTNI ZGODOVINAR (VOJESLAV)	STARA DOMAČA SAMORODNA TRTA	NASIČENOST KRVI S KISIKOM	ZNAK ZA ŽELEZO	NEKDANJI RTV DOPISNIK ŽITNIK	ANGLEŠKI UMETNOST. ZGODOVINAR (HERBERT)	LATINSKI IZRAZ ZA UMETNOST
MOŽGAN-SKA POLOBLA				4								
GEOMETR. TELO PRAVLNI DVAJSE-TEREC											5	
ZADRSKI OTOK												
REKA IN DRŽAVA V AFRIKI									DEČJA MARINČA, VALIČNA, BOGA ? UPANJE			
								9				
GRAFIČNO OBLIKOVANJE MATEVJE BOKALIČ												
PLOVILO IZ POVEZANIH DEBEL												
PLATINI SORODNA ZLAHTNA KOVINA												
TVEGANJE												
EPSKI JUNAK KI GA JE PREMAGAL LAMBERGAR												
KONIČASTO ORODJE GLAGOLSKI NAČIN, TRPNIK												
APLIKACIJA ZA PRIKAZ PORABE JAVNEGA DENARJA												
SAMOSTOJNI PODJETNIK NADZORNIK VSTOPOV V STAVBO IN IZSTOPOV IZ NJE												
GOROVJE NA JUGO-ZAHODU ARABUJE												
LOUZE KRAJNČAN												
NAPRAVA ZA SAMODEJNO OROŠEVANJE POLJŠČIN												
NEKDANJI KOŠARKAR DANEU												
ZAMETEK ČESA NOVEGA												
MLEKARSKI PROIZVOD												
NOVINAR IN UREDNIK VIDMAR												
VRTALNI STROJ SPREMEMBA POLOZAJA												
UPRavno POSLOPJE V GRŠKIH MESTNIH DRŽAVAH												
KAZENSKI POSTOPEK NAŠA JUDOISTKA (KLARA)												
ARISTOFANOVA KOMEDIJA												
11												
OTOŽEN TONSKI NAČIN PRISITEK NA KAPI												
23												
DODATEK ZA IZBOLJŠANJE LASTNOSTI IZDELKA												
DEL IGRE PRI TENISU ALI ODBOJKI, NIZ												
TANKA PLAST TKIVA, KI KAJ OBDAJA												
12												
IT. RENES. PESNIK (FRANCESCO) SEKTA												
20												
VPITJE												
15												
NEKDANJI POLICIJSKI DIREKTOR (PAVLE)												
RUMENO RJAVA BARVA												
18												
ŽUPNIJA												
TISTI, KI LAJA, NE GRIZE												
17												
IZLOČEK KOŽNIH ŽLEZ TLA POD VODO												
3												
V ADAMOVI KOSTUMU												
7												
JAPONSKI REŽISER IČIKAVA												
JUNAŠKA PESNITEV RIM. BOGINJA RODOVITNOSTI												
8												
LJUDSKI NOVOLETNI OBHODNIK FORDOV MALČEK												
22												
BESEDA, KI SE PIŠE ENAKO, A IMA DRUG POMEN												
6												
GLAVNO MESTO RUSKE REPUBLIKE MORDOVJE												
19												
PRAVLJIČNA SOVICA SVETLANE MAKAROVIC												
21												

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

Pravilni gesli nagradne križanke iz prejšnje številke Klasja: KONJENIŠKI POHOD in GASILSKA VAJA. Izžebanci: Suzana Humljan (Muljava), Tomaž Mežnarič (Spodnje Brezovo), Melita Sinjur (Radanja vas). Praktično nagrado prejmejo po pošti.

"SEVERNA" STRAN

Tradicija božičnega drevesa pri nas

Razvoj in pomen božičnega drevesa je pred leti podrobno razložil etnolog Damjan J. Ovsec v svoji knjigi, kjer opisuje praznovanja na Slovenskem in po svetu (1993). Božično drevo poleg jaslic, božične peke, daril in voščilnic najbolj simbolizira naše praznovanje božiča. To je povezano s pradavnim čaščenjem kulta zelenja, ki je bil poznan pri ljudstvih starega veka (npr. Kelti, Egipčani, Grki in Rimljani). V srednjem veku je bil kult zelenja razširjen tudi po celotni Evropi. Na njenem severu so še posebej častili smreke in iglavce kot zimzelena drevesa. Od tam so v 16. in 17. stoletju znana tudi prva poročila o božičnih drevesih, ki so bila okrašena s hostijami in jabolki, papirnatimi vrtnicami, sladkarijami in svečami. Šega postavljanja okrašenih božičnih dreves se je najprej prijel v meščanskih protestantskih okoljih, od koder pa se je postopoma razširila tudi med katoliki.

Na Slovenskem smo božično šego postavljanja božičnega drevesa sredi 19. stoletja prevzeli od nemških uradnikov, trgovcev in obrtnikov, ki so živeli in delali v mestih in trgih na Slovenskem. Prebivalci mest in trgov na Slovenskem so postavljali smreke po stanovanjih in jih krasili po nemških vzorih. V kmečkih okoljih pa so neokrašene božične smrečice obešali pod strop, navadno pred »bohkovim« kotom, kjer so največkrat visele obrnjene z vrhom navzdol. Postopoma so jih začeli krasiti s papirnatimi okraski in svečkami. Šega obešanja božičnih smrekic pod strop se je na podeželju ohranila vse do konca druge svetovne vojne, ko jo je nadomestila novoletna jelka. Praznovanje novoletne jelke, del katerega je postal tudi prihod dedka Mraza, so prvič v povojni Jugo-

Alojzija in Majda Šraj fotografirani z božičnimi smrekicami pod Goro v Hrastovem Dolu leta 1968.

slaviji organizirali leta 1947/48. Etnologinja Nena Židov (2016) je o tem napisala zelo zanimivo študijo, v kateri med drugim navaja, da so od začetka petdesetih let 20. stoletja potekale močne propagandne akcije s ciljem, da bi praznovanje novoletne jelke postalo družinski praznik. Tako je bil 30. december v Ljubljani določen za družinski praznik novoletne jelke, ki naj bi ga praznovala cela družina, pod smrečico pa naj bi bila darila za otroke. Povojna oblast namreč ni želela, da se božič praznuje kot javni in državni praznik, zato ga je zaradi političnih in ideoloških razlogov umaknila v družinsko okolje. Zadnjič je bil božič dela prost dan leta 1952, šele leta 1989 pa je bil božič ponovno uveden kot praznik.

Po letu 1991 se božič v Sloveniji »odvija in razvija na dveh ravneh: na družinski, kjer je lahko del verske zavesti ali zgolj tradicionalni praznik, in na javni, kjer je del globalističnega božiča z vsemi nakupovalnimi in drugimi potrošniškimi pojavi (Janez Bogataj,

2011). Po Bogataju se v sodobnem božiču prepletajo različne vsebine, ne le ozke krščanske. Božič je postal večplasten javni in skupinski praznik. Družina in dom pa sta še vedno ostala njegovih pomembnih povezovalnih sestavin. Kakorkoli že, našim otrokom je verjetno vseeno, ali drevo, ki ga postavimo ob božiču imenuje božično drevo ali novoletna jelka, da so le pod njimi darila.

V Hrastovem Dolu se najstarejši prebivalci spominjajo, da so božič praznovali ves povojni čas v družinskem krogu. Nadaljevali so s predvojno tradicijo, da so v »bohkovem« kotu poleg jaslic postavljali tudi majhno božično smrečico. Slednja je bila sprva skromno okrašena. Navadno so smrečico okrasili s pecivom in orehi, ki so jih zavili v papir. Pogosto so na smrečico dodali še kakšno jabolko in pomarančo. Božično smrečico in pod njo jaslice so vedno postavljali na sveti večer. To je bil velik praznik za družino in doživetje predvsem za otroke, ki so nestrpnost čakali na čas, ko bodo lahko pomagali okra-

Božično drevo pri Žnedarjevih v Hrastovem Dolu leta 1981.

siti smrekico in postaviti jaslice. Po napeljavi elektrike v vas leta 1953, so začeli smrekice okraševati tudi z okrasnimi lučkami, ki so jih kupili v Ljubljani. Vse bolj pa so postali dostopni tudi drugi okraski, steklene bunkice, ptički, gozdni plovci, angelčki in druge figurice ... Okraskom iz stekla so se kasneje pridružili še okraski iz sodobnejših materialov. Majhne smrekice so sčasoma v marsikateri hiši na-

domestili z večjimi, ki so jih postavljali na tleh in bogato okrasili. V osemdesetih in devetdesetih letih 20. stoletja so bili zelo priljubljeni okraski »srebrni dež« (srebrne tanke niti) in bleščeče girlande ter obvezna »špica« ali zvezda na vrhu smreke. Božično drevo in jaslice se navadno pospravijo ob svečnici.

Dušan Štepec

Novoletni pujski

Sestavine za 15 pujskov:

- 700 g moko
- 1 kocka kvasa
- 3 dl mleka
- 2 jajci
- 70 g sladkorja
- 70 g masla
- 2 žlici ruma
- 2 zvrhani mali žlički soli
- naribana lupinica ene pomaranče
- 1 jajce za premaz
- rozine za okrasitev

Priprava: Kvas raztopimo v mleku in malo sladkorja pustimo za vzhaja. V mešalnik za gnetenja testa stresemo moko dodamo sol. Posebej z metlico zmešamo jajca sladkor, lupinico, rum in stopljeno maslo. K moki prilijemo malo toplega mleka dodamo vzhajani kvas in masleno jajčno zmes. Zmešamo v gladko testo, če je presuho, prilijemo malo mleka, če pa je premokro dodamo moko. Testo pustimo vzhajati 30 minut. Desko ali prt pomokamo in naj stresemo testo. Testo razvaljamo za dober prst na debelo. Z okroglim vbodom premera 9 cm izrežemo krog in dva kroga z vbodom premera 4,5 cm. Sestavimo pujska: večji krog premažemo z razžvrkljanim jajcem, na spodnjo polovico položimo en manjši krog za nosek in z ročajem kuhavnice naredimo luknjice, drugi mali krog pa prerežemo in dobimo ušeska, ki jih položimo na zgornji del velikega kroga, malo pritisnemo. Naredimo še vdolbinici za oči in vstavimo za vsako oko po eno rozino. Pujska premažemo z jajcem in položimo na pekač, obložen z peki papirjem. Tako nadaljujemo, dokler ne porabimo vsega testa. Po 6 pujskov na pekač pečemo v vnaprej ogreti pečici na 180 stopinj, približno 12 do 15 minut, dokler niso lepe rjave barve. Pujski so zelo okusni in popestrijo praznično mizo. Z malo domišljije pa jih lahko praznično zavijemo in podarimo kot izvirno prirsčno darilce za srečo ob novem letu.

Renata Čebular

Pitrkavanje na zvonove je slovenska posebnost in svojevrsna glasbena umetnost. Tradicija pitrkavanja je v naši občini dobro ohranjena v šentviškem koncu zlasti po zaslugi družine Bijec. Pitrkovalci iz Doba in Šentvida so bili tudi letos povabljeni k sodelovanju na tradicionalnem božičnem koncertu Simfoničnega orkestra RTV Slovenija. Pitrkavali so na miniaturne zvonove župnije Šentvid pri Stični v veliki Gallusovi dvorani Cankarjevega doma. Na fotografiji so ponosni šentviški »klenkarji« Janez Bijec st., Matej Smrekar, Tomaž Rus, David Klemenčič, Jože Mehle, Simon Smrekar in Jaka Škrabec. (Matej Šteh)